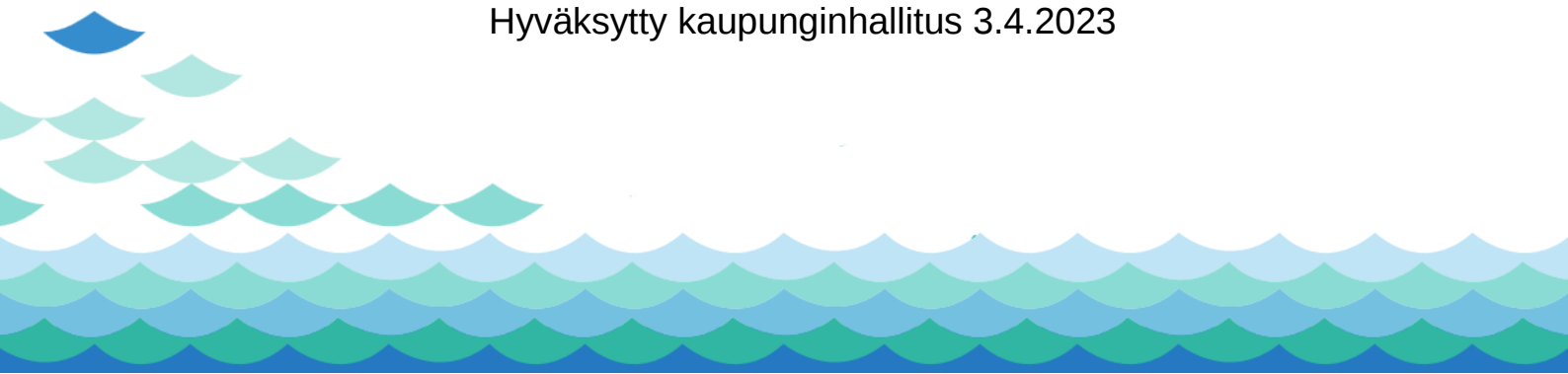

KEURUU

Keuruun kaupunki Tilinpäätös 2022

Hyväksytty kaupunginhallitus 3.4.2023

I. Sisällys

1	Tilinpäätöstä koskeva lainsäädäntö	5
2	Toimintakertomus	6
2.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	6
2.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2022	6
2.1.2	Kaupungin hallinto.....	8
2.1.3	Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys.....	9
2.1.4	Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikauden aikana	10
2.1.5	Kaupungin henkilöstö	11
2.1.6	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä.....	11
2.2	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	12
2.3.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	13
2.3.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	14
2.3.3	Tase ja sen tunnusluvut	15
2.4	Kokonaistulot ja -menot	17
2.5	Kuntakonsernin toiminta ja talous	18
2.5.1	Kuntakonsernin rakenne.....	18
2.5.2	Konsernivalvonnan järjestäminen	18
2.5.4	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	21
2.6	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	25
2.6.1	Tilikauden tuloksen käsittely	25
2.6.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	25
3	Talousarvion toteutuminen	26
3.1	Keskusvaalilautakunta	29
3.2	Tarkastuslautakunta	29
3.3	Kaupunginhallitus	30
3.3.1	Valtuusto ja kaupunginhallitus	30
3.3.2	Kehittäminen	31
3.3.3	Talous- ja tietohallintopalvelut.....	33

	2
3.3.4 Yleishallintopalvelut	34
3.3.5 Henkilöstöpalvelut.....	35
3.3.6 Muu keskushallinto ja varaukset	36
3.3.7 Maaseututoimen hallinto	37
3.3.8 Lomituspalvelut	38
3.3.9 Kaavoituspalvelut	40
3.4 Perusturvalautakunta	41
3.4.1 Sosiaalitoimen hallinto	41
3.4.2 Sosiaalityö.....	43
3.4.3 Työllisyyspalvelut.....	46
3.4.4 Vanhuspalvelut	50
3.4.5 Perusterveydenhuolto	52
3.4.6 Erikoissairaanhoido	53
3.5 Sivistyslautakunta.....	54
3.5.1 Sivistystoimen hallinto.....	54
3.5.2 Varhaiskasvatus	57
3.5.3 Perusopetus.....	58
3.5.4 Koulutus.....	60
3.5.5 Kirjastopalvelut.....	63
3.6 Opistolautakunta	65
3.6.1 Opistojen hallinto	65
3.6.2 Kansalaisopisto	66
3.6.3 Musiikkiopisto.....	66
3.7 Vapaa-ajan lautakunta.....	67
3.8 Tekninen lautakunta	70
3.8.1 Teknisen toimen johto.....	70
3.8.2 Kunnallistekniikka	72
3.8.3 Tilapalvelu.....	73
3.8.4 Pelastustoimi	74
3.8.5 Tukipalvelut	74
3.9 Rakennuslautakunta	75

	3
3.9.1 Rakennusvalvonta.....	75
3.10 Keurusselän ympäristölautakunta.....	76
3.10.1 Ympäristön- ja terveydensuojelu.....	76
4 Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan toteutuminen	78
4.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	78
4.2 Investointiosan toteutuminen.....	80
4.3 Rahoitusosan toteutuminen.....	82
5 Tilinpäätöslaskelmat	83
5.1 Tuloslaskelma	83
5.2 Rahoituslaskelma.....	84
5.3 Tase.....	85
5.4 Konsernilaskelmat	87
6 Tilinpäätöksen liitetiedot	91
6.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimistapaa koskevat liitetiedot	91
6.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	91
6.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	91
6.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	91
6.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	93
6.3 Tasetta koskevat liitetiedot	97
6.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	97
6.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	101
6.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....	103
6.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	105
7 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat.....	106
7.1 Keuruun Vesi liikelaitos	106
7.1.1 Toimintakertomus	106
7.1.2 Talousarvion toteutuminen	108
7.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut.....	111
7.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot	115
7.2 Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos	119
7.2.1 Toimintakertomus	119

	4
7.2.2 Talousavion toteutuminen.....	121
7.2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut.....	124
7.2.4 Tilinpäätöksen liitetiedot	128
7.3 Muut eriytetyt laskelmat.....	132
7.4 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen	133
8 Allekirjoitukset ja merkinnät.....	135
8.1 Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	135
8.2 Tilintarkastusmerkintä.....	136
9 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	137
9.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	137

1 Tilinpäätöstä koskeva lainsäädäntö

Tilinpäätöstä koskeva lainsäädäntö

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kirjanpitolaissa ja kuntalaissa. Kuntalain säädökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen käsittelyä ja sisältöä, konsernitilinpäätöksen laadintaa sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Kirjanpitolaki määrää kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä yksityiskohtaisemmin. Työ- ja elinkeinoministeriön alaisen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa lisäksi kuntia sitovia ohjeita kirjanpidon järjestämisestä ja tilinpäätöksen laatimisesta.

Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätös koostuu seuraavista osista:

- tase
- tuloslaskelma
- rahoituslaskelma
- tilinpäätöksen liitetiedot
- talousarvion toteutumisvertailu
- toimintakertomus
- konsernitilinpäätös

Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä eli tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Laatimisella tarkoitetaan sitä, että tilinpäätös on hallituksen allekirjoittama. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Tilinpäätös on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätösasiakirja sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Toimintakertomuksessa on esitettävä muun muassa selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2 Toimintakertomus

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2022

Vuosi 2022 oli kokonaisvaltaisesti haasteellinen – ei vain kuntakentällä, vaan maailmanlaajuisestikin. Rankimmat koronavuodet saatiin selätettyä, mutta etenkin kevätkaudella pandemia eli vielä tiivistä yhteiskunnassamme. Alkuvuodesta koimme myös uusia haasteita, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan. Sodan vaikutukset siivittivät koko maailmantalouden kehitystä, mikä vaikutti Suomeen ja täten Keuruullekin. Korot lähtivät nousuun ja inflaatio laukkaamaan, minkä lisäksi ennakoitiin energiahintojen rajua nousua ja jopa energiakriisiä. Tämä vaikutti tietenkin myös Keuruun kaupungin toimintakuluihin. Ukrainan kriisi näkyi myös kaupungin toiminnassa, sille Keuruulle majoittui noin 140 ukrainalaista sotaa pakenevaa henkilöä.

Keuruun kaupungin talousarvio vuodelle 2022 laadittiin roimasti alijäämäisenä, -2,5 miljoonaa euroa. Kun ottaa huomioon edellä mainitut haasteet talousnäkymissä, selvittiin Keuruulla tilanteeseen nähden suhteellisen hyvin. Tilikauden alijäämäksi muodostui -2,1 miljoonaa euroa. Tulokseen vaikuttaa merkittävästi Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämä, joka kuntien piti kattaa sote-palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa. Keuruulle katettavaa tuli kokonaisuudessaan 2,7 miljoonaa euroa.

Suurin kustannusten nousu näkyy juuri sosiaali- ja terveystaloudessa. Tulevaisuudessa kaupungin talouden suunnittelu ja hallinta helpottuvat aiemmasta, sillä sote-palveluiden tuoma epävarmuus on siirtynyt hyvinvointialueille.

Kaupungin henkilöstökulut pysyivät melko hyvin aisoissa ollen 38,86 miljoonaa euroa, mikä oli 0,26 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2021. Merkitteellistä on kuitenkin edelleen, että henkilöstökulut kasvavat vuosi vuodelta, vaikka kaupungin järjestämien palveluiden piirissä oleva väestömäärä vähenee. Väestömuutos vuonna 2022 oli -2,0 prosenttia (-189 henkilöä).

Verotuloja kertyi ennakoitua paremmin tulojen ollessa 39,35 miljoonaa euroa. Tämä oli alkuperäistä talousarviota reilut 2 miljoonaa euroa enemmän. Valtionosuudet 30,95 miljoonaa euroa toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti.

Vuosi piti sisällään paljon muutoksia ja mutkikkaitakin haasteita, mutta asioita saatiin vietyä eteenpäin hyvässä yhteishengessä. Keväällä työstettiin talouden tasapainotusohjelmaa, sillä kaupungin talous oli päässyt siihen tilaan, ettei se ollut kestävällä pohjalla suunnitelmavuosien osalta. Kesäkuussa valtuusto hyväksyi noin 8,5 miljoonan euron säästötavoitteen sisältävän ohjelman, johon kuului vaikeita päätöksiä liittyen esimerkiksi kouluverkon supistamiseen. On kuitenkin hyvä, että yhteisymmärrys talouden vakauttamisen tarpeesta saavutettiin.

Kesäkuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden kaupunkistrategian, jonka myötä kaupungin tavoitteena on olla rohkeasti kokeileva, avoin ja oppiva yrityskaupunki vuoteen 2032 mennessä. Syksyllä henkilöstö työsti kaupunkistrategian toimenpideohjelmia, jotka valtuusto hyväksyi loppuvuodesta. Toimenpideohjelmissa sovittiin konkreettisesti siitä, mitä kuluvalle valtuustokaudella tehdään vision ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Työ oppivan yrityskaupungin eteen saatiin näin hyvälle alulle.

Koko vuoden ajan työstettiin kaupungin organisaatiouudistusta, sillä sosiaali- ja terveystaloudet olivat siirtymässä hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alusta lukien. Tavoitteena oli uudistaa organisaatiota siten, että se vastaa uuden kunnan roolia ja tehtäviä. Syksyllä hyväksyttiin sekä uusi henkilöstöorganisaatio että lautakuntarakenteet. Näin ollen Keuruun kaupunki oli vuoden lopussa valmiina aloittamaan uuden vuoden uudenaikaisessa asennossa.

Myös kaupungin konsernirakennetta tarkasteltiin vuoden aikana. Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos päätettiin yhtiöittää, jotta palvelutoiminta vastaa nykyainsäädäntöä. Ateriapalvelut päätettiin siirtää Keuruun kaupungin, Multian ja Petäjäveden kuntien sekä hyvinvointialueen perustamaan yhteiseen Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:öön, jotta ateriapalvelut on turvattu alueella myös sote-uudistuksen jälkeen. Kummatkin yhtiöt aloittavat varsinaisen toimintansa vasta vuoden 2023 puolella.

Nyt kun katsoo kulunutta vuotta taaksepäin, on pakko todeta, että paljon on tehty – ja saatu aikaan. Historiallista sote-uudistusta valmisteltiin myös Keuruulla kiivaasti, mikä työllisti henkilöstöä paljon. Myös investointeja on saatu vietyä eteenpäin, muun muassa keskustan urheilukentän perusparannus sekä Seipon päiväkodin muutostyöt perhekeskukseksi.

Kaupungin talouden tila aiheuttaa kyllä huolta tulevaisuutta ajatellen. Ukrainan sodan myötä nousuun lähteneet korkokulut tuovat kaupungille merkittäviä lisäkuluja lainakannan ollessa 56,5 miljoonaa euroa. Kun sote-uudistuksen myötä kaupungin valtionosuuksia vuonna 2023 tarkistetaan, odotettavissa on merkittävää heikennystä myös tulopohjaan. Näin ollen talouden tasapainottamistyötä täytyy ehdottomasti jatkaa myös tulevaisuudessa.

Kaikista haasteista huolimatta henkilöstömme onnistui palveluiden tarjonnassa hienosti. Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämiseen onkin ryhdytty panostamaan aiempaa enemmän, sillä henkilöstö on kaupungin toiminnan kannalta tärkein voimavara.

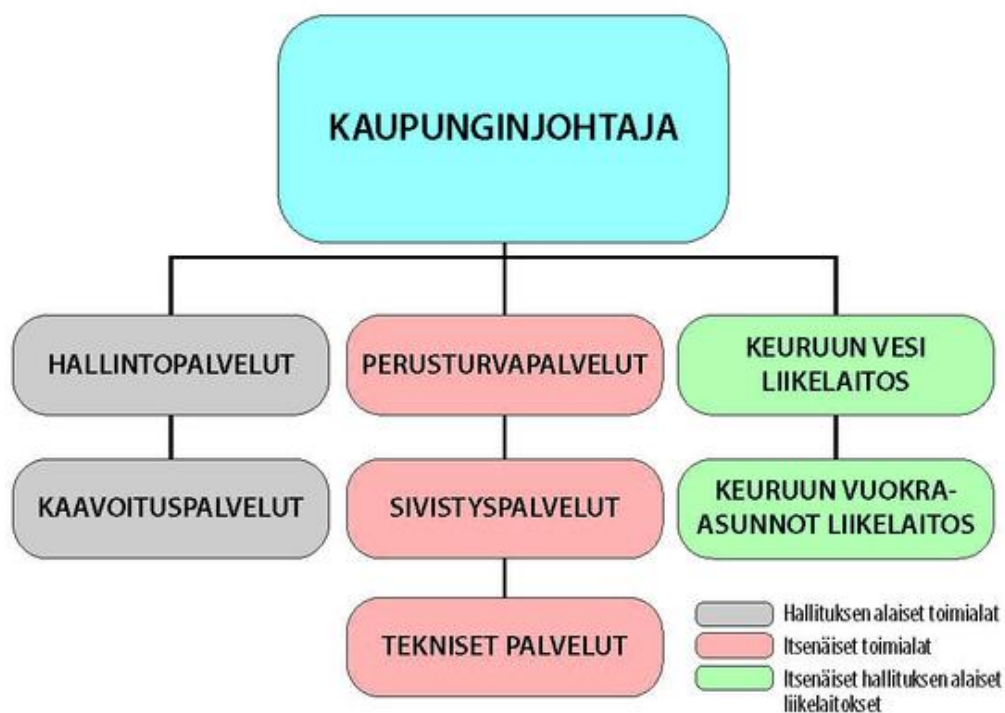
Haluan kiittää niin henkilöstöä, luottamushenkilöitä, yhteistyökumppaneita kuin kuntalaisiakin kuluneesta vuodesta ja loistavasta yhteistyöstä – työ Keuruun hyvinvoinnin ja elinvoiman eteen jatkuu voimakkaana!

Noora Pajari

Kaupunginjohtaja

2.1.2 Kaupungin hallinto

Kaupungin palveluorganisaatio (=henkilöstöorganisaatio)

Kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisia toimielimiä ovat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginhallitus, perusturvalautakunta, sivistyslautakunta, opistolautakunta, vapaa-ajan lautakunta, tekninen lautakunta, rakennuslautakunta, ympäristölautakunta, Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunta ja Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen johtokunta.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kaupunginjohtaja, toimialajohtajat (hallintojohtaja, kaavoitusjohtaja, perusturvajohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja), talouspäällikkö, johtava rakennustarkastaja, ympäristöterveyspäällikkö, vesihuoltopäällikkö ja asuntopäällikkö.

2.1.3 Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden näkymät

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2022 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi lievään laskuun syksyllä ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven ajan. Ennusteen mukaan vuonna 2023 BKT supistuu 0,2 prosenttia. Syynä laskulle on hintojen nousu, mikä heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Inflaation odotetaan hidastuvan vuoden 2023 aikana, mikä kääntää reaalitytulot kasvuun. Suomen talouden odotetaan kasvavan vuonna 2024 noin 1,2 prosenttia ja vuonna 2025 kasvu on 1,4 prosenttia. Venäjän hyökkäyssota estää talouden palautumista aiemmin ennakoitulle kasvu-uralle. Valtiovarainministeriön ennusteissa on mainittu, että sodan uusilla käänteillä on merkittäviä ja nopeasti leviäviä vaikutuksia talouteen. Myös hintojen nopea nousu vaikuttaa kotitalouksien kulutuskäyttäytymiseen.

Venäjän hyökkäyssota nosti merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja jo koronakriisin nostattamasta tasosta. Energian ja raaka-aineiden hintojen nousun lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) nosti korkoaan. VM:n arvion mukaan vuonna 2023 energian ja monien tavaroiden hintojen arvioidaan laskevan selvästi, mutta hintataso jää lähtötasoa korkeammalle. Ennusteen mukaan kuluttajahinnat nousevat neljä prosenttia vuonna 2023 ja vuosina 2024–2025 hinnat nousevat vajaat kaksi prosenttia. Kuluttajahintojen kasvun myötä myös palkat nousevat, joka parantaa kuluttajien ostovoimaa.

Työllisyyden toipuminen koronakriisistä on ollut melko nopeaa. Vuoden 2022 lopulla työllisyys- ja osallistumisaste on ollut korkealla. Vuoden 2023 aikana työttömyysaste ennustetaan nousevan 7,0 prosenttiin tämän vuoden 6,8 prosentista. Työllisyysaste laskee hieman vuonna 2023, mutta työllisyysasteen ennustetaan nousevan vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin.

Julkisen talouden tilanteeseen vaikuttaa merkittävästi Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Sodan vaikutus kuluvalle vuodelle ja seuraaville vuosille lisää menoja maanpuolustukseen, maahanmuuttoon ja huoltovarmuuteen. Julkista taloutta kohentaa toisaalta koronatuista johtuvien tukimenojen pieneneminen ja verotulojen kasvu. Talouskasvun hidastumisen myötä verotulojen hyvä kehitys hidastuu ja korkomenot kasvavat nopeasti. Vuonna 2023 alijäämän ennustetaan kasvavan edellisestä vuodesta noin 3,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Väestön ikääntyminen aiheuttaa sosiaali- ja terveydenhuollolle kasvavia menopaineita lisäten alijäämän kasvua.

Kuntatalouden tila 2022

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Manner-Suomen kuntien tilinpäätösarvion vuosikate heikkeni noin 290 miljoonalla eurolla noin 3,5 miljardiin euroon (noin 634 euroa/asukas). Vuosikate ylitti selvästi poistotason ja myös nettoinvestoinnit. Kuntien toimintakate heikkeni 6,4 prosenttia. Toimintakulut kasvoivat noin 4,2 prosenttia ja toimintatuotot vähenivät 4,0 prosenttia. Tilikauden tulos oli noin 1,23 miljardia euroa positiivinen. Kunnilla oli taseessaan kertynyttä ylijäämää noin 15,04 miljardia euroa. Lainakanta väheni noin 0,41 miljardilla eurolla noin 18,72 miljardiin euroon (3 392 euroa / asukas). Negatiivinen vuosikate oli 14 kunnassa (10 kuntaa vuonna 2021). Negatiivisten vuosikatteiden yhteenlaskettu määrä oli noin 12,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuudet Manner-Suomen kunnissa kasvoivat 6,4 prosenttia. Tämä johtui muun muassa hallitusohjelman mukaisista tehtävänlaajennuksista, valtionosuuksien tason korotuksista sekä indeksitarkastuksista. Verotulot kasvoivat yli 5 prosenttia. Verotuloista kunnallisveron tuotto kasvoi 5,1 prosenttia, osuus yhteisöverosta 6,5 prosenttia ja kiinteistöveron tuotto kasvoi 6,2 prosenttia.

Vuonna 2022 kuntien nettoinvestoinnit vähenivät 22,2 prosenttia edellisestä vuodesta johtuen Helsingin kaupungin erittäin suurista investointihyödykkeiden luovutustuloista (Helsingin kaupungin liikennelaitoksen yhtiöittäminen).

Manner-Suomen kuntien lainakanta väheni vuonna 2022 ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana. Kuntien lainakanta väheni noin 410 miljoonaa euroa eli 2,1 prosenttia. Lainakanta laski noin 18,719 miljardiin euroon eli 3 392 euroon per asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 135 kunnassa.

2.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikauden aikana

Vuonna 2022 alkuperäiseen talousarvioon tehtiin muutoksia toukokuussa ja marraskuussa. Merkittävimmät muutokset tilikauden tulokseen aiheutti perusturvalautakunnan koronapandemiasta aiheutuvat menot. Pandemian kuluihin saatiin osittain myös avustusta, mutta valtio ei korvannut kaikkia kustannuksia. Tilikauden tulokseen vaikutti merkittävästi Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämän kattaminen, minkä vaikutus menoihin oli noin 1,4 miljoonaa euroa. Perusterveydenhuollon toimintamenoissa oli myös kasvua. Menot ylittyivät noin 1,3 miljoonaa euroa. Kaupungin tulosta heikensi myös energian ja raaka-aineiden hintojen nousu sekä koromenojen kasvu. Verotulojen hyvällä kehityksellä oli tulokseen positiivista vaikutusta.

Tilikaudella 2022 tilikauden tulos toteutui negatiivisena -2 062 276 euroa. Tilikauden tulos huononi edellisestä vuodesta 282 654 euroa.

Vuoden 2022 toimintatuotot olivat 22 536 558 euroa. Toimintatuotot vähenivät edellisestä vuodesta 782 359 euroa. Vuoden 2022 toimintakulut olivat 90 086 705 euroa. Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 2 499 547 euroa. Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus muodostavat toimintakatteen, joka oli -67 528 106 euroa. Toimintakate kuvaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Tilivuoden verotulot olivat 39 354 033 euroa. Verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 1 666 479 euroa. Valtionosuuksia saatiin 30 953 927 euroa, mikä oli 1 375 031 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Kun toimintakatteeseen lisätään verotulot ja valtionosuudet, saadaan vuosikate, joka oli 3 018 210 euroa. Vuosikate oli 198 114 euroa huonompi kuin vuonna 2021. Rahoitustuotot olivat 454 797 euroa, mikä oli 320 040 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Rahoituskulut vuonna 2022 olivat -216 442 euroa, kun edellisvuonna rahoituskulujen yhteismäärä oli 83 356 euroa positiivinen. Poistoissa (-5 080 486 euroa) ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoteen 2021 verrattuna.

Keuruun kaupungin investointimenot olivat tilikaudella yhteensä 3 124 803 euroa, mikä oli 206 584 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Kaupungin suurin investointi v. 2022 oli keskustan urheilukenttä (527 487 euroa), mikä on edelleen kesken.

Keuruun kaupungin kokonaislainamäärä oli tilikauden lopussa 56 494 171 euroa. Kokonaislainamäärä väheni edellisestä vuodesta 2 745 506 euroa. Kaupungin kokonaislainamäärästä 41 500 000 euroa oli lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja. Edellisen vuoden lopussa kuntatodistuslainoja oli 42 000 000 euroa.

Kaupungin taseen loppusumma oli 114 801 226 euroa, kun vastaava summa vuonna 2021 oli 117 360 211 euroa. Taseen tunnusluvusta omavaraisuusaste oli 35,8 prosenttia (edellisvuonna 36,8 prosenttia). Lainakanta asukasta kohti väheni 6 275 eurosta 6 107 euroon. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 75,9 prosenttia (edellisvuonna 79,3 prosenttia). Verotulojen ja valtionosuuksien hyvä kertymä edellisvuoteen verrattuna paransi suhteellista velkaantuneisuuden tunnuslukua.

Konsernin tilikauden tulos oli 762 793 euroa alijäämäinen, kun se edellisvuonna oli muun muassa hyvän Keuruun Sähkö Oy:n tuloksen ansiosta 10 003 305 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2022 merkittävin vaikutus konsernitulokseen eliminointien jälkeen on tullut Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin tilikauden tuloksesta, mikä on muodostunut muun muassa omistajakuntien alijäämän kattamisvelvoitteesta.

Konsernitaseen loppusumma oli 196 078 125 euroa, kun vastaava summa vuonna 2021 oli 203 345 908 euroa. Konsernin kertynyt ylijäämä oli 25 330 348 euroa, kun se vuonna 2021 oli 25 949 821 euroa. Konsernin vuosikate oli 10 452 569 euroa, kun se vuonna 2021 oli 22 112 534 euroa.

Konsernin omavaraisuusaste oli 33,2 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 32,3 prosenttia. Konsernilainojen määrä asukasta kohti pieneni 10 716 eurosta 10 525 euroon.

2.1.5 Kaupungin henkilöstö

Keuruun kaupungilla työskenteli 31.12.2022 yhteensä 670 vakituista henkilöä. Vakituisten henkilöstön määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 11 henkilöä.

Vuoden 2022 henkilöstökulut olivat yhteensä 38,9 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluista palkkoja ja palkkioita oli 30,7 miljoonaa euroa ja henkilösivukuluja 8,2 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut ovat kasvaneet edellisestä vuodesta 0,3 miljoonaa euroa.

Henkilöstöasioita kuvataan tarkemmin kaupungin henkilöstökertomuksessa.

2.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja merkittävimmistä riskeistä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on lisännyt talouden epävarmuutta. Sota on nostanut energian, raaka-aineiden ja ruuan hintoja. Toimintakulut ovat nousseet huomattavasti. Sodan pitkittyminen voi heikentää taloustilannetta sekä huonontaa raaka-aineiden saatavuutta.

Lainojen korkojen nousu lisäsi tilikaudelle haasteita, vaikka todelliset vaikutukset näkyvät vasta vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Vaikka Keuruun kaupungin lainakanta on melko suuri, niin kaupungin velan noston tarvetta tulevaisuudessa vähentää Keuruun kaupungin aikaisemmat panostukset tärkeisiin palveluihin kuten päiväkoteihin ja koulurakennuksiin. Keuruun palveluverkoon panostaminen on ollut monipuolista ja toimitilat ovat hyvässä kunnossa, mikä mahdollistaa hyvien peruspalveluiden järjestämisen.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin talouden epävarmuus on vaikuttanut useina vuosina merkittävästi Keuruun kaupungin talouteen. Keuruun kaupunki on sairaanhoitopiirin alijäämiin varautunut kirjaamalla pakollisiin varauksiin 2 705 246 euroa. Tästä summasta 925 000 euroa on vielä suorittamatta sairaanhoitopiirille.

Vuoden 2022 tulokseen heikentävästi vaikuttava tekijä oli sairaanhoitopiirin kasvaneet kustannukset. Ilman verotulojen hyvää kehitystä kaupungin tulos olisi ollut tänäkin vuonna heikompi. Tulevaisuudessa ennustamista parantaa hyvinvointialueen 1.1.2023 aloittaminen.

Uutena tehtävänä kunnilla on TE-palvelujen järjestäminen vuoden 2025 alusta lukien, mikä lisää kustannuksia ja samalla myös valtionosuuksia.

2.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja muulle johdolle. Valtuusto on 17.11.2014 hyväksynyt asiakirjan Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallitus on 17.12.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Ohjetta päivitettiin toukokuussa 2018.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan selvittämiseksi ja riskien arvioimiseksi on ollut mahdollista käyttää arviointimenettelylomaketta. Lomakkeella on selvitetty seuraavia asioita: 1) johtamistapa ja valvontakulttuuri, 2) riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta, 3) valvontatoimenpiteet, 4) tiedonkulku ja raportointi ja 5) seuranta.

Toimialat ja liikelaitokset ovat toteuttaneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointia itsenäisesti. Yhteistä koontia tuloksista ei vuodelta 2022 ole tehty henkilöstömuutosten vuoksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessin kehittäminen käynnistetään vuoden 2023 aikana.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuvien kulojen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta, ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Kaupungin sisäiset taloudelliset tapahtumat on laskelmasta eliminoitu.

2.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toimintatuotot		
Myyntituotot	11 180	11 428
Maksutuotot	4 863	4 883
Tuet ja avustukset	2 532	2 791
Muut toimintatuotot	3 961	4 218
Toimintatuotot	22 537	23 319
Valmistus omaan käyttöön	22	0
Toimintakulut:		
Henkilöstökulut:	-38 860	-38 602
Palvelujen ostot	-40 685	-38 119
Aineet, tarv. ja tavarat	-5 382	-5 877
Avustukset	-4 347	-4 023
Muut toimintakulut	-814	-965
Toimintakulut	-90 087	-87 587
Toimintakate	-67 528	-64 268
Verotulot	39 354	37 688
Valtionosuudet	30 954	29 579
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9	8
Muut rahoitustuotot	446	127
Korkokulut	-198	122
Muut rahoituskulut	-19	-39
Vuosikate	3 018	3 216
Poistot ja arvonalentumiset	-5 080	-4 996
Tilikauden tulos	-2 062	-1 780
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 062	-1 780

Tunnusluvut	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25,0 %	26,6 %
Vuosikate/Poistot, %	59,4 %	64,4 %
Vuosikate €/asukas	326 €	341 €
Asukasmäärä	9 252	9 441

2.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikauden tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Kaupungin tuloslaskelman ja taseen tavoin rahoituslaskelmassa esitetään ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kaupungin ja kaupungin ulkopuolisten organisaatioiden välillä.

Rahoituslaskelma	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 018	3 216
Tulorahoituksen korjauserät	732	923
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 125	-3 331
Rahoitusosuudet investointeihin	120	41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	188	452
Toiminnan ja investointien rahavirta	933	1 300
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 238	-2 518
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500	4 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	208	-60
Vaihto-omaisuuden muutos	5	-7
Saamisten muutos	-107	19
Korottomien velkojen muutos	1 342	-1 486
Rahoituksen rahavirta	-1 290	-53
Rahavarojen muutos	-357	1 248
Rahavarojen muutos	-357	1 248
Rahavarat 31.12.	2 779	3 136
Rahavarat 1.1.	3 136	1 889

Tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja investoint. rahavirran kertymä 5 v.,1.000 €	10 €	527 €
Investointien tulorahoitus, %	100,4 %	97,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4	0,4
Kassan riittävyys, pv	11	12
Asukasmäärä	9 252	9 441

2.3.3 Tase ja sen tunnusluvut

Tase	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	101	61
Muut pitkävaikutteiset menot	166	194
	267	256
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 333	7 343
Rakennukset	68 606	70 748
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 619	15 833
Koneet ja kalusto	2 337	2 680
Muut aineelliset hyödykkeet	109	109
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	902	292
	94 906	97 005
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 584	11 695
Muut saamiset	653	653
	12 237	12 348
Toimeksiantojen varat	104	248
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1	1
Valmiit tuotteet	14	20
Ennakkomaksut	5	5
	20	26
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	612	175
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 095	2 033
Lainasaamiset	470	773
Muut saamiset	458	439
Siirtosaamiset	851	921
	4 486	4 166
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	93	93
Rahat ja pankkisaamiset	2 687	3 043
Vastaavaa yhteensä	114 801	117 360

Tase	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	37 446	37 446
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 734	7 513
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 062	-1 780
	41 118	43 179
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	2 710	1 913
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	431	369
Muut toimeksiantojen pääomat	3	2
	434	370
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	12 756	15 002
Muut pitkäaikaiset velat	2 557	2 534
	15 313	17 535
Lyhytaikainen vieraspääoma		
Joukkovelkakirjalainat	41 500	42 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	2 246	2 238
Saadut ennakot	80	82
Ostovelat	4 604	3 641
Muut lyhytaikaiset velat	765	704
Siirtovelat	6 031	5 696
	55 226	54 361
Vastattavaa yhteensä	114 801	117 360

Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	35,8 %	36,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75,9 %	79,3 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 671 €	5 734 €
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	397 €	607 €
Lainakanta 31.12., 1000 €	56 502 €	59 240 €
Lainakanta 31.12., €/asukas	6 107 €	6 275 €
Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	57 790 €	60 600 €
Lainat ja vastuut, €/asukas	6 246 €	6 419 €
Asukasmäärä	9 252	9 441

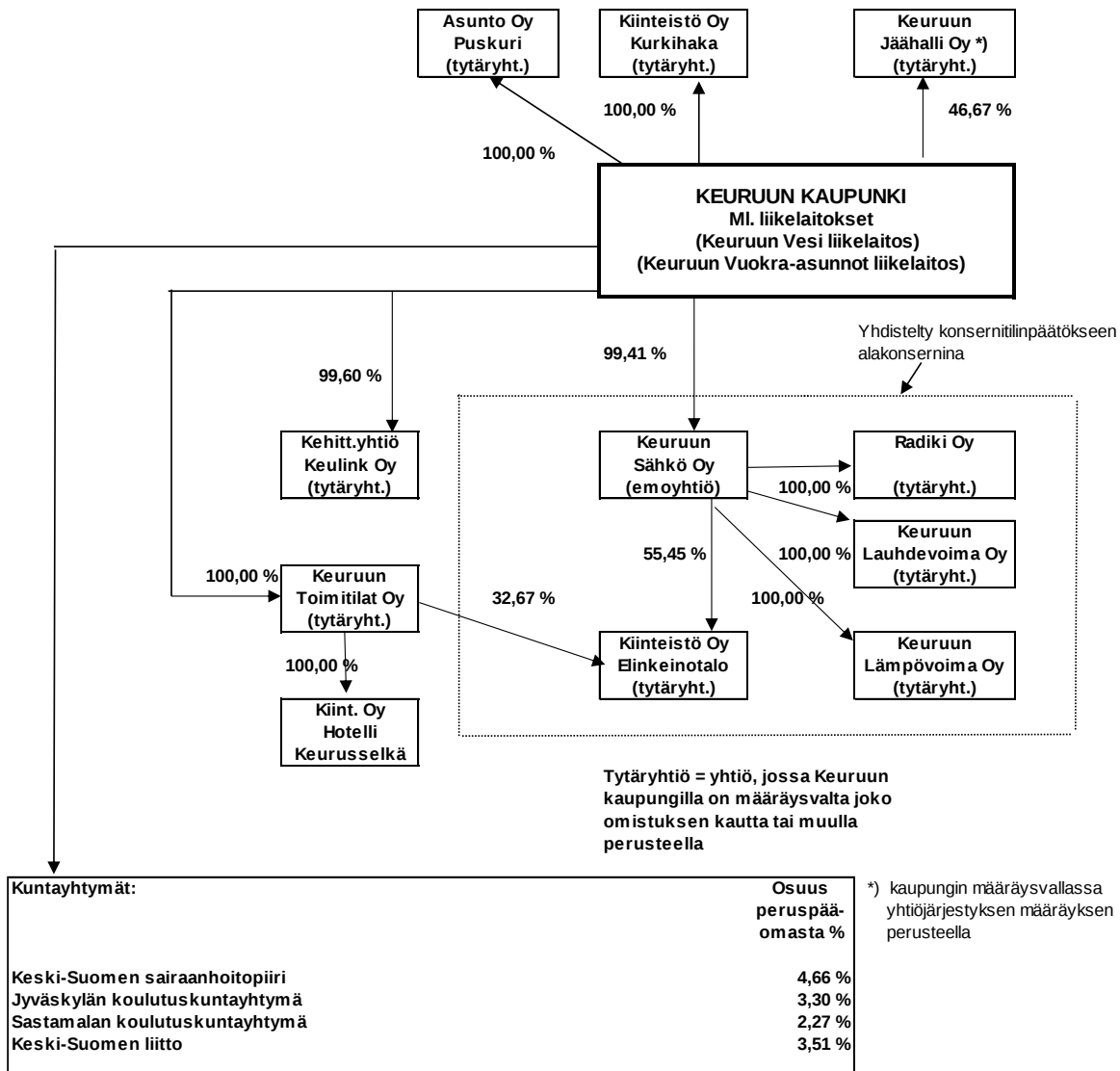
2.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta			
Toimintatuotot	22 537	Toimintakulut	90 087
Verotulot	39 354	(-) Valmistus omaan käyttöön	-22
Valtionosuudet	30 953	Korkokulut	198
Korkotuotot	9	Muut rahoituskulut	19
Muut rahoitustuotot	446	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
(-) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-67	(-) Pakollisten varausten lis. (+), väh (+)	797
Investoinnit		(-) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	120	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	188	investointimenot	3 125
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 238
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	500
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	93 540	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	96 944

2.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.5.1 Kuntakonsernin rakenne

Konsernin osuuksissa on tapahtunut muutoksia. Kehittämissyhtiö Keulink Oy:n osuus on 99,60 prosenttia (ennen 98,86 %) ja Keuruun Sähkö Oy:n osuus on 99,41 prosenttia (ennen 99,32 %).

Keuruun kaupungin konsernitilinpäätökseen yhdistellään konserniyhteisöjen tilinpäätökset ja niiden kuntayhtymien tilinpäätökset, joissa Keuruun kaupunki on jäsenenä. Kaupungin konsernitilinpäätöksessä on esitettävä konsernin tulos sekä taloudellinen asema siten kuin konserniyhteisöt (kaupunki, liikelaitokset, osakeyhtiöt ja kuntayhtymät) olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Sitä varten eliminoidaan konserniyhteisöjen välisiin liiketapahtumiin perustuvien konsernin sisäisten erien vaikutus (KPL 6:7.1 §). Tällaisia eliminotavia eriä ovat muun muassa konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet.

2.5.2 Konsernivalvonnan järjestäminen

Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä, jossa säädetään konserniohjauksesta sekä konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Konsernin ohjaus ja valvonta perustuvat valtuuston 22.5.2017 hyväksymään konserniohjeeseen, jonka mukaan valtuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset ja hyväksyy konsernia ja konserniyhteisöjä koskevat tavoitteet vuosittain talousarviossa. Konserniohjeen lisäksi valtuusto on hyväksynyt 17.11.2014 Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan perusteet-asiakirjan.

Tytäryhteisöillä on konserniohjeen mukaan velvollisuus esittää konsernijohtolle kuvaus tilikauden aikaisista merkittävistä muutoksista.

Syksyllä 2022 otettiin käyttöön uusi konserniohjauksen malli, jossa tytäryhteisöille järjestettiin yksi yleinen konsernitapaaminen, minkä lisäksi kullakin yhteisöllä oli oma neuvottelunsa kaupungin konsernijohtoon edustajien kanssa. Neuvotteluissa käytiin läpi yhtiön ajantasainen tilanne sekä asetettiin tavoitteet tulevalle talousarviovuodelle.

2.5.3 Konserniyhtiöiden tilikauden merkittävimmät tapahtumat

Keuruun Sähkö Oy

Keuruun Sähkö Oy, Keuruun Lämpövoima Oy, Radiki Oy, Keuruun Lauhdevoima Oy ja Kiinteistö Oy Keuruun Elinkeinotalo muodostavat konsernin, jonka emoyhtiö on Keuruun Sähkö Oy. Alueverkkoyhtiö Sähkö-Virkeät Oy on Keuruun Sähkön omistusyhteisyritys, josta omistusosuus on 35,5 prosenttia. Kiinteistö Oy Keuruun Elinkeinotalosta Keuruun Sähkö Oy omisti vuoden 2022 lopussa 55,45 prosenttia.

Tilikauden aikana Keuruun Sähkö Oy on hankkinut omia osakkeita kolme kappaletta. Keuruun Sähkö Oy:n (konserni) liikevaihto oli tilikaudella 18 139 074 euroa, kun se vuonna 2021 oli 16 308 622 euroa. Keuruun Sähkö Oy:n (konserni) tilikauden tulos oli 498 584 euroa ylijäämäinen, kun se vuonna 2021 oli 12 492 176 euroa ylijäämäinen. Vuodelle 2022 talousarviossa valtuuston asettama osinkotavoite oli 215 070 euroa. Tavoite toteutui, osinkoa jaettiin 321 000 euroa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suurin riski on sähköverkon rikkoontuminen luonnonilmiöiden seurauksena. Tätä on pyritty torjumaan ennakkoon vuosittaisilla huolto- ja raivaussuunnitelmilla sekä riittävällä verkostovakuutuksella.

Sähkön hankinnan suojausriskien pienentämiseksi hankinta- ja suojauspolitiikka on uusittu muun muassa aktiivisalkulla.

Lämpöliiketoiminnan riskinä on edelleen kaukolämmön hintataso, jonka rinnalla erilaiset LTO- ja geotermiset ratkaisut ovat kilpailukykyisiä, erityisesti huomattavien energia-avustuksien mahdollistamana.

Kunnossapito liiketoiminnan riskinä on kapea asiakaspohja ja mahdolliset koronaviruksen aiheuttamat tuotantoseisokit.

Epävakaan tilanteen vuoksi, yhtiön kyberturvallisuusselvitys tehdään kevään aikana ja samalla konserni- ja yhtiökohtaiset varautumissuunnitelmat päivitetään.

Keuruun Toimitilat Oy

Keuruun Toimitilat Oy on kokonaan Keuruun kaupungin omistama kiinteistöyhtiö. Yhtiön tehtävänä on rakentaa, ostaa ja myydä sekä hallita omistus- ja vuokraoikeuden nojalla kiinteistöjä ja huoneistoja vuokrattavaksi.

Keuruun Toimitilat Oy:n tilikauden 2022 liikevaihto oli vuonna 830 180 euroa, kun se vuonna 2021 oli 797 366 euroa. Vuonna 2022 yhtiön tilikauden tulos oli –173 050 euroa alijäämäinen, kun se vuonna 2021 oli –169 225 euroa. Vuodelle 2022 valtuuston asettama tilikauden tulostavoite oli nolla siten, että poistot huomioidaan verotuksessa hyväksyttävien poistojen mukaan.

Tavoite ei toteutunut.

Kehittämissyhtiö Keulink Oy

Kehittämissyhtiö Keulink Oy:n omistusjärjestelyt muuttuivat vuoden 2022 alussa siten, että elinkeinoyhtiön omistajia ovat vain Keuruun kaupunki ja Multian kunta. Kehittämissyhtiö Keulink Oy lunasti pienosakkailta omia osakkeita 23 kappaletta ja kaksi osaketta kuoletettiin.

Kehittämissyhtiö Keulink Oy:n tilikauden 2022 liikevaihto oli 343 339 euroa, kun se vuonna 2021 oli 302 266 euroa. Vuonna 2022 yhtiön tilikauden tulos oli –171 659 euroa alijäämäinen, kun se vuonna 2021 oli –56 753 euroa.

Vuodelle 2022 valtuuston asettama tilikauden tulostavoite oli nolla. Tavoite ei toteutunut.

2.5.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toimintatuotot	63 421	72 171
Valmistus oman käyttöön	22	0
Toimintakulut	-127 003	-121 184
Osuus osakk. yhteisöjen voitosta (tappiosta)	231	208
Toimintakate	-63 329	-48 805
Verotulot	39 280	37 617
Valtionosuudet	34 731	33 380
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	109	80
Muut rahoitustuotot	349	411
Korkokulut	-643	-398
Muut rahoituskulut	-45	-172
	-230	-79
Vuosikate	10 452	22 113
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 235	-9 857
Omistuksen eliminointierot	0	-365
Arvonalentumiset	-11	-106
	-11 246	-10 328
Satunnaiset erät	411	466
Tilikauden tulos	-383	12 251
Tilinpäätössiirto	-68	72
Tilikauden verot	-223	-3 407
Laskennalliset verot	-91	1 158
Vähemmistöosuudet	2	-71
Tilikauden yli-/alijäämä	-763	10 003

Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	49,9 %	59,6 %
Vuosikate/Poistot, %	92,9 %	214,1 %
Vuosikate €/asukas	1 130 €	2 342 €
Asukasmäärä	9 252	9 441

Konsernin rahoituslaskelma	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 452	22 113
Satunnaiset erät	411	466
Tilikauden verot	-223	-3 407
Tulorahoituksen korjauserät	-4	-11 130
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 689	-23 468
Rahoitusosuudet investointimenoihin	148	45
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	323	31 145
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 418	15 764
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-617	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	550	3 048
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 737	-13 919
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-420	1 390
Oman pääoman muutokset	35	14
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	208	-60
Vaihto-omaisuuden muutos	-250	49
Saamisten muutos	-3 251	-792
Korottomien velkojen muutos	-2 367	2 998
Rahoituksen rahavirta	-10 849	-7 272
Rahavarojen muutos	-7 431	8 492
Rahavarojen muutos	-7 431	8 492
Rahavarat 31.12.	7 299	14 733
Rahavarat 1.1.	14 730	6 241

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja investoint. rahavirran kertymä 5 v., 1.000 €	5 968 €	-126 €
Investointien tulorahoitus, %	133,4 %	94,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,7
Kassan riittävyys, pv	19	34

Konsernitase	2022		2021	
	1 000 €		1 000 €	
Vastaavaa				
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	12 953		14 436	
Muut pitkävaikutteiset menot	211	13 164	205	14 641
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	9 821		9 790	
Rakennukset	103 391		107 182	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 162		22 959	
Koneet ja kalusto	16 402		17 540	
Muut aineelliset hyödykkeet	845		932	
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1 340	156 961	918	159 320
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	4 361		3 723	
Muut saamiset	479	4 840	405	4 128
Toimeksiantojen varat				
Valtion toimeksiannot	589		279	
Lahjoitusrahastojen varat	122		263	
Muut toimeksiannot	1	712	1	544
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	780		496	
Keskeneräiset tuotteet	10		9	
Valmiit tuotteet	14		20	
Muu vaihto-omaisuus	276		307	
Ennakkomaksut	5	1 085	5	837
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Lainasaamiset	42	42	63	63
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	8 765		5 406	
Lainasaamiset	249		251	
Muut saamiset	1 075		927	
Siirtosaamiset	1 887	11 976	2 464	9 048
Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	109		559	
Muut arvopaperit	126	235	123	682
Rahat ja pankkisaamiset		7 064		14 083
Vastaavaa yhteensä	196 079		203 346	

Konsernitase	2022		2021	
	1 000 €		1 000 €	
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Peruspääoma	37 446		37 446	
Muut omat rahastot	2 106		2 107	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	26 094		15 947	
Tilikauden yli-/alijäämä	-763	64 883	10 003	65 503
Vähemmistöosuudet		174		191
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	889	889	767	767
Tomeksiantojen pääomat				
Valtion toimeksiannot	590		280	
Lahjoitusrahastojen pääomat	452		388	
Muut toimeksiantojen pääomat	7	1 049	6	674
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	50 565		54 203	
Muut pitkäaikaiset velat	12 169	62 734	12 053	66 256
Lyhytaikainen vieraspääoma				
Joukkovelkakirjalainat	41 500		42 000	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	5 314		4 966	
Saadut ennakot	315		207	
Ostovelat	7 313		6 846	
Muut lyhytaikaiset velat	1 875		2 854	
Siirtovelat	9 048		12 207	
Laskennalliset verovelat	984	66 350	875	69 955
Vastattavaa yhteensä	196 079		203 346	

Konsernitase ja sen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	33,2 %	32,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	93,7 %	96,6 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	25 330 €	25 950 €
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2 738 €	2 749 €
Konsernin lainat, €/asukas	10 525 €	10 716 €
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	97 379 €	101 170 €
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	135 823 €	134 776 €
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	14 680 €	14 276 €
Asukasmäärä	9 252	9 441

2.6 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.6.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tulos on -2 062 276,44 euroa.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden alijäämä -2 062 276,44 euroa kirjataan taseeseen omaan pääomaan tilikauden yli- / alijäämätilille kuluvaan vuoden kirjanpidossa.

2.6.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden tasapainottamissuunnitelman kokouksessaan 13.6.2022 (§ 21) ja ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen on käynnistetty. Koko kaupungin tasapainottamistoimenpiteiden tavoitetaso oli vuodessa kaksi miljoonaa euroa. Neljän vuoden ajalta säästöt kertyy yhteensä 8 504 000 euroa.

Säästöt koostuvat pääasiassa sivistystoimen palveluverkkoon kohdistuvista muutoksista. Palveluverkkoa on tarkasteltu suhteessa oppilasmääriin ja väestöennusteisiin. Palveluverkossa tapahtuvat muutokset vaikuttavat sivistystoimen lisäksi muun muassa tekniseen toimeen.

Tässä lista vuonna 2022 käynnistetyistä toimenpiteistä:

Sivistyslautakunta on esittänyt 15.9.2022 Pihlajaveden ala-asteen lakkauttamista 1.8.2023 alkaen. Valtuusto päätti 13.6.2022, että Pihlajaveden koulun toimintaa tarkastellaan seuraavan kerran vuonna 2023. Lisäksi keskusteltiin Einari Vuorelan koulusta. Päätettiin, että Einari Vuorelan koulun lakkauttamista ei sidota tasapainottamisohjelman mukaisesti vuoteen 2026, vaan sitä tarkastellaan oppilasmäärän mukaan.

Lisäksi sivistyslautakunta on esittänyt 15.12.2022 perusopetuksen tuntijaon muutoksista 1.8.2023 alkaen sekä Keuruun ala-asteen muuttamista kaksisarjaiseksi kouluksi 1.8.2023 alkaen.

Palveluverkkoon liittyvät muutokset vaikuttavat myös henkilöstöön. Pääsääntöisesti henkilöstösäästöihin päästään eläköitymisen myötä, minkä yhteydessä tehtäviä ja tuotettavia palveluita tarkastellaan ja järjestellään uudelleen.

Hallinnon ja ICT-palveluihin kohdistuisi myös säästöjä, mitkä sisältäisivät toimielinten rakenteeseen ja kokouksiin liittyviä muutoksia.

Kiinteistöihin kohdistuu myös säästöjä, mikä sisältää muun muassa kaupungintalon toimintojen hajauttamisen.

Organisaatiomuutoksen käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus esitti valtuustolle 3.10.2022 uutta organisaatiomallia ja toimialajakoa, jotka astuvat voimaan 1.1.2023. Valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen 10.10.2022. Organisaatiomuutoksen yhteydessä lakkautettiin perusturvalautakunta ja vapaa-ajanlautakunta. Lisäksi sivistyslautakunta muutetaan kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnaksi sekä tekninen lautakunta muutetaan elinvoiman ja asuinympäristön lautakunnaksi.

3 Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma -kohdassa tarkastellaan talousarviossa asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista tulosalueittain. Kunkin tulosalueen alussa on lyhyt kuvaus tulosalueen toiminnasta. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kertoo talousarvion tulosaluekohtaisen määrärahan ja tuloarvion toteuman.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista kuvaavissa taulukoissa on ilmoitettu toimintatulot, toimintamenot ja toimintakate siten, että ensimmäinen sarake sisältää joulukuussa 2020 hyväksytyn talousarvion mukaiset luvut ja toinen sarake samat tiedot talousarviomuutosten jälkeen. Vuonna 2022 tehtiin kaksi muutosta talousarvioon, toukokuussa ja marraskuussa. Toimintakate ei sisällä erikseen vyörytyseriä eikä valmistusta omaan käyttöön.

Jokainen toimielin (kaupunginhallitus ja lautakunnat) sisältää yhden tai useampia tulosalueita. Kunkin tulosalueen osalta on esitetty toiminnan kuvaus, taloudellisten tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Liikelaitosten talousarvio- ja tilinpäätöstiedot esitetään luvussa kuusi eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat.

Strategian mittareiden toteutumat päämäärittäin

Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa

Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 2019–2022
Asukasluvun muutos	Positiivinen	2019: -1,6 %, 2020: -1,2 % 2021: -0,5 %, 2022: -2,0 %
Rakennuslupien määrä	Vähintään maakunnan keskimääräistä tasoa	Todentaminen ongelmallista, koska rakennuslupien määrä ei ole vertailukelpoinen mittari
Kuntapalvelutukimukset	Kuntakokoluokan keskimääräistä tasoa parempi	Pääosin kuntakokoluokan keskimääräistä tasoa parempi (Arttu2-kuntakysely 2017)
Asiakaspalautteet	Ei negatiivinen kehitys	Asiakaspalautekyselyä ei ole tehty.

Työllä lisää elinvoimaa

Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 2019–2022
Seutukunnan yritysten liikevaihdon kehitys	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Yli maakunnan keskiarvon
Seutukunnan yritysten henkilöstömäärän kehitys	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Yli maakunnan keskiarvon
Työpaikkaomavaraisuus	100 %	98 % v. 2019

Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 2019–2022
Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Työttömyysaste: 2020: 13,1 % Keuruu 2021: 10,4 % Keuruu 2022: 9,8 % Keuruu 2020: 15,3 % Keski-Suomi 2021: 12,9 % Keski-Suomi 2022: 12,2 % Keski-Suomi
Yritysten määrä	Kasvava	Perustetut yritykset: 2019: 39 kpl 2020: 40 kpl 2021: 43 kpl 2022: 46 kpl Yrityskanta: 2019 (Q4) 670 kpl 2020 (Q4) 678 kpl 2021 (Q4) 706 kpl 2022 (Q3) 729 kpl

Terve kuntatalous

Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 2019–2022
Veronalaiset tulot €/asukas	Maakunnan keskimääräistä tasoa parempi	Verovuonna 2019 Keuruulla 14.449, Keski-Suomen aritmeettinen keskiarvo 13.290, verotuilla painotettu keskiarvo 14.229; Tilastoa ei enää tuotettu vuoden 2019 jälkeen.
Tilikauden tulos	Positiivinen	2019: -3,1 milj. €, 2020: +2,3 milj. €, 2021: -1,8 milj. €, 2022: -2,1 milj. €
Kaupungin lainamäärä	Vähenee	2019: +3,8 milj. €, 2020: -0,9 milj. €, 2021: +1,5 milj. €, 2022: -2,7 milj. €
Kuntakonsernin vuosikate	Vähintään 10 milj. €	2019: +6,5 milj. €, 2020: +11,6 milj. €, 2021: +22,1 milj. €, 2022: +10,5 milj. €
Käyttötalousmenojen kehitys	Maakunnan keskimääräistä tasoa	Toimintakatteen muutos 2019: yli maakunnan keskiarvon (5,0 %/3,7 %), 2020: alle maakunnan keskiarvon (-0,4 %), vuoden 2021 osalta ei tietoa, 2022: ei tietoa

Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne

Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 2019–2022
Selkeät vastualueet ja toiminnot	Ei toiminnallisia päällekkäisyyksiä	Ei toteutunut
Asiakaskyselyt	Positiivinen kehitys	Ei toteutunut

Johtamisella hyvinvointia

Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 2020–2022
Valtuuston itsearviointi	Positiivinen kehitys	Itsearviointi tehty ja käsitelty keväällä 2020. Vuonna 2022 valtuusto ei tehnyt itsearviointia.
Hallituksen itsearviointi	Positiivinen kehitys	Hallituksen itsearviointi toteutettu joulukuussa 2022.
Lautakuntien itsearviointi	Positiivinen kehitys	Itsearviointi tehty ja käsitelty keväällä 2021
Toimialoittainen työhyvinvointikysely	Positiivinen kehitys	Työhyvinvointikysely toteutettu syksyllä 2022.

3.1 Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus:

“Valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin vähintään viisi.” (Vaalilaki 13 §)

“Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä.” (Vaalilaki 14 §)

Vaalit

Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit. Aluevaalien virallinen äänestyspäivä oli 23.1.2022.

Keuruun äänioikeutettujen määrä oli aluevaaleissa 7937 ja heistä äänioikeuttaan käytti 3808 henkilöä eli 48 prosenttia äänioikeutetuista. Ennakoäännten osuus annetuista äänistä oli 2020 (53 prosenttia annetuista äänistä).

Aluevaalien äänestysprosentti oli 48 prosenttia.

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana viisi kertaa.

Keskusvaalilautakunnan tulos on edellisvuotta parempi, koska valtio maksoi aluevaalien järjestämisestä suuremman korvauksen kuin kunnallisvaalien järjestämisestä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vaalit	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	0	0	0	21 430	21 430	0,0 %
Toimintamenot	-29 700	0	-29 700	-32 371	-2 671	109,0 %
Toimintakate	-29 700	0	-29 700	-10 942	18 758	36,8 %

3.2 Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus:

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Tarkastuslautakuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kolme jäsentä. Lautakunnan toimikausi on valtuustokausi.

Tarkastuslautakunnan päätehtävänä on valmistella valtuustossa päätettävät hallintoa ja tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana 12 kertaa.

Tilintarkastus

Tilintarkastusyhteisö vaihtui tilikaudelle 2022. Tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy Ab. Tarkastuslautakunta toimii tiiviissä yhteistyössä tilintarkastajien kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tilintarkastus	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintamenot	-34 510	0	-34 510	-34 748	-238	100,7 %
Toimintakate	-34 510	0	-34 510	-34 748	-238	100,7 %

3.3 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallitus	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	8 369 210	0	8 369 210	8 123 626	-245 584	97,1 %
Toimintamenot	-11 871 730	-1 041 520	-12 913 250	-12 231 221	682 029	94,7 %
Toimintakate	-3 502 520	-1 041 520	-4 544 040	-4 107 595	436 445	90,4 %

3.3.1 Valtuusto ja kaupunginhallitus

Toiminnan kuvaus:

Kaupunginvaltuusto huolehtii kunnallisen demokratian toteutumisesta, määrittelee palvelutason ja antaa yleiset puitteet toiminnalle.

Valtuusto piti vuoden 2022 aikana kuusi kokousta. Kokousten yhteydessä valtuusto piti kaksi iltakoulua sekä erillisen iltakoulun 4.5.2022. Iltakouluissa käsiteltiin kaavoitusta, kaupunkistrategian valmistelua ja talouden tasapainottamista. Tammikuussa valtuusto piti kaksipäiväisen strategiaseminaarin Teamsin välityksellä ja syyskuussa talousarvioseminaari-illan. Tämän lisäksi valtuusto osallistui maaliskuussa nuorisovaltuuston järjestämään osallisuusiltaan ja ke-
säkuussa tuulivoimawebinaariin.

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupunginhallitus piti vuoden 2022 aikana 21 kokousta sekä kaksi yhteiskokousta Kehittämisyhtiö Keulinkin kanssa. Kokousten yhteydessä kaupunginhallitus piti seitsemän iltakoulua sekä lisäksi erillisiä iltakouluja, työpajoja ja konserniyhtiöiden tapaamisia yhteensä kuusi kertaa. Iltakouluissa työstiin pääasiassa kaupunkistrategiaa, organisaatiomuutosta ja talouden tasapainottamissuunnitelma.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Valtuusto ja kaupunginhallitus	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	90	0	90	815	725	905,6 %
Toimintamenot	-168 980	0	-168 980	-181 162	-12 182	107,2 %
Toimintakate	-168 890	0	-168 890	-180 347	-11 456	106,8 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Luottamustoimielinrakenteen uudistus Toimialarakenteen uudistus	Kaupunki- ja konsernirakenne vastaa hyte-alue muutoksen jälkeistä toimintaa	Toteutunut / ei toteutunut	Sekä luottamustoimielin- että toimialarakenteen uudistus valmisteltiin ja uudet rakenteet otettiin käyttöön 1.1.2023.
Terve kuntatalous	Muutoksen vaikutukset on huomioitu taloussuunnitelmassa ja päätöksenteossa	Hyte-uudistuksen kuntatalouteen vaikuttaviin muutoksiin on reagoitu	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut talousarviossa 2023.
Johtamisella hyvinvointia	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välisen yhteistyön kehittäminen	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välinen yhteistyö on toisinaan kunnioittavaa sekä työn- ja vastuunjako selkeää	Toteutunut / ei toteutunut Palautekeskustelut Palaute iltakouluista/valtuustoseminaareista	Toteutunut Palautekeskusteluja käyty ja kaupunginhallitus teki työskentelystä itsearviointin joulukuussa 2022.

3.3.2 Kehittäminen

Toiminnan kuvaus:

Kehittämisen tulosalueeseen kuuluvat kaupungin elinkeinopalvelut ja niiden kehittämiseen liittyvä hanketoiminta, yleisjohdon sekä johtoryhmän toiminta, kaupungin kehittämispalvelut, kansainvälinen toiminta, kaupunkimarkkinointi sekä kaupungin metsät.

Kaupunki osti elinkeinopalveluita Kehittämissyhtiö Keulink Oy:lta 259 500 eurolla. Ostopalvelusopimukseen sisältyi yrityspalveluiden sekä kehittämispalvelujen hankintaa. Kevään 2022 aikana käytiin laaja keskustelu kehittämissyhtiön tulevaisuudesta, ja kaupunginvaltuusto päätti 23.5.2022/§14, että kaupunki jatkaa elinkeinopalveluiden toteuttamista yhtiömuotoisena. Keski-Suomen liiton toimintaa kaupunki rahoitti 117 432 eurolla. Keuruun kaupungin Leader-maksuosuus oli 38 080 euroa.

Markkinoinnissa pääpaino oli entiseen tapaan matkailussa ja yritysten kanssa yhteistyössä toteutettavassa markkinoinnissa. Kaupungin markkinointi- ja yhteistyösopimus KeuPa HT:n kanssa takasi kaupungille näkyvyyttä joukkueen toiminnassa Mestis-sarjatasolla. Myös muiden seurojen ja yhdistysten kanssa tehtiin markkinointiyhteistyötä. Syksyllä 2022 käynnistettiin viestintästrategian laadinta, joka valmistuu vuonna 2023. Lisäksi tavoitteena on tulevaisuudessa panostaa kaupunkimarkkinointiin luomalla erillinen markkinointiohjelma niin ikään vuoden 2023 aikana.

Metsätalouden tulot olivat 264 754 euroa. Syksyllä käynnistettiin valmistelu metsäsuunnitelman päivittämiseksi ja joulukuussa kaupunginhallitus asetti metsäsuunnittelua ohjaavan työryhmän.

Keuruun kaupungilla on ystävyyskaupunkeja Pohjoismaissa, Virossa, Unkarissa ja Venäjällä. Alkuvuonna Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyssodan vuoksi kaupunginhallitus päätti

(khal 28.3.2022/§ 60) jäädyttää ystävyyskaupunkitoiminnan Venäjän kanssa toistaiseksi. Kansainvälinen toiminta ylipäättään on ollut tauolla parin vuoden ajan koronapandemian vuoksi. Syksyllä Keuruun kaupunki oli järjestämässä pohjoismaisten ystävyyskaupunkien tapaamisen Keuruulle. Vähäisen osanottajamäärän vuoksi tapahtuma pidettiin verkossa Teams-seminaarina. Seminaarissa päätettiin, että kukin kaupunki päättää vuoden 2023 aikana ystävyyskaupunkitoiminnan jatkosta.

Johtoryhmän toimintaa ja työskentelyä kehitettiin läpi vuoden. Tavoitteena on varmistaa kaupungin vahva, avoin ja yhtenäinen strateginen johtaminen. Johtoryhmälle järjestettiin kehittämisspäiviä sekä yhteistyön kehittymistä seurattiin kyselyin. Vuoden 2022 syksyllä järjestetyn kyselyn mukaan työskentely oli mennyt parempaan suuntaan vuoteen 2021 verrattaessa.

Keuruun kaupunki oli mukana Seutukaupunkiverkoston *Ketterää osaamista* -hankkeessa, joka oli jatkumoa aiemmalle *Joustavaa osaamista* -hankkeelle. Ketterää osaamista -hankkeen tavoitteena oli edistää osaavan työvoiman saatavuutta ja työllistämistä paikallisiin yrityksiin. Hankkeessa toimi osa-aikainen (40 %) työntekijä. Hankkeessa kehitettiin Monikampus-mallia Keuruulle, työstettiin Keuruun korkeakouluvisiota, tiivistettiin yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä ja kehitettiin yrittäjäyyskasvatusta. Hanke jatkuu vuoden 2023 kesäkuun loppuun.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kehittäminen	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	150 000	-150 000	0	65 894	65 894	0,0 %
Toimintamenot	-840 910	46 670	-794 240	-903 411	-109 171	113,7 %
Toimintakate	-690 910	-103 330	-794 240	-837 516	-43 276	105,4 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Strategian mukaisen brändin huomioiminen kaupungin tiedottamisessa ja kaupunkimarkkinoinnissa Osallistuminen hyvinvointia lisäävien hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen	Kaupunkimarkkinoinnin tehostaminen ja markkinointisuunnitelman laatiminen Hyvinvointia lisääviä hankkeita on käynnissä sekä konsernitasolla että hallintokunnilla	Markkinointisuunnitelma on tehty ja käytössä Hankkeiden lukumäärä	Viestintästrategian laadinta aloitettiin syksyllä. Markkinointiohjelman laadinta ajoittuu vuodelle 2023. Erillisiä hyvinvointihankkeita ei kehitämisen tulosalueella toteutettu.
Työllä lisää elinvoimaa	Keulinkin ostopalvelusopimus voimassa vuoden 2022 loppuun Osaavan työvoiman saatavuutta edistävät toimenpiteet	Toiminta joustavaa ja kustannustehokasta Oppilaitosyhteistyön ja yritysyhteistyön lisääminen uusien toimintamallien käyttöönotolla	Perustettujen yritysten lukumäärä Yritysten investoinnit ja saatujen investointitukien määrä Yritysten kv-palvelujen määrä Toimintamalleja käytössä (kpl)	46 Maaseuturahoituksen myönnetty yritystuet: 12 272 € Business Finland: 259 695 € 1 kpl ei uusia toimintamalleja

Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Konsernirakenteen jatkuva kehittäminen, sote-uudistuksesta johtuvan organisaatiomuutoksen läpivieminen	Selkeä ja looginen konserni- ja hallintorakenne, jossa toiminnot on järjestetty vastaamaan tulevaisuuden tehtäviä ja toimintaympäristöä	Omien toimintojen vertaaminen muiden vastaavankokoisten kuntien organisaatorakenteeseen	Organisaatiouudistus toteutettiin vuoden 2022 aikana Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos yhtiöitettiin
Terve kuntatalous	Valmistautuminen sote-uudistuksesta aiheutuvaan toimintaympäristön muutokseen ja organisaatorakenteen uusiminen Kaupungin omistaman metsäomaisuuden rakenteellinen ja määrällinen tiivistäminen	Kustannustehokas konsernirakenne ja toimintatavat Metsäomaisuuden rakenne ja määrä ekologisella ja taloudellisella tavalla hyvä	Konsernirakenteen ja toimintatapojen vertaaminen muihin vastaavan kokoiisiin kaupunkeihin Talousmetsien määrä ja rakenne	Keväällä laadittiin talouden tasapainotusohjelma ja valtuusto hyväksyi sen 13.6.22/§ 21. Syksyllä käynnistettiin metsäsuunnitelman valmistelu.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Konsernin päällekkäisten toimintojen karsiminen	Ei päällekkäisiä toimintoja	Konsernin palvelurakenneseelvitys	Organisaatiouudistuksen yhteydessä tarkasteltiin kaupungin tytäryhtiörakennetta. Työ on kesken ja jatkuu tulevina vuosina.
Johtamisella hyvinvointia	Konsernin sisäisen tiedonkulun ja yhteistoiminnan kehittäminen HR-resurssien vahvistaminen	Tiedonkulku ja vuoropuhelu konsernin sisällä joustavaa ja tiivistä HR sektorilla riittävät resurssit, jotka pystyvät vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin sekä kehittämään toimintoja ja henkilöstön hyvinvointia yhdessä henkilöstön edustajien kanssa	Yhteisten tapaamisten lkm. Henkilöstökysely	Syksyllä otettiin käyttöön konserniohjausneuvottelut. Kunkin tytäryhtiön kanssa käytiin erilliset neuvottelut elosyyskuussa. Keväällä aloitettiin kaupunginjohtajan henkilöstöinfot, joita pidetään 1 krt/kk Työhyvinvointikysely toteutettiin syyskuussa.

3.3.3 Talous- ja tietohallintopalvelut

Toiminnan kuvaus

Taluspalveluiden tehtäviin kuuluu kaupungin talouden suunnittelu, ohjaus ja valvonta, rahoitus- ja maksuvalmiudesta huolehtiminen, maksuliikenne ja kirjanpito sekä talousraportointi- ja tilastointi.

Tietohallinto vastaa kaupungin ICT-järjestelmien ylläpidosta ja käyttäjätuesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Talous- ja tietohallintopalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	463 750	0	463 750	473 600	9 850	102,1 %
Toimintamenot	-2 008 830	9 930	-1 998 900	-1 967 054	31 846	98,4 %
Toimintakate	-1 545 080	9 930	-1 535 150	-1 493 454	41 696	97,3 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Terve kuntatalous	Laaditaan talouden tasapainottamissuunnitelma ja noudatetaan sitä kaikessa päätöksenteossa	Positiivinen vuosikate	Vuosikate	Talouden tasapainottamissuunnitelma hyväksytty valtuustossa 13.6.2022.
Terve kuntatalous	Laaditaan talouden tasapainottamissuunnitelma ja noudatetaan sitä kaikessa päätöksenteossa	Kaupungin lainamäärä vähenee	Lainamäärän muutos	Tavoite on toteutunut. Lainamäärä väheni 2,7 miljoonaa euroa.
Terve kuntatalous	Kolmannesvuosiraportit ja toteumavertailut	Talouden säännöllinen seuraaminen kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa	Toteutunut raportointi	Talousraportointi kaupunginhallitukselle toteutunut.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Tehtävänkuvien päivittäminen ja työnjaon uudistaminen	Selkeät vastualueet ja toiminnot	Tehtävänkuvat laadittu ja toimintatavat uudistettu	Osittain toteutunut. Toimintatapojen uudistaminen käynnistetty. Tehtävänkuvien laatiminen käynnistetty.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Tietojärjestelmäkaritoitus	Tietohallintopalveluiden tuottamat palvelut ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita	Tietojärjestelmäkartoitukset tehty	Tietojärjestelmät kirjattu tiedonhallintamalliin.

3.3.4 Yleishallintopalvelut

Toiminnan kuvaus

Hallintopalveluiden talousarviorakennetta on uudistettu siten, että kaupunginhallituksen kustannuspaikalla olleet yleiset hallinnon toimintatulot ja -menot on erotettu poliittisen päätöksenteon kustannuksista ja yhdistetty asiointipisteen toimintatulojen ja -menojen kanssa uudeksi tulosalueeksi (Yleishallintopalvelut).

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Yleishallintopalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	54 570	0	54 570	79 046	24 476	144,8 %
Toimintamenot	-418 650	0	-418 650	-367 254	51 396	87,7 %
Toimintakate	-364 080	0	-364 080	-288 208	75 872	79,2 %

Yleishallintopalvelut vastaa

- kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksenteon tuesta
- kaupungin asiakirjahallinnosta ja arkistoinnista
- tiedonhallinnasta ja tietosuojasta
- kaupungin kirjaamo- ja postituspalveluista
- kaupungin puhelinvaihteesta ja aulan asiakaspalvelusta
- valtion etäpalveluiden järjestämisestä kuntalaisille

- liikelaitosten, tarkastuslautakunnan ja rakennuslautakunnan päätöksenteon tuesta

Lisäksi yleishallintopalvelut vastaa Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen palvelusopimuksen mukaisten hallinto- ja talouspalveluiden tuottamisesta yhdessä talouspalveluiden kanssa sekä avustaa Keuruun Vesi liikelaitoksen vesilaskutuksessa ja rakennusvalvontaa toimistotoissa.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Hallintopalveluiden toimintatapojen tarkastelun ja muutostyön jatkaminen	Yleishallintopalveluiden tuottamat palvelut ovat kustannustehokkaita	Palvelun kustannukset Toimintatapamuutokset toteutuneet/ eivät toteutuneet	Toimintatapoja on kehitetty.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Työnjaon uudistamisen loppuun saattaminen Työprosessin kuvaaminen	Vastuunjaon selkeyttäminen Osaamisen vahvistaminen	Toteutunut / ei toteutunut	Prosessi on vielä kesken. Henkilöstön osaamista on laajennettu työprosesseja on kuvattu.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Sähköiset allekirjotukset Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto Sähköisen arkiston käyttöönoton valmistelu	Hallinnon sähköistämisen jatkaminen	Toteutunut / ei toteutunut	Ei toteutunut. Toteutunut. Alustavia suunnitelmia tehty.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Hallinnon rakenteiden analysointi ja muutosten käynnistäminen	Hallinnon rakenteet vastaavat hyte-alue muutoksen jälkeistä toimintaa	Toimintatapamuutokset	Osittain toteutunut.

3.3.5 Henkilöstöpalvelut

Toiminnan kuvaus:

Tulosalue sisältää henkilöstöpalvelut, työsuojelun, työpaikkaruokailun, työterveyshuollon, virkistystoiminnan sekä yhteistoiminnan.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Henkilöstöpalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	502 960	0	502 960	358 248	-144 712	71,2 %
Toimintamenot	-1 243 850	-1 039 510	-2 283 360	-2 050 731	232 629	89,8 %
Toimintakate	-740 890	-1 039 510	-1 780 400	-1 692 483	87 917	95,1 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Johtamisella hyvinvointia	Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vahvistaminen. Apuna parannetut mallit: Työkyvyn tukemisen (=aktiivisen tuen ja korvaavan työn) mallit, työhyvinvointikorttikoulutukset jatkuvat ja esimiesten perehdyttämisohjelma.	Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen.	Toteutunut/ei toteutunut Työhyvinvointikyselyn tulokset	Toteutunut osittain: korvaavan työn malli päivitetty. Perehdyttämisohjelma ja tyhy-koulutusten suunnittelu kesken Työhyvinvointikysely toteutettiin syksyllä 2022, vastausprosentti 35,9
Johtamisella hyvinvointia	Säännölliset esimiesinfot ja yhteiset HR-koulutukset	Esimiesten tukemisen arjen työssä.	Toteutunut/ei toteutunut	Osittain toteutunut. Esimiesinfoja on ollut, mutta ei säännöllisesti. Yhteisiä HR-koulutuksia ei ole järjestetty.

3.3.6 Muu keskushallinto ja varaukset

Toiminnan kuvaus

Tulosalueelle on kirjattu asiointipisteen tulot ja menot, käyttöomaisuuden myyntivoitot ja –tappiot, varhaiseläkemaksut ja eläkemenoperusteiset eläkevakuutusmaksut sekä yhteistoimintakustannukset kuten Kuntaliiton jäsenmaksu.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Muu keskushallinto ja varaukset	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	254 110	0	254 110	332 062	77 952	130,7 %
Toimintamenot	-107 560	0	-107 560	-87 353	20 207	81,2 %
Toimintakate	146 550	0	146 550	244 709	98 159	167,0 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Sisäisten palvelutarpeiden kartoitus ja palvelurakenteiden uudistaminen	Keskushallinnon tuottamat palvelut ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita.	TA2022 valmistelu	Osittain toteutunut. Toteutus jatkuu vuonna 2023.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Hallinnon rakenteiden analysointi ja muutosten käynnistäminen	Hallinnon rakenteet vastaavat nykyisen toimintaympäristön tarpeita	Toteutunut/ei toteutunut	Osittain toteutunut. Toteutus jatkuu vuonna 2023.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Sähköiset allekirjoitukset ja valtuuston siirtyminen sähköisiin kokousmateriaaleihin.	Päätöksenteon sähköistämisen lisääminen	Toteutunut/ei toteutunut	Osittain toteutunut. Kaikki toimitukset ovat siirtyneet sähköisiin kokousmateriaaleihin.

Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Asianhallintaprosessien uudistaminen.	Selkeät ja kustannustehokkaat hallintoprosessit.	Toteutunut/ei toteutunut	Osittain toteutunut. Uudistusprosessi vielä kesken.

3.3.7 Maaseututoimen hallinto

Toiminnan kuvaus

Maaseututoimen tulosalue muodostuu tukihallintoyksiköstä ja maaseudun kehittämisyksiköstä. Kehittämistyötä tekevät kunkin alueen maaseutuelinkeinoviranomaiset maaseutuhallinnon tehtävien ohella. Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alue muodostuu Jämsän, Keuruun, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupungeista sekä Kuhmoisten, Multian, Petäjäveden ja Ruoveden kunnista. Keuruun kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana. Toimialan tehtävänä on hoitaa kuntien järjestettäväksi määrätty lakisääteinen maaseutuhallinto ja maaseudun kehittämis tehtävät sekä tuottaa niihin liittyvät palvelut. Keskeisiä maaseutuhallinnon tehtäviä ovat: maatalouden tukijärjestelmiin, sukupolvenvaihdoksiin, riistavahinkoihin, hukkakauralakiin, peruslohkorekisteriin ja eläintenpitäjärekisteriin liittyvät tehtävät.

Vuonna 2022 yhteistoiminta-alueen maatilojen määrä oli 1 000 aktiivitilaa, tukipäätöksiä tehtiin 4 425 kappaletta ja maataloustukea maksettiin yhteensä noin 26 miljoonaa euroa. Maaseutuhallinnon tehtäviä hoiti kuusi maaseutusihteerä ja maaseutupäällikkö. Toiminta on toteutettu pääasiassa lähipalvelun periaatteella siten, että jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on joko kokoaikainen toimipiste tai asiakkaita palvellaan ajanvarauksella kunnanviraston tiloissa.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti tukihallinnon kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken siten, että kustannuksista 40 prosenttia jaetaan toimintavuotta edeltävän vuoden kuntien aktiivitilojen (tukea hakevat) määrän perusteella, 40 prosenttia toimintavuotta edeltävän vuoden tukipäätösmäärien perusteella ja 20 prosenttia tasan kuntien kesken. Keuruun kaupunki on laskuttanut vuonna 2022 talousarvion perusteella kunnilta kuntaosuuksina yhteensä 385 200,00 euroa. Maaseutuhallinnon talousarvio alittuu 56 104,96 euroa ja Keuruun kaupunki palauttaa kunnilta liikaa perityn osuuden yhteistoiminta-alueen kunnille.

Kehittämisyksikön talousarvioon oli budjetoitu vuonna 2022 yhteensä 20 000 euroa. Kehittämistyön menoja oli 1 500 € eli käyttämättä jäi 18 500 €.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Kuntien järjestettäväksi määrätty lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät, muun muassa hakemusten tallennukset ja maataloustukien maksatukset ovat toteutuneet aikataulujen ja asetusten mukaisesti. Kehittämistyötä on osittain rajoittanut koronapandemia esim. yleisötilaisuuksia ei ole voitu toteuttaa toivotulla tavalla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Maaseututoimen hallinto ja kehittäminen	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	401 910	0	401 910	330 595	-71 315	82,3 %
Toimintamenot	-482 670	0	-482 670	-387 101	95 569	80,2 %
Toimintakate	-80 760	0	-80 760	-56 506	24 254	70,0 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Johtamisella hyvinvointia	Tukihakemusten käsittely ja dokumentointi	Maaseutuviraston ohjeistuksen mukaisen itsearvioinnin arvosana 3–4	Arvosana-asteikko: 1-4 (1=ei toimi, 4=toimii hyvin)	4
Johtamisella hyvinvointia	Maksumenettelyt ja tukipäätökset	Maaseutuviraston ohjeistuksen mukaisen itsearvioinnin arvosana 3–4	Arvosana-asteikko: 1-4 (1=ei toimi, 4=toimii hyvin)	4
Johtamisella hyvinvointia	Maaseutuohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut

3.3.8 Lomituspalvelut

Toiminnan kuvaus

Toiminnan tehtävänä on lomituspalvelulain tarkoittamien maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen Keuruun paikallisyksikköön kuuluvien kuntien/kaupunkien alueella sekä siihen liittyvien hallintotehtävien hoitaminen. Keuruun kaupunki on tehnyt Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) kanssa toimeksiantosopimuksen, jonka perusteella Keuruun kaupunki järjestää maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelut Hankasalmen, Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Konneveden, Kyyjärven, Laukaan, Multian, Muuramen, Petäjäveden, Pihtiputaan ja Uuraisten kuntien alueella sekä Jyväskylän, Jämsän, Keuruun, Mänttä-Vilppulan, Saarijärven, Viitasaaren ja Äänekosken kaupunkien alueella.

Palvelujen piirissä oli tällä alueella 620 maatalousyrittäjää ja lisäksi 3 turkistuottajaa.

Lomituspalveluja käyttävät kunnat	Maatalousyrittäjät ja turkistuottajat	Lomituspalveluja käyttävät kunnat	Maatalousyrittäjät ja turkistuottajat
Hankasalmi	51	Laukaa	49
Jyväskylä	32	Multia	5
Jämsä	33	Muurame	10
Kannonkoski	18	Mänttä-Vilppula	12
Karstula	35	Petäjävesi	21
Keuruu	31	Pihtipudas	84
Kinnula	32	Saarijärvi	67
Kivijärvi	11	Uurainen	32
Konnevesi	27	Viitasaari	36
Kyyjärvi	14	Äänekoski	23

Vuosilomapäiviä lomitettiin 15 080, sijaisapupäiviä 7 824 ja maksullisen lomittaja-avun / lisävapaan tunteja edellisten päivien lisäksi lomitettiin 19 915 tuntia ja täysin maksullisen lomittaja-avun tunteja 275. Maatalousyrittäjistä 538 kuului kunnallisen lomituspalvelun piiriin ja 85 yrittäjää itse järjestetyn lomituksen piiriin.

Lomitustoiminnan henkilöstöä olivat lomituspäällikkö, 2 palvelusihteeriä, lomitussihteeri ja 4 lomitusohjaajaa, vakinaisessa työsuhteessa olevia maatalouslomittajia 75 ja määräaikaisia 7.

Lisäksi vuoden aikana oli lomituksia tehnyt tilapäisesti 164 henkilöä sekä 21 lomituspalveluyrittäjää.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Lomituspalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	6 413 280	0	6 413 280	6 213 304	-199 976	96,9 %
Toimintamenot	-6 197 850	-42 130	-6 239 980	-5 874 545	365 435	94,1 %
Toimintakate	215 430	-42 130	173 300	338 759	180 043	195,5 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Johtamisella hyvinvointia	Vuosilomat järjestetään maatalousyrittäjille lomavuoden aikana.	Myönnettyistä vuosilomapäivistä siirtyy seuraavalle vuodelle pidettäväksi enintään 10 %.	Siirtyvät vuosilomapäivät	Tavoite on toteutunut: siirtyviä lomapäiviä 548 päivää, lomapäivistä 3 %.
Johtamisella hyvinvointia	Henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista parannetaan. Pitkittyvissä ja usein toistuvissa sairauspoissaoloissa työnantaja ja työntekijä käyvät keskustelun poissaolojen vähentämiskeinoista.	Sairauspoissaolo-% on alle vuoden 2021.	Sairauspoissaolopäivien lkm.	Tavoite on toteutunut: sairauspoissaolopäivät vuonna 2022 oli 2787 pv/ 13,29 %- Sairauspoissaolopäivät vuonna 2021 oli 3043 pv/ 13,32 %
Johtamisella hyvinvointia	Lomituspäivän kesto on mitoitettu lain mukaisesti ja lomittajan työaika pohjautuu lomittettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta vastaavaan työaikaan.	Poikkeaa valtakunnallisesta keskiarvosta enintään + 10 %.	Lomituspäivän nettohinta ilman matkakustannuksia	Tavoite on toteutunut: lomituspäivän hinta 166 euroa/pv netto-matkat vuonna 2021. Valtakunnallinen keskiarvo 180 euroa/pv netto-matkat vuonna 2021.

3.3.9 Kaavoituspalvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan tehtävänä on maa- ja kaavoituspolitiikan keinoin edistää kaupungin kestävä ja pitkäjänteistä yhdyskuntarakenteen kehittämistä.

Toimiala vastaa:

1. maan hankinnasta ja luovutuksesta
2. maankäytön suunnittelusta
3. paikkatiedoista ja kartta-aineistoista
4. mittaustehtävistä

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kaavoituspalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	278 540	0	278 540	270 061	-8 479	97,0 %
Toimintamenot	-436 120	17 210	-418 910	-412 610	6 300	98,5 %
Toimintakate	-157 580	17 210	-140 370	-142 548	-2 178	101,6 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Masterplan 1 -hanke	Masterplan valmis	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Keskustan osayleiskaava	Kaavamuutos luonnosvaiheessa	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut

3.4 Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	4 079 410	524 410	4 603 820	4 877 827	274 007	105,9 %
Toimintamenot	-45 705 840	-2 148 710	-47 854 550	-49 372 917	-1 518 367	103,2 %
Toimintakate	-41 626 430	-1 624 300	-43 250 730	-44 495 090	-1 244 360	102,9 %

Korona vaikutti voimakkaasti perusturvan vuoteen 2022 kaikissa yksiköissä, erityisesti vanhuspalveluissa. Henkilöstö sairasti koronaa enemmän kuin aiempina koronavuosina. Koronakorvauksia valtio maksoi Keuruun kaupungille 657 014 euroa.

3.4.1 Sosiaalitoimen hallinto

Toiminnan kuvaus

Sote-uudistus

Eduskunta hyväksyi sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait ja presidentti vahvisti ne 29.6.2021. Vuonna 2022 Keski-Suomen hyvinvointialueen valmisteluun liittyvät työryhmät ja valmistelutehtävät näkyivät vahvasti perusturvan viranhaltijoiden työssä.

Keuruu on mukana seuraavissa maakunnallisissa hankkeissa:

- Tulevaisuuden sote-keskus (hallinnoija Jyväskylä kaupunki, rahoittaja STM)
- Sote-rakenne –hanke /hallinnoija Jyväskylän kaupunki, rahoittaja STM)
- Meijän kyvyt käyttöön (hallinnoija KSSH, rahoittaja STM)
- Meijän mielestä arvokas (hallinnoija KSSH, rahoittaja STM)
- Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti LUMO-hanke (hallinnoija KOSKE, rahoittaja STM)

Keuruu jatkoi yhdessä Jämsän ja Saarijärven kanssa työllisyyden kuntakokeilussa.

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta kokoontui 6 kertaa. Muutoksenhakuja viranhaltijapäätöksiin tuli lautakuntaan kuusi kappaletta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sosiaalitoimen hallinto	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	760	0	760	83 257	82 497	10 954,9 %
Toimintamenot	-147 080	16 720	-130 360	-254 612	-124 252	195,3 %
Toimintakate	-146 320	16 720	-129 600	-171 356	-41 756	132,2 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen käytännöksi- hyvinvointikertomus käytössä	Hyvinvointikertomus 2017–2021	Hyvinvointikertomuksen toteutumisen (indikaattorit) arviointi	HYTE.kertoi- men prosessi-in- dikaattori 68
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Perusturva tukee kaikissa palveluissaan asiakkaidensa osallisuutta ja mahdollisuutta toteuttaa kulttuurisia tarpeita.	Vuorovaikutteinen yhteistyö esittävän taiteen toimijoiden, kansalaisopiston ja museon kanssa. Tarjotaan perusturvan toimiloja esittävän taiteen käyttöön, autetaan asiakkaita osallistumaan tapahtumiin. Asiakassuunnitelmiin kirjataan asiakaskohtaisesti kulttuuriset tottumukset ja tarpeet	Tapahtumien määrät Tapahtumiin osallistuneiden määrät Asiakaspalautteet	Koronarajoitukset rajoittivat tapahtumia osan vuotta Digitaalisuutta hyödynnettiin. Lehtiniemen palvelukeskuksessa sekä perhekeskus Valossa järjestettiin syksyn aikana jo useita yhteisiä tapahtumia.
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Paikallinen sote-Palvelurakennetyö toteutus ottaen huomioon maakunnallinen yhteistyö sekä naapurikunnat	Käytössä laadukkaat, riittävät ja kestävät sote-palvelut. Palvelujen sisällön ja laadun kehittäminen	Asiakaskyselyt Asiakaspalautteet Sosiaaliasiamiehen kertomus	Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2021 käsiteltiin lautakunnassa. Muutoksenhaut viranhaltijapäätöksiin (6) käsiteltiin lautakunnassa.
Työllä lisää elinvoimaa	Yksityisten sosiaalipalveluiden lupa- ja ilmoitusasioiden käsittely. Yksityisten palvelutuottajien valvonta	Lupa- ja ilmoitusasiat käsitellään viivyttyksittä asiakirjojen ollessa kunnossa. Suunnitelmalliset valvonta- ja auditointikäynnit ja niiden raportointi	Käsiteltyjen ilmoitusten määrä	Uusia yksityisten sosiaalipalveluiden tuottajien ilmoituksia jätettiin kuusi.

Terve kuntatalous	Perusturvan toimialalla panostetaan hyvinvointia edistäviin, ennaltaehkäiseviin ja kuntouttaviin toimiin, jotta tarve korjauksiin ja raskaisiin palveluihin vähenee.	Prosessi- ja tulosindikaattorien mukaisen toiminnan kehittäminen	TEA viisari Sotkanet	Hytepsosessi-indikaattori 68
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Perusturva sitoutuu tavoitteeseen, että kaupunkikonsernin tuottamat palvelut ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita.	Koettu asiakastyytyväisyys. Tietojohdamisen työkalut käytössä; reaaliaikainen talous- ja toteumaseuranta	Asiakastyytyväisyyskysely Toteumat Käytetyt indikaattorit	Vanhuspalveluissa toteutettiin THL:n asiakaskysely
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Sosiaalihuollon arkistojen viemiseen KANTA-palveluun	Eteneminen suunnitelman mukaisesti	Yhteistyö Keski-Suomen muiden kuntien kanssa	Sosiaalihuollon kantapalveluiden projekti edettiin suunnitellusti.
Johtamisella hyvinvointia	Henkilöstön informointi, keskustelumahdollisuus ja koulutus jatkuvaa	Ajantasainen tieto henkilöstöllä Kuulemiset Kehityskeskustelut Työhyvinvointikysely	Henkilöstöinfojen määrät Kehityskeskustelujen toteutuminen	Hyvinvointialueelle siirtyvälle sote-henkilöstölle pidettiin infotilaisuudet yksiköittäin 1–2 kertaa, yhteensä 21 infoa. Kehityskeskustelut lähiesihenkilö kävi vakinaisen henkilöstön ja pitkäaikaisten sijaisten kanssa.
Johtamisella hyvinvointia	Perusturvalautakunta tuustuu toimialan toimintaan ja henkilöstöön. Perusturvan delegoimisääntö ja palvelukokonaisten toimintaohjeet vahvistetaan perusturvalautakunnassa	Vuosikellon mukaan	Toteumat	Tulosalueiden päälliköt kävivät perusturvalautakunnassa ketomassa yksiköidensä kuulumiset. Perusturvajohdaja kertoi ajan-kohtaisissa lautakunnalle hyvinvointialueen valmistelusta ja henkilöstön osallistamisesta siihen.

3.4.2 Sosiaalityö

Toiminnan kuvaus

Sosiaalityön tulosalueella hoidettiin aikuisten ja lasten sosiaalihuollon palveluja, lastensuojelua, lapsioikeudellisia palveluja, vammaispalveluja ja maahanmuuttopalveluja. Lapsiperhe- ja aikuissosiaalityön tehtävissä työskenteli 17 työntekijää.

Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut ja lastensuojelu

Uusi sosiaalihuoltolaki ja siihen liittyvät muutokset, esimerkiksi lastensuojelulakiin, tulivat voimaan vuonna 2015 ja noin puolet lastensuojelun asiakkaista siirrettiin sosiaalihuollon asiakkuuteen.

Lastensuojeluilmoituksia jätettiin 248 ilmoitusta 143:sta lapsesta (254/148 vuonna 2021). Lisäksi tehtiin yhteydenottoja lasten asioissa sosiaalihuollon tarpeen arvioimiseksi 45 kertaa. Lastensuojelun avohuollon asiakkaina oli vuoden aikana 51 lasta tai nuorta (62 vuonna 2021). Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön piirissä oli 82 lasta 65 perheestä, joista 35 oli uusia. Lapsiperheiden kotipalvelua käytti 26 perhettä. Huostaanottoja tehtiin neljä ja kaksi hakemusta huostaanotosta hallinto-oikeuteen. Vuoden lopussa huostassa oli 15 lasta, avohuollollisesti tai muuten sijoitettuna seitsemän lasta ja lisäksi kolmen toisen kunnan huostaanottaman lapsen sijoittamisesta aiheutuneet kulut korvaa Keuruun kaupunki. Jälkihuollossa oli kymmenen lasta tai nuorta.

Sosiaalipäivystys ostettiin Keski-Suomen sosiaalipäivystyksiköltä.

Lastenvalvojan palvelut ostettiin Jyväskylän kaupungilta vuoden 2021 alusta alkaen. Isyyden vahvistamisia tehtiin 31 (17 vuonna 2021), Lasten isyyden pystyi tunnustamaan uuden lain myötä myös äitiysneuvolassa. Lasten huolto- ja tapaamisoikeussopimuksia vahvistettiin 32 (20 vuonna 2021) ja elatussopimuksia 64 (79 vuonna 2021).

Keuruulla toimii perhekeskus Valo perusturvan, sivistystoimen ja Keski-Suomen seututerveyskeskuksen yhteistyöllä. Perhekeskuksessa työskentelee sosiaalityön palveluohjaaja koordinoi- den ja kehittää perhekeskuksen toimintaa. Vuonna 2022 perhekeskuksesta käsin toimi myös perhetyöntekijä, jonka tehtävänä on lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu.

Aikuissosiaalityö ja Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Päihdekuntoutuksessa oli vuoden aikana kymmenen henkilöä (7/2021), ja päihdehuollon asu- mispalveluyksiköissä kahdeksan henkilöä (11 vuonna 2021). Ystäväntupa ry:n, Haapamäen Kyläyhdistys ry:n ja Keuruun A-Kilta ry:n päivätoimintaa päätettiin tukea toiminta-avustuksilla.

Perustoimeentulotuki siirtyi vuoden 2017 alusta Kansaneläkelaitoksen myöntämäksi ja kunnan myönnettäväksi jäi täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki. Täydentävää toimeentulotukea sai 101 kotitaloutta (121 vuonna 2021) ja ehkäisevää toimeentulotukea 69 kotitaloutta (58 vuonna 2021). Yhteensä kaupunki myönsi toimeentulotukea noin 77 000 euroa, mikä on hie- man enemmän kuin edellisvuonna (75 000 euroa 2021).

Vammaispalvelut

Kehitysvammaisten asumisyksikkö Runokulmassa asui kymmenen asukasta yksiöissä ja viisi ryhmäkotiasunnoissa. Runokulmassa työskenteli hoitohenkilöstöä varahenkilö mukaan lukien 12 henkilöä. Asumispalveluja muualla (mukaan lukien lyhyt- ja pitkäaikainen perhehoito) jär- jestettiin 24 kehitysvammaiselle asiakkaalle.

Keskustan viikoittaista palveluliikenne Puikkaria käyttäen on tehty keskimäärin 25 matkaa päi- vässä (v. 2021, 25). Vaikeavammaisten kuljetuspalveluja käytti vuoden aikana 178 henkilöä (v. 2021, 119), joista yli 65-vuotiaita oli 119 henkilöä. Sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspal- veluja käytti vuoden aikana 27 asiakasta (v. 2021, 28). Työnantajamallilla järjestettyä henkilö- kohtaista apua myönnettiin 38 henkilölle. Vaikeavammaisten palveluasumisen piirissä omassa kodissa tai asumisyksiköissä oli neljä henkilöä.

Perhehoidon ohjausryhmässä luotiin Keski-Suomeen yhteinen perhehoidon toimintaohje, jonka mukaan toimeksiantosuhteista perhehoitoa toteutettiin. Toimintaohje mahdollisti maakunnan alueelle yhtenäisen toimintatavan perhehoidon toteuttamiseksi, lisäämiseksi ja kehittämiseksi sekä perhehoitopalkkioiden yhtenäistämiseksi.

Jyväskylän kaupungin ja sopimuskuntien tekemän sopimuksen mukaan vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon maakunnallisen koordinoinnin hallinnoinnista vastasi Jyväskylä. Sopimuskunnat osallistuivat kustannuksiin asukasluvun mukaisessa suhteessa.

Keski-Suomen kunnat kilpailuttivat Sote-henkilöliikennekuljetukset yhteisesti toteutettuna hankintana vuoden 2020 aikana. Maakunnallinen Sote henkilöliikenteen välitys- ja kuljetuspalvelu otettiin käyttöön 1.6.2021. Keuruu liittyi maakunnalliseen toimintamalliin 1.8.2021. Hankintamenettelyssä kukin hankintaan osallistuva kunta toimi omana vastuuyksikkönään vastaten sekä omasta välityspalvelun sopimusosuudestaan, että kuljetuspalvelualueelleen kilpailutuista kuljetuspalvelusopimuksista kuljetuspalvelutuottajien kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sosiaalityö	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	300 780	0	300 780	292 166	-8 614	97,1 %
Toimintamenot	-6 669 990	-525 090	-7 195 080	-6 967 075	228 005	96,8 %
Toimintakate	-6 369 210	-525 090	-6 894 300	-6 674 909	219 391	96,8 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Lasten, nuorten ja perheiden Keuruu- Kehittämishjelma 2018–2022-toimenpideohjelman vuosittainen suunnitelmallinen toteutus	Lapsivaikutusten arviointi käytössä Perhekeskustoiminta käytössä Kuntalaisten ja järjestöjen osallisuutta vahvistettu	Toteumat	Perhekeskustoiminta käynnistyi jälleen koronarajoitusten jälkeen
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Systeemisen lastensuojelun tiimimallin kehittäminen	Toimiva eri tahojen yhteistyö	Käyttötilastot	toteutunut
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Lainsäädännön edellyttämien määräaikojen noudattaminen lastensuojelussa, toimeentulotuesta ja vammaispalveluissa	Noudatetaan lakisääteisiä määräaikoja	Thl-seuranta	Toteutunut
Työllä lisää elinvoimaa	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestäminen	Toimintayksiköissä toteutettavat työssäoppimisjaksot	Toteumat	Toteutunut

3.4.3 Työllisyyspalvelut

Toiminnan kuvaus

Työllisyyspalvelut vastaa toiminnoillaan vajaakuntoisten, osatyökykyisten, pitkäaikaistyöttömien, vieraskielisten ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin työhön, työhön kuntoutumiseen, työllistymiseen sekä sosiaaliseen hyvinvointiin. Työllisyyspalveluissa on meneillään kaksi kaupungin työllisyyden edistämisen hanketta: Työllisyydenhoidon kuntakokeilu yhteistyössä Jämsän ja Saarijärven kanssa ja Ketterää osaamista – seutukaupunkiverkoston hanke, jossa Keuruu on mukana osatoteuttajana, päätoteuttaja on koulutuskeskus Brahe.

Työllisyyspalvelut tuottaa ja kehittää laadukkaita työllisyyspalveluja kaupungin sisäiseen työllistämiseen, työ- ja päivätoimintaan, työnhakijoiden ohjaamiseen lähialueiden yrityksiin ja yhdistyksiin sekä työkyvyn arviointiin ja tukemiseen. Palvelut keuruulaisille asiakkaille tarjotaan lähipalveluna kasvokkain tai monikanavapalveluna videon, netin tai puhelimen välityksellä. Asiakkaita tavataan pääsääntöisesti lähipalveluna kasvokkain, mutta myös monikanavapalveluja hyödyntäen. Työllisyyspalvelut vastaa osaltaan nuorten yhteiskuntatakuusta nuorten työpajatoiminnalla sekä nuorten kesätyökampanjalla.

Työllisyyspalvelut tulosalue on kehittänyt pitkäaikaistyöttömien aktivointia sekä työ- ja toimintakyvyn arviointia. Työllisyyspalveluissa on rakennettu toimivat yhteistyöverkostot Seututerveyskeskuksen kanssa asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi ja tukemiseksi. Verkostot siirtyvät toimivina hyvinvointialueelle. Keuruulla toimii myös TYP-lakiin pohjautuva palveluohjausmalli monialaista yhteispalvelua tarvitsevien työttömien työllisyyden ja aktivoinnin parantamiseksi. TYP verkostossa on hyvinvointialueen lisäksi yhteistyössä, Työllisyydenhoidon kuntakokeilu, TE-palvelut ja Kela. Yhteistyötä tehdään myös mielenterveys- ja päihdepalvelujen, sosiaalitoimen, yritysten ja yhdistysten kanssa. Yhteistyö on sujuvaa ja yhteydenpito asiakasasioissa toimivaa.

Keuruun kaupunki maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta 293 216 euroa keskimäärin 63 henkilöstä (vuonna 2021 keskimäärin 89 henkilöstä yhteensä 402 398 euroa).

Palkkatukityöllistäminen

Kaupungin eri yksiköissä tarjoutui 251 palkkatukikuukautta (295 kuukautta vuonna 2021). Yhteensä palkkatukityössä työllistyi 54 eri henkilöä (54 henkilöä vuonna 2021), joista velvoitetyöllistettyjä oli 7 henkilöä. Palkkatukityöllistämiseen käytettiin nettona suunnitellun 727 250 euron sijaan noin 466 392 euroa, mihin palkkatukea anottiin 222 502 euroa suunnitellun 376 170 euron sijaan.

Keuruu-lisä

Keuruu-lisän maksamiseen yrityksille työllistämisen tueksi varattiin 15 000 euroa ja sitä käytettiin yrityksissä kahdeksan henkilön palkkatukityöllistämisen tueksi 9 250 euroa (8 625 euroa vuonna 2021).

Kuntouttava työtoiminta

Toimintapäiviä toteutui 11 189 kappaletta (11 292 kappaletta vuonna 2021). Työtoimintaan osallistui 192 henkilöä (193 vuonna 2021). Kuntouttavan työtoimintapäivien enimmäismäärä asiakkailta on neljä päivää viikossa.

Kuntouttavassa työtoiminnassa kehitettiin sosiaalisen kuntoutuksen tarpeeseen etä -ryhmätoimintaa, jonka tarve huomattiin koronapandemian aikana. Asiakkaat ovat olleet etä -ryhmätoimintaan tyytyväisiä ja palaute on ollut positiivisen rohkaisevaa. Ryhmän toimintaa etänä jatketaan koska ryhmän asiakkaiden kontaktointi säännöllisesti on tukenut asiakkaita. Tämä malli

muotoutui vastaamaan asiakkaiden tarpeita ja vaikuttaa vielä tulosalueen tulokseen positiivisesti.

Työkokeilu

Työllisyyspalvelujen asiakkaista työkokeiluun osallistui 66 henkilöä (57 vuonna 2021). Työkokeilujen määrä kasvoi kuntakokeilujen alettua, kun asiakkaiksi tuli enemmän alle 30-vuotiaita. Työkokeilusopimuksia tehtiin varmistamaan palkkatukityön sopivuus ja helpottamaan työhön perehtymistä sekä auttamaan koulutus- ja uravaihtoehtojen selvittelyssä.

Työllistymistä edistävä koulutus ja osaamistodistukset

Oppisopimuksella lähti kouluttautumaan 37 henkilöä (6 vuonna 2021). Oppisopimuskoulutettavien määrän kasvu johtui hoiva-alan työvoimapulasta. Osaamistodistuksia tunnistetuista oppimisympäristöistä kirjoitettiin kuntouttavassa työtoiminnassa, palkkatukityössä ja työkokeilussa oleville asiakkaille yhteensä 16 (8 vuonna 2021). Oppimisympäristöjä tunnistettiin myös yrityksissä Ketterää osaamista hankkeen välityksellä, osana opinpolun rakentamista yritykseen yhdessä ammatillisen koulutuksen kanssa.

Navikka-toimintakeskus

Navikka toimintakeskus tarjosi työtä sekä työ- ja päivätoimintaa 39 osatyökykyiselle henkilölle (46 henkilölle vuonna 2021). Erytishuoltolain mukaisessa työtoiminnassa asiakkaita oli 31 henkilöä ja päivätoiminnassa 10 henkilöä. Työ- ja päivätoiminnan yhdistäminen Navikka-toimintakeskuksen tiloihin ohjaajaresurssin riittävyys ja toimintojen turvaamiseksi oli toimiva ratkaisu. Lisäksi Navikka toimintakeskuksen toimintaa vahvistettiin palkkaamalla vakituinen keittiötyöntekijä ohjaaja. Navikka toimintakeskuksessa oli kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita kirjoilla vuoden aikana 62 eri henkilöä.

Nuoret alle 29 vuotta

Eri työllistämistoimenpiteissä oli 60 nuorta (60 vuonna 2021). Nuorten pajalla Paja 2.1 -hankkeessa 28 nuorta oli starttipajalla ja 11 yksilövalmennuksessa.

Nuorten kesätyöllistäminen

Kesätyöllistäminen toteutettiin määrärahojen puitteissa. Työllisyyspalvelut maksoivat kesätyötukea keuruulaisen nuoren 15–20 - vuotiaan työllistävälle yritykselle 220 euroa / nuori. Yrityksiin työllistyi 52 nuorta. Lisäksi kaupunki työllisti Tutustu ja tienaa -kampanjalla 80 nuorta kahdeksi viikoksi, kuukauden työsuhteisiin työllistyi 11 nuorta.

Hankkeet ja kehittäminen

Ketterää osaamista –hanke yhteistyössä Seutukaupunkien kanssa

Keuruun kaupunki on osa toteuttajana Ketterää osaamista –hankkeessa (1/2022–6/2023). Hanke on osa seutukaupunkien hankekokonaisuutta, jonka tavoitteena on osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ja sitä tukevan koulutuksen saatavuus Keuruulle. Hankkeen päätoimeksittaja on koulutuskeskus Brahe. Hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat: toisen asteen johtoryhmä, oppilaitokset (Gradia, Sasky, Keuruun lukio, Keuruun yhteiskoulu), korkeakoulut (Jamk, JyU, TAMK), Yrityskylä Keski-Suomi, yritykset, Keski-Suomen TE-palvelut, Keulink Oy, Keurusseudun yrittäjät ry, Keurusseudun nuorkauppakamari, sekä seutukaupunkiverkosto.

Hanke kartoittaa ja mahdollistaa osaamisen ja kouluttautumisen lisäämistä keuruulaisille mm. korkeakouluopinnoissa. Lisäksi hanke valmistelee ns. monikampusmallia - monitoimitilaa keuruulaisten käytettäväksi. Hanke on mukana järjestämässä ja markkinoi rekrytointikoulutusta ja tilaisuuksia keuruulaisille yrityksille.

Työllisyyden kuntakokeilu 1.3. 2021–31.12.2024

Keuruu on mukana valtakunnallisessa työllisyydenhoidon kuntakokeilussa yhdessä Jämsän ja Saarijärven kanssa. Kokeilussa Keuruun työllisyyspalvelut vastaa noin 470 keuruulaisen työnhakija-asiakkaan TE-palveluista. Asiakkaat ovat alle 30-vuotiaita nuoria, vieraskielisiä sekä Kelan etuudella olevia työnhakijoita. Kokeilut mahdollistavat asiakkaiden entistä yksilöllisemmän palvelun, kun asiakastieto kulkee TE-toimiston kanssa yhteisen URAvdi-järjestelmän kautta. Uuden palvelumallin mukaisesti asiakkaita kohdataan kasvokkain ja päivitetään työnhaun suunnitelmaa tai keskustellaan työnhausta lain asettamien määräaikojen puitteissa. Työllisyydenhoidon kuntakokeiluun on siirretty TE-toimistosta 3,3 henkilötyövuotta kunnan työnjohdon alaisuuteen.

Kuntakokeilujen myötä yhteistyötä on tiivistetty myös Keulink Oy:n yritysneuvojan ja TE-palvelujen yritysneuvojan kanssa starttiraha-asioissa ja rekrykoulutuksissa.

Työllisyyden kuntakokeilut ovat askel kohti TE-palvelujen siirtoa kuntien vastuulle vuonna 2025.

Nuorten työpaja

Nuorisotyöttömyyteen pureuduttiin Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän valtionavustuksen turvin nuorten Paja 2.1. -työpajahankkeessa vuonna 2022. Hankkeessa kaksi työntekijää keskittyi alle 28-vuotiaiden nuorten työllistymisen tukemiseen. Nuorten työpaja siirtyy nuorisotoimen vastuulle v. 2023 alkaen. Pajatoiminnoissa oli mukana 28 nuorta ja yksilövalmennuksessa 11 nuorta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Työllisyyspalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	799 280	0	799 280	619 496	-179 784	77,5 %
Toimintamenot	-2 370 450	-9 730	-2 360 720	-1 950 205	410 515	82,6 %
Toimintakate	-1 571 170	-9 730	-1 561 440	-1 330 709	230 731	85,2 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Työllä lisää elinvoimaa	Yritysyhteistyön lisääminen	Asiakkaat saavat työ-säolohehtonsa täyteen. Työmarkkinatuen kunta-osuus laskee	Asiakkaiden etenemät. Työmarkkina-tuen kunta-osuus	TA 2022 varaus 400 000 € toteuma 293 213 €
Työllä lisää elinvoimaa	Työttömyys ei kasva	Työttömyysaste ei nouse. Aktivointiaste säilyy	Työttömyys-aste Nuorten työt-tömyysaste Aktivointiaste	12/2022 9,8 % 12/2021 10,4 % vähentynyt 6 hlö
Työllä lisää elinvoimaa	Keuruu-lisä palkkatuen li-sänä	250 €x60 kk =15 000 euroa	käyttö	9250 €
Työllä lisää elinvoimaa	Kaupungin kesätyöllistä-minen 15–20-vuotiaille keuruulaisille	Tarjota kaikille 15–20-vuotiaille keuruulaisille kesätyöpaikka.	Toteumat	Tutustu ja tienaa kam-panja 80 nuorta, kuukau-den työsuhteisiin 11 nuorta
Työllä lisää elinvoimaa	Tukiseteli yrityksille ja kolmannelle sektorille nuorten kesätyöpalkkaa-miseen touko-syyskuun aikana 15–20-vuotiaille	200 euroa x n. 80 kpl = 16 000 euroa	Toteuma	52 tukiseteliä
Työllä lisää elinvoimaa	Osaamistodistukset ja oppimisympäristöjen tun-nistus	Eri hallintokuntien oppi-misympäristöt on tunnis-tettu. Työkokeilussa tai kuntouttavassa työssä olleelle henkilölle voi-daan kirjoittaa osaamis-todistus, johon kerätty tieto hyödyntää opinto-jen henkilökohtaistami-nessa	Toteumat	16 osaamistodistusta
Työllä lisää elinvoimaa	Oppimispolkujen raken-taminen Oppisopimuskoulutukset	Työkokeilu tai kuntout-tava työtoiminta raken-netaan oppisopimusta harkitsevan asiakkaan kanssa tavoitteelliseksi koulutuspoluksi	Toteumat	37 oppisopimuskoulutusta
Työllä lisää elinvoimaa	Asiakkaan palvelutar-peen mukaiset palvelut	Palvelutarpeen mukai-set palvelut työ- ja päi-vätoiminnan asiakkaille	Työ- ja päivä-toiminnan ta-voitteet vakiin-tuvat	Toiminta on vakiintunutta
Työllä lisää elinvoimaa	Työllisyyden kuntako-keilu	Rakentaa toimiva, asia-kaslähtöinen työllisyy-den hoidon malli seutu-kaupunkitasoisille kau-punkiseuduille verkosto-yhteistyönä. Karsitaan samalla päällekkäistä työtä TE-toimiston kanssa	Kuntakokeilun oma mitta-risto. Alueen työttömien ak-tivointiaste.	Malli rakentunut toimi-vaksi, työttömyysaste las-kenut

		Nuorisotyöttömyys pienemmäksi		

3.4.4 Vanhuspalvelut

Toiminnan kuvaus

Keuruun suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi vuoteen 2023 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2021. Suunnitelman visiona on Vauvasta vanhuuteen – aktiivista ja turvallista elämää Keuruulla. Suunnitelma pohjautuu vanhuspalvelulakiin sekä laatusuositukseen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023. Ohjelman päivityksessä osallistettiin kuntalaisia sekä vanhuspalveluiden henkilöstöä laajalla webropol-kyselyllä.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kotihoidon käyntien kotitalouksia oli 472 (500 vuonna 2021). Näistä palveluseteliä käytti 66, edellisvuonna 48.

Kotihoidossa on ollut kahdeksan vuotta käytössä toiminnanohjausjärjestelmä ja mobiilikirjaaminen. Toiminnanohjausjärjestelmällä on haettu välittömän työajan nostamista, hoidon jatkuvuuden paranemista, työntekijöiden osaamisen kohdentamista, sairaanhoitajien osaamisen ja kamista tasaisemmin tiimien käyttöön. Resurssipoolin myötä on voitu nostaa varsinaisen tiimin välitöntä työaika ja esimerkiksi turvahälytysten ohjaus poolin työntekijöille antaa tiimissä työskenteleville työrauhan keskittyä paremmin kulloisenkin asiakkaan hoitamiseen. Kuntouttavia arviointijaksoja sekä hoitoketjuja ja -prosesseja kehitettiin. Niiden jatkotyöstäminen kuten myös asiakas- ja palveluohjauksen kehittäminen jatkuu edelleen yhteistyössä muiden Keski-Suomen hyvinvointialueiden kanssa.

Tukipalveluita käytti 368 yli 65-vuotiaasta henkilöä (349 vuonna 2021). Näitä palveluita olivat ateria-, kylvytys- tai turvapalvelu, päivätoiminta ja vaatehuolto.

Omaishoidontuki

Omaishoidontukea maksettiin 112 hoidettavan hoidosta omaishoitajalle (107 vuonna 2021).

Perhehoito

Ikäihmisten perhehoidossa on mahdollisuus omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana järjestettävään hoitoon. Perhehoidon hoitovuorokausia oli vuoden aikana 178. Vuonna 2021 hoitovuorokausia oli 21.

Palveluasuminen

Palvelutalo Seiponrannassa palveluasumisen vuorokausia tuotettiin 19549 (20335 vuonna 2021). Määrä sisältää myös lyhytaikaishoidon, joita palvelutalo Seiponrannassa on kymmenen paikkaa.

Tehostettu palveluasuminen

Tehostetun palveluasumisen yksikköinä toimivat muistisairaille tarkoitettut Saarelmakoti ja Suvantokoti, joissa on yhteensä 39 asukaspaikkaa, sekä Lahdelmakoti ja Valkamakoti, joissa on 41 asukaspaikkaa. Muistikodeista vähentyi kaksi asiakaspaikkaa remontin vuoksi, jossa Palvelukeskus Lehtiniemen asukaspaikoista kahdeksan oli varattu lyhytaikaishoitoon. Omana toi-

mintana asumisvuorokausia kertyi yhteensä 28568 (29398 vuonna 2021). Tehostettua palveluasumista tuettiin myös palvelusetelillä. Tuurilakodissa on keskimäärin 30 asukasta, hoitovuorokausia siellä kertyi yhteensä 11217.

Hoivaosasto

Pitkäaikaista laitoshoidtoa toteutettiin hoivaosasto Tarhialassa, jonka paikkamäärä on 22. Tarhiala on vastannut myös tilapäisiin kriisihoidon tarpeisiin. Hoitovuorokausia Tarhialassa oli kaikkiaan 7552 (7984 vuonna 2021).

Muuta huomioitavaa

Vuotta 2022 kuormitti edelleen koronapandemia. Vanhuspalveluissa se näkyi erityisesti siinä, että koronan ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan käytettiin huomattavasti aikaa ja suojautumisesta syntyi kustannuksia. Vapaaehtoistyö asumisyksiköissä oli aiempaa vähäisempää ja läheisten vierailuja yksiköihin jouduttiin välillä koronatapausten vuoksi rajoittamaan. Lisäksi sijaisia jouduttiin palkkaamaan aiempaa enemmän lyhyisiin poissaoloihin, kun hoitohenkilöstö odotti kotona koronatestivastauksia.

Keuruulla väestön ikääntyminen sekä mahdollinen hoitoon pääsyn viivästyminen näkyy kasvaneena palvelutarpeena vanhuspalveluissa. Kotihoidossa asiakkaiden palveluntarve on kasvanut ja asumispalveluhakemukset lisääntyneet. Tarve lyhytaikaisille kuntouttaville jaksoille, kriisipaikoille sekä omaishoidon vuorohoidoille on edelleen kasvanut.

Vanhuspalveluihin perustettiin kymmenen uutta hoiva-avustajan, kaksi osastoapulaisen tointa, jotta pystyttiin vastaamaan vanhuspalvelulain mukaisiin henkilöstömitoituksiin. Toimintaterapeutin uuteen toimeen ei saatu rekrytoitua työntekijää. Uutena toimintamallina perustettiin vuonna 2021 seitsemän hoitajan VIP-tiimi, joka on vanhuspalveluiden oma äkillähtijä varahenkilöstö. Tiimi vastaa akuutteihin sijaistarpeisiin kaikissa vanhuspalveluiden yksiköissä. Varahenkilöstön perustamisen tavoitteena oli tehokkuuden, tuottavuuden, henkilöstön osaamisen, motivaation ja sitoutumisen lisääntyminen. Varahenkilöstön työkuluttuuria ja toimintatapoja kehitetään tiimityömallin mukaan. Eri yksiköt ovat saaneet paljon apua äkillisiin poissaoloihin VIP-tiimistä, mutta ajoittain on jouduttu pitämään asiakaspaikkoja lyhyitä aikoja kiinni henkilöstöpulan vuoksi.

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi tulevaisuudessa on panostettu hoiva-avustajien ja lähihoitajien oppisopimuskoulutuksiin. Keuruu on toiminut asiassa Keski-Suomen hyvinvointialueella edelläkävijänä, jonka vuoksi esim. vuosilomien sijaisuudet on onnistuttu täyttämään näillä oppisopimustyöntekijöillä. Kesätyön rekrytointi, joka aukaistiin jo tammikuussa 2022 ei tuottanut ainuttakaan hakemusta. Oppisopimuskoulutettavien ansiosta vakituiset työntekijät saivat pitää kesälomaa pääsääntöisesti kolme viikkoa yhtäjaksoisesti, etenkin asumispalveluissa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Vanhuspalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	2 865 590	0	2 865 590	3 076 282	210 692	107,4 %
Toimintamenot	-13 060 350	-411 730	-13 472 080	-13 879 755	-407 675	103,0 %
Toimintakate	-10 194 760	-411 730	-10 606 490	-10 803 473	-196 983	101,9 %

Talouden osalta henkilöstömitoituksen haasteet lisäsivät henkilöstön tarvetta, mikä näkyy kasvaneina henkilöstömenoina ja talousarvion ylityksenä.

Strategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Keuruun suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi vuoteen 2023 tavoitteiden suunnitelmallinen toteutus	Toimintamallien kehittämisen painopisteet asiakasohjauksen kehittämisessä, asiakkaiden palveluprosesseissa, kotikuntoutuksessa ja kotihoidon tehokkuudessa.	SOTKANET KUVA mittarit	Osallistuttu Keski-Suomen hyvinvointialueen kotiinvietyjen ja asumispalveluiden integraatiotyöryhmän työskentelyyn, jossa kehitetty asiakas- ja palveluprosesseja
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Perhehoito	n. 340 vrk	Hoitovuorokaudet	178
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Lyhytaikaishoito	n. 5000 vrk	Hoitovuorokaudet	
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Kotihoidon vahvistaminen	60 % työtunneista välittömässä asiakastyössä	Työtunti	
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Palveluasuminen	95 % x (55+9 p) x 366 =22 253 vrk	Käyttöaste/hoitovrk	83 %/19549
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Tehostettu palveluasuminen	Oma toiminta 95 % x 74 p x 366 =25 730 vrk	Käyttöaste/hoitovrk	105 %/28568
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Hoivahoito	98 % x 22 p x 366 =7891 vrk	Käyttöaste/hoitovrk	94 %/7552
Työllä lisää elinvoimaa	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestäminen, oppisopimuskoulutukset, työelämän opinnollistaminen	Toimintayksiköissä toteutettavat työssäoppimiskaksot, jokaisessa yksikössä oppisopimusopiskelijoita lähiohittajaksi tai hoiva-avustajaksi	Toteumat	19 oppisopimusopiskelijaa Kuntoutuksenohjaaja opiskelija työharjoittelussa palveluohjauksessa

3.4.5 Perusterveydenhuolto

Toiminnan kuvaus

Keuruun perusterveydenhuollon tuottajana toimii Keski-Suomen Seututerveyskeskus – Perusterveydenhuollon liikelaitos. Seututerveyskeskus tuottaa perusterveydenhuollon palvelut Joutsalle, Keuruulle, Konnevedelle, Laukaalle, Luhangalle, Multialle, Petäjävedelle ja Toivakalle. Seututerveyskeskusalueella on noin 43 500 asukasta.

Seututerveyskeskuksen toiminta on organisoitu avohoidon, laitoshoidon ja suun terveydenhuollon vastuualueisiin. Seututerveyskeskus on strategiansa mukaisesti panostanut monipuolisiin lähipalveluihin, sähköiseen asiointiin, asiakaslähtöiseen yhteistyöhön, kustannustehokkuuteen ja ajantasaiseen viestintään.

Seututerveyskeskuksen suunniteltu liikevaihto oli 42 miljoonaa euroa ja toteutunut liikevaihto oli 47 miljoonaa euroa. Keuruun osalta oli suunniteltu 9,9 miljoonaa euroa ja toteutunut 11,2 miljoonaa euroa (josta koronan hoitopalvelut 593 681 euroa). Seututerveyskeskus tuotti keuruulaisille omana toimintana yhteensä 73 380 suoritetta eli käyntiä tai hoitovuorokautta.

Haapamäen terveysaseman toiminta Haapamäen yhtenäiskoulun tiloissa on ollut pääosin keskeytyksissä koronapandemian vuoksi, suun terveydenhuoltoa lukuun ottamatta. Seututerveyskeskus on ollut aktiivinen toimija perhekeskus Valon toiminnassa. Keuruun sairaala toimi 26 paikkaisena.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Perusterveydenhoito	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	0	524 410	524 410	657 014	132 604	125,3 %
Toimintamenot	-10 265 150	398 150	-9 867 000	-11 225 009	-1 358 009	113,8 %
Toimintakate	-10 265 150	922 560	-9 342 590	-10 567 995	-1 225 405	113,1 %

Perusterveydenhuollon kustannusten jakauma:

Perusterveydenhuollon menojen jakauma							
	TA 2022+ muutos	Toteuma 2022	Poikkeama 2022	Toteuma- % 2022	Toteuma 2021	Muutos eur	Muutos %
Avohoito	6 408 000	7 882 061	1 474 061	123,0 %	7 046 961	835 100	11,9 %
Suun terveydenhuolto	1 538 000	1 443 652	-94 348	93,9 %	1 276 216	167 436	13,1 %
Vuodeosasto	1 921 000	1 899 296	-21 704	98,9 %	1 978 165	-78 869	-4,0 %
Seututk:n hoitopalv. yht.	9 867 000	11 225 009	1 358 009	113,8 %	10 301 342	923 667	9,0 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	2022	Toteuma
Avohoidon palvelut	käynnit	52857	60700
Hammashoidon palvelut	käynnit	9124	9960
Vuodeosastopalvelut	hoitopäivät	5143	5971

3.4.6 Erikoissairaanhoito

Toiminnan kuvaus

Keuruun kaupungin erikoissairaanhoidon palvelut järjestää Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ja palvelut tuottaa pääosin Keski-Suomen keskussairaala. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri kuuluu Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) erityisvastuualueeseen. Erikoissairaanhoidon palveluja hankitaan ostopalveluina muun muassa KYS:stä ja Tampereen yliopistollisesta keskussairaala. Tulosalueen menoiksi on kirjattu lisäksi yksityisiltä hankitut mielenterveyskuntoutujien asumispalvelumenot.

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri muutti perussopimustaan 1.1.2009 alkaen siten, että sairaanhoitopiiri voi hoitaa jäsenkuntiansa osoittamassa laajuudessa kehitysvammaisten erityishuollon sekä perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyviä sosiaalitoimen tehtäviä. Erityishuollossa sairaanhoitopiiri tukeutuu sopimusteitse Vaalijalan kuntayhtymään. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri siirtyi vuoden 2019 alusta niin sanottuun kiinteään laskutukseen. Vuonna 2022 Keuruun kiinteä laskutus oli 12 122 000 euroa vuodessa. Kiinteään hintaan on sisällytetty ensihoito ja kalliiden hoitojen tasaus.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin toiminnan volyymiin vaikutti kauttaaltaan koronapandemia. Hoitopäivien määrä väheni edellisvuoden tapaan. Hoitotakuun toteutumista hankaloitti koronapandemia. Hoitotakuun toteutumisesta on yksityiskohtaisia raportteja sairaanhoitopiirin verkkosivuilla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Erikoissairaanhoido	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	113 000	0	113 000	149 612	36 612	132,4 %
Toimintamenot	-13 192 820	-1 636 490	-14 829 310	-15 096 260	-266 950	101,8 %
Toimintakate	-13 079 820	-1 636 490	-14 716 310	-14 946 648	-230 338	101,6 %

Erikoissairaanhoidon kustannusten jakauma:

Erikoissairaanhoidon menojen jakauma							
	TA 2022+ muutos	Toteuma 2022	Poikkeama 2022	Toteuma-% 2022	Toteuma 2021	Muutos eur	Muutos %
K-S shp hoitopalvelut	13 581 000	13 601 014	20 014	100,2 %	13 069 147	531 867	4,1 %
MT-ostopalvelut	1 248 310	1 495 246	246 936	119,8 %	1 764 021	-268 775	-15,2 %
Tulosalueen menot yht.	14 829 310	15 096 260	266 950	101,8 %	14 943 982	152 278	1,0 %

3.5 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	1 022 370	0	1 022 370	1 392 952	370 582	136,3 %
Toimintamenot	-19 623 580	199 490	-19 424 090	-19 656 319	-232 229	101,2 %
Toimintakate	-18 601 210	199 490	-18 401 720	-18 263 366	138 354	99,3 %

3.5.1 Sivistystoimen hallinto

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunnan vastuualueelle kuuluvat varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäivätoiminta, esi- ja perusopetus, toisen asteen koulutus, kirjastot sekä joukkoliikenne.

Peruskouluilla on omat koulukohtaiset johtokunnat. Keuruun yhteiskoulun yläkoululla ja lukiolla on yhteinen johtokunta. Sivistystoimen hallinto avustaa sivistyslautakuntaa sen toimialaan kuuluvissa valmistelu-, valvonta- ja toimeenpanotehtävissä.

Sivistyslautakunnalla oli vuonna 2022 yhteensä 11 kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 112 asiaa.

Sivistystoimessa päivitettiin vuonna 2022 sivistyspalveluiden palvelurakenneselvitys vuoteen 2025 saakka. Alkuvuoden aikana valmisteltiin sivistyspalveluiden osalta talouden tasapainottamisohjelmaa, jonka valtuusto hyväksyi kesäkuun kokouksessaan. Tasapainottamisohjelmaan liittyvinä toimenpiteinä vietiin eteenpäin Keuruun ala-asteen muuttaminen 2-sarjaiseksi 1.8.2022 alkaen, Pihlajaveden ala-asteen lakkauttaminen 1.8.2023 alkaen ja varhaiskasvatuksen toimistosihteerin tehtävien osa-aikaistaminen. Lisäksi säästösyistä lautakunta teki päätöksen perusopetuksen tuntijaon ja tuntikehyksen leikkauksista 1.8.2023 alkaen.

Keväällä 2022 käynnistettiin valmistava opetus Ukrainan sotaa paenneille perusopetusikäisille lapsille ja nuorille. Opetussuunnitelmiin tehtiin muutoksia Opetushallituksen määräysten mukaisesti ja varhaiskasvatuksen toimintamaksuja tarkastettiin 1.8.2022 alkaen lakisääteisten muutosten takia. Sivistystoimi varautui osaltaan myös mahdollisiin sähkökatkoihin talven 2023 aikana suunnittelemalla käytännöt ja hankkimalla lisävalonlähteitä yksiköihin.

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kehittämiseksi haettiin erilaisia avustuksia, joiden avulla on pystytty muun muassa järjestämään tukea tarvitsevien oppilaiden tukea. Vuoden 2022 aikana saatiin avustuksia seuraaviin käyttökohteisiin:

1. Erityisavustus lasten ja nuorten houkuttelun ja hyväksikäytön ehkäisyyn monimediaalissa maailmassa / Perusopetuksen mediaportaati –hanke ajalla 01.08.2020-31.05.2022, yhteensä 61 000 euroa (josta omarahoitus 18 300 euroa)
2. Digitaalisiin taitoihin ja osaamiseen liittyvän hyvän pedagogisen toiminnan kehittäminen varhaiskasvatuksessa Keuruulla ajalla 07.05.2021-31.12.2022, yhteensä 42 000 euroa (josta omarahoitus 8 500 euroa)
3. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen 2021–2022 Keuruulla ajalla 01.08.2021-31.12.2022, yhteensä 133 750 euroa (josta omarahoitus 26 750 euroa)
4. Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen 2021–2022 Keuruulla ajalla 01.08.2021-31.12.2022, yhteensä 136 250 euroa (josta omarahoitus 27 250 euroa)
5. Liikkuva opiskelu –avustus lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille / Koko lukio liikkuu 3.0-hanke ajalla 1.8.2021-30.6.2022, yhteensä 20 000 euroa (josta omarahoitus 10 000 euroa)
6. Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset / Vipinää varhaiskasvatukseen –hanke ajalla 01.09.2021-31.08.2022, yhteensä 39 600 euroa (josta omarahoitus 19 800 euroa)
7. Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2020 ajalla 24.10.2021-30.06.2022, yhteensä 10 000 euroa (josta omarahoitus 3 000 euroa)
8. Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronapandemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2021–2022 ajalla 06.09.2021-31.12.2022, yhteensä 46 350 euroa (josta omarahoitus 2 350 euroa)
9. Valtion erityisavustus oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin, Yhteisöllinen oppilashuolto –hanke ajalla 7.10.2021-31.12.2022, yhteensä 35 715 euroa (josta omarahoitus 10 715 euroa)
10. Työ- ja toimintakykyä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle/ VAPE-hanke ajalla 1.1.2022-31.12.2022, yhteensä 52 500 euroa (josta omarahoitusta 2 500 euroa)
11. Erasmus+ KA220-SCH Keuruun yk, All in Ed - a bet for school engagement for everyone ajalla 1.1.2022-31.12.2023, yhteensä 131 066 euroa (ei omarahoitusta)
12. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen 2022–2023 Keuruulla ajalla 12.4.2022-31.12.2023, yhteensä 188 750 euroa (josta omarahoitusta 37 750 euroa)
13. Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen 2021–2022 Keuruulla ajalla 12.4.2022-31.12.2023, yhteensä 167 500 euroa (josta omarahoitusta 33 500 euroa)
14. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022–2023 ajalla 10.5.2022-31.12.2023, yhteensä 407 000 euroa (josta omarahoitusta 81 400 euroa)
15. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023 ajalla 2.6.2022-31.12.2023, yhteensä 90 000 euroa (josta omarahoitusta 18 000 euroa)
16. Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseen osana Uudet lukutaidot -kehittämishjelmaa vuosille 2022–2023 ajalla 21.6.2022-31.12.2023, yhteensä 117 000 euroa (josta omarahoitusta 23 400 euroa)
17. Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024 ajalla 26.10.2022-31.7.2024, yhteensä 115 780 euroa (josta omarahoitusta 5 780 euroa)
18. Valtion erityisavustus turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen ajalla 4.3.2022-31.12.2022, yhteensä 18 684 euroa (ei omarahoitusta)

19. Avustus kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun vuosille 2021–2023, yhteensä 3 500 euroa (ei omarahoitusta)

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sivistystoimen hallinto	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	10 000	0	10 000	20 000	10 000	200,0 %
Toimintamenot	-348 090	8 250	-339 840	-311 713	28 127	91,7 %
Toimintakate	-338 090	8 250	-329 840	-291 713	38 127	88,4 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Mittari	Toteuma 2022
Hyvinvoinnilla veto- ja pitovoimaa	1.Sivistyspalveluiden palvelurakenne- ja tarveselvityksen 2018–2022 mukaiset toimenpide-ehdotukset 2.Sivistyspalvelut osallistuu osaltaan Lasten ja nuorten Keuruu sekä hyvinvointikertomus –ohjelman toteuttamiseen 3.Sivistyspalvelut edistää yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa lapsiystävällinen kuntamallin toimenpiteitä	1.Toimenpide-ehdotukset on viety eteenpäin jatkuvan ja ajantasaisen arvioinnin mukaisella aikataulu- tuksella. 2.Sivistyspalveluille kuuluvat toimenpiteet on tehty. 3.Alkukartoitukseen osallistuminen, tavoitteiden kirjaaminen ja toteuttamisen aloittaminen	1. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken/ aloittamatta 2.Ohjelmien mukaiset mittarit 3.Sovitut toimenpiteet tehty vuoden 2022 osalta	1.Toimenpiteet, jotka on voitu toteuttaa, on tehty 2.Toimenpiteet on tehty yhteistyössä muiden toimialojen kanssa 3.Toimenpiteet tehty sovitussa aikataulussa
Työllä lisää elinvoimaa	1.Mahdollistetaan lapsiystävällisen työpaikkakulttuurin kehittyminen. 2.Etsitään monimuotoisia ratkaisuja 2.asteen koulutuksen kehittämiseen ja järjestämiseen oppilaitosten kanssa. 3.Sivistyspalvelut tarjoaa yksiköissään työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja.	1.Tarjotaan perheen tarpeen ja lainmukaiset kasvatus- ja opetuspalvelut. 2.Vuosittain tarjotaan 2.asteen koulutusta yhteistyössä 2.asteen oppilaitosten kanssa. 3.Yksiköissä on tarjolla työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja	1.Asiakastyytyväisyys-kyselyt 2.Alkavien tutkinnon-osien, koulutusten ja opiskelijoiden määrät 3.Toteutuneiden harjoittelujen määrät	1. Toteutettu 2. Kaksi tutkinnon-osaa. Gradian lähihoitaja- ja hoiva-avustaja-opiskelijoita oli yhteensä 40. Gradialla perusopintoja suoritti 200, ammattitutkintoa 88 ja erikoisammatti-tutkintoa 15 opiskelijaa. SASKYN Mäntän seudun koulutuskeskuksessa keuruulaisia opiskelijoita oli yhteensä 95 hloä. 3. Toteutuneita työelämässä oppimisen jaksoja on ollut yhteensä 8 ja oppisopimuskoulutuksia 10.
Selkeä ja kustannustehokas kaupunki- ja konsernirakenne	1.Sivistyspalveluiden palvelurakenne- ja tarveselvityksen 2018–2022 mukaiset toimenpide-ehdotukset.	1.Toimenpiteet toteutettu laaditun aikataulun mukaan.	1. Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/ kesken/ aloittamatta	1.Toimenpiteet, jotka on voitu toteuttaa, on tehty
Johtamisella hyvinvointia	1.Sivistyspalveluiden koulutussuunnitelma ja koulutuskortit	1.Koulutustarpeet ja -tarjonta vastaavat toisiaan	1.Jokainen työntekijä on kouluttautunut	1.Koulutussuunnitelma käytössä ja koulutuksia tarjottu

	2.Työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen	2.Henkilöstön työssä-jaksamista tuetaan suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä	vuoden aikana (kouluskortit käytössä) 2.Tavoitteet toteutettu ja arviointi suoritettu	sen mukaisesti. Kouluskortit osittain käytössä. 2.Tavoitteet osittain kesken.

3.5.2 Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. 1.9.2018 voimaan astunut varhaiskasvatuslaki muutti henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia päiväkotiryhmissä siten, että jokaisessa ryhmässä on oltava kaksi korkeakoulutettua työntekijää. Valtakunnallinen koulutetun henkilöstön vaje näkyi myös Keuruulla ja vuonna 2022 kaikkiin vakituisesti täytettäviin toimiin ei saatu kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita. Tästä syystä määräraikaisten työntekijöiden määrä henkilöstön kokonaismäärästä on suuri.

Kaikille alle kouluikäisille pystyttiin järjestämään varhaiskasvatusta varhaiskasvatuslain mukaisesti. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli kesäkuukausia lukuun ottamatta keskimäärin 246 lasta / kuukausi (275 lasta/kk vuonna 2021). Yhdessä yksityisessä päiväkodissa palveluseteleitä saaneita asiakkaita oli vuoden lopussa 60, (58 vuonna 2021). Päiväkotipaikkoja muista kunnista ostettiin kevätkaudelle kolmelle ja syyskaudelle kahdelle lapselle. Lisäksi Keuruulla toimi kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa.

Lasten kotihoidon tuen piirissä oli kuukausittain keskimäärin 59 perhettä (83 vuonna 2021). Yksityisen hoidon tukea maksettiin vuoden aikana keskimäärin kolmesta lapsesta.

Esiopetusta järjestettiin keväällä yhdessä kunnallisessa (Aurinkolinna) ja yhdessä yksityisessä päiväkodissa ja syksyllä kahdessa kunnallisessa (Aurinkolinna ja Lappi) ja yhdessä yksityisessä päiväkodissa. Haapamäen alueen esiopetus järjestettiin Haapamäen yhteiskoululla. Lisäksi esiopetusta oli sekä keväällä että syksyllä Pohjoislahden ala-asteella ja keväällä Einari Vuorelan koululla. Kevätkaudella esioppilaita oli 85 (päiväkodeissa 64 ja kouluilla 21) ja syyskaudella 73 (päiväkodeissa 59 ja kouluissa 14).

Varhaiskasvatuslain muutoksella otettiin varhaiskasvatuksessa käyttöön kolmitasoinen tuki 1.8.2022 alkaen. Tuen tasot ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tukea voidaan antaa pedagogisena, rakenteellisena tai hoidollisena tukena yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaan. Esiopetuksessa tuen antamisen prosessissa noudatetaan tuen kolmiportaisuutta: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Varhaiskasvatuksen hankkeiden kautta pystyttiin palkkaamaan ryhmiin lisäresursseja vastaamaan erityisesti lasten yksilöllisiin tarpeisiin.

Ukrainasta sotaa paenneita lapsia oli varhaiskasvatuksen piirissä syksyn 2022 aikana yhteensä 3 lasta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Varhaiskasvatus	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	448 860	0	448 860	654 343	205 483	145,8 %
Toimintamenot	-5 627 400	152 300	-5 475 100	-5 507 731	-32 631	100,6 %
Toimintakate	-5 178 540	152 300	-5 026 240	-4 853 388	172 852	96,6 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Mittari	Toteuma 2022
Hyvinvoinnilla veto- ja pitovoimaa	1.Varhaiskasvatus osallistuu omalta osaltaan hyvinvointikertomuksen ja Lasten ja nuorten Keuruu -ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen 2.Lasten tuen asioiden kehittäminen 3.Lapsiystävällinen kuntamalli	1.Toimenpiteet käynnistetty 2.Tarkastellaan resurssoinnin laajuus ja kohdentaminen 3.Alkukartoituksen osallistumisen sekä tavoitteiden kirjaaminen	1.Ohjelmien mukaiset mittarit 2.Toimenpide tehty/kesken/aloittamatta 3.Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/kesken/aloittamatta	1.Toimenpiteet, jotka on voitu toteuttaa, on tehty 2.Kesken. Hanke tuen asioiden kehittämisestä jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka. 3.Varhaiskasvatus on osallistunut mukana alkukartoituksen tekemisessä ja tavoitteiden laadinnassa.
Työllä lisää elinvoimaa	1.Yksiköissä on tarjolla työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja 2.Mahdollistetaan lapsiystävällisen työpaikkakulttuurin kehittyminen	1.Yksiköissä toteutuu työharjoittelua ja työssäoppimista. 2.Tarjotaan perheen tarpeen ja lainmukaiset kasvatus- ja opetuspalvelut.	1.Toteutuneiden työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen määrät 2.Asiakastytytyväisyyskyselyt	1. Toteutuneita työssäoppimisjaksoja oli 8 ja oppisopimuskoulutuksia 6. 2. Toteutettu varhaiskasvatuksessa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa
Selkeä ja kustannustehokas kaupunki- ja konsernirakenne	Varhaiskasvatuksessa toteutetaan palvelurakenne- ja tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet.	Varhaiskasvatuksen ryhmärakenne ja lapsipaikkamäärä vastaa tarvetta.	Toimenpiteiden valmiusaste: tehty/kesken/aloittamatta	Ryhmärakennetta ja paikkamääriä kehitetään koko ajan tarvetta vastaaviksi.

3.5.3 Perusopetus

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille nykyaikaisin menetelmin heidän omien edellytystensä mukaista ja opetussuunnitelmaa noudattavaa opetusta, jotta oppilaat pystyvät hakeutumaan jatko-opintoihinsa perustiedot ja -taidot saavuttaneina, pystyvät sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin sekä saavat perusvalmiudet työelämää varten.

Koulujen pedagogista ohjausta ja toimintaa säädellään opetussuunnitelmissa, jotka koulut ovat ottaneet käyttöönsä 1.8.2016. Yläkoulut ovat siirtyneet uuteen opetussuunnitelmaan porrastetusti lukuvuosien 2017–2019 aikana. Nykyisten opetussuunnitelmien keskiössä on pedagogisen toimintakulttuurin muutos perinteisten toimintatapojen ja digitalisaation monipuolisen hyö-

dyntämisen kautta. Opetussuunnitelman pohjalta jokainen koulu laatii vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelman, jolla tarkennetaan ja painotetaan koulun lukuvuosittaista toimintaa. Opetussuunnitelmia on päivitetty vuoden 2022 aikana vastaamaan Opetushallituksen määräyksiä.

Peruskoulut

Koulujen toimintaa ohjataan ja kehitetään opetussuunnitelmien lisäksi sivistyslautakunnan hyväksymän perusopetuksen kehittämissuunnitelman 2018–2022 pohjalta. Kehittämissuunnitelman kehittämisen kärkiä ovat arjen hyvinvointi ja oppilaiden tuen tarpeisiin vastaaminen. Keskeisin kehittämisen painopiste toiminnassa on viime vuosina ollut opetussuunnitelmauudistuksen toteuttaminen ja erityisesti arvioinnin kehittäminen. Opetukseen ja kasvatukseen liittyvät kehittämishankkeet jatkuivat kouluilla suunnitelmien mukaisesti. Koulujen johtokunnat toteuttavat koulujen itsearviointia.

Keväästä 2020 alkaen koulujen toimintaan on vaikuttanut koronapandemia ja sen mukanaan tuomat rajoitukset ja uudet ohjeistukset. Karanteeni- ja erityistilanteissa opetusta on annettu oppilaille etäopetuksena silloin, kun lainsäädäntö on sen mahdollistanut. Koronan takia koulun ulkopuolista ja osittain sisäistä yhteistoimintaa ei ole pystytty toteuttamaan suunnitellusti. Kokonaisia kouluja ei ole suljettu koronartartuntojen tai -altistumisten vuoksi. Vuonna 2022 Ukrainan sotaa paenneille lapsille ja nuorille (yhteensä 31 oppilasta) perustettiin valmistavan opetuksen ryhmiä Keuruun ala-asteelle (2 ryhmää) ja Keuruun yhteiskoulun yläkoululle (1 ryhmä). Lisäksi kouluilla varauduttiin mahdollisiin sähkökatkoihin miettimällä arkeen käytännöt ja hankkimalla lisävalonlähteitä.

Oppilashuolto

Oppilashuollon ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Ohjausryhmä seurasi ja arvioi vuosien 2022–2024 kehittämiskohteiden toteutumista. Kehittämiskohteina ovat 1) osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen, 2) vaativan erityisen tuen oppilaat, 3) liikunnan lisääminen päiväkotii- ja koulupäivään, 4) kiusaamisen ehkäiseminen ja 5) tunnetaitojen vahvistaminen. Kouluilla on pyritty kiinnittämään huomiota varhaiseen tukeen ja avoimeen yhteistyöhön perheiden ja muun palveluverkon kanssa. Loppuvuodesta valmistauduttiin hyvinvointialueuudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin oppilashuollon siirtyessä hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle 1.1.2023 alkaen.

Erityisopetus

Keuruun ala-asteella on viisi erityisopetuksen pienluokkaa sekä laaja-alainen erityisopettaja ja harjaantumisopetuksen luokat 0-9. Pienillä alakouluilla on käytettävissään kiertävän erityisopettajan resurssi. Keuruun yhteiskoulun yläkoulussa on joustavan perusopetuksen (JOPO) luokka, minkä lisäksi laaja-alaista erityisopetusta järjestetään tehostetummin oppilaiden tuen tarpeiden kasvaessa. Yläkoulussa on lisäksi kaksi erityisopetuksen pienluokkaa. Haapamäellä erityisopetukseen on varattu yhden laaja-alaisen erityisopettajan resurssi. Pienluokkien oppilaita on integroitu yleisopetukseen pedagogisin järjestelyin. Erillishakujen kautta saatujen erityisavustusten kautta on pystytty palkkaamaan kouluihin resurssiopettajia sekä koulunkäynninohjaajia, joiden työpanos näkyy ennen kaikkea ennalta ehkäisevässä ja varhaisessa puutumisessa ja tukemisessa.

Henkilöstö

Tavoitteena on ollut kiinnittää huomiota ja kehittää työyhteisön ilmapiiriä, työssä jaksamista, työkykyä ja työmotivaatiota. Henkilöstöä on tuettu työnohjauksella tarpeen mukaisesti. Koulutusresursseja kohdennetaan koulutuspoliittisten linjausten painopistealueisiin, tuen tarpeiden oppilaiden tukikeinojen kehittämiseen, hyvinvoinnin lisäämiseen sekä opetussuunnitelman mukaisiin teemoihin.

Kouluilla on ollut haasteita sijaisten saamisessa. Vakituisiin virkoihin ja toimiin on pääasiassa saatu hakijoita, mutta määräaikaisiin tehtäviin on ollut paikoitellen vähän tai ei lainkaan kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Perusopetus	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	368 210	0	368 210	531 268	163 058	144,3 %
Toimintamenot	-10 992 900	29 120	-10 963 780	-11 384 484	-420 704	103,8 %
Toimintakate	-10 624 690	29 120	-10 595 570	-10 853 217	-257 647	102,4 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Mittari	Toteuma 2022
Hyvinvoinnilla veto- ja pitovoimaa	1.Perusopetus osallistuu omalta osaltaan hyvinvointikertomuksen sekä Lasten ja nuorten Keuruu –ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen 2.Oppilaiden tuen asiat 3.Lapsiystävällinen kuntamalli	1.Ohjelman mukaiset perusopetukselle kuuluvat toimenpiteet on tehty. 2. Tuen asioiden koordinoinnin kehittäminen 3.Alkukartoitukseen osallistuminen sekä tavoitteiden kirjaaminen	1. Ohjelmien mukaiset mittarit 2.Toimenpiteiden valmisaste: tehty/kesken/ aloittamatta 3.Toimenpiteiden valmisaste: tehty/kesken/aloitamatta	1. Toteutunut 2.Työ on kesken, koska tilanteet muuttuvat lukuvuosittain tuen tarpeiden muuttuessa. 3.Perusopetus on ollut mukana alkukartoituksen tekemisessä ja tavoitteiden laadinnassa
Työllä lisää elinvoimaa	Yksiköissä on tarjolla työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja	Yksiköissä toteutuu työharjoitteluja ja työssäoppimista	Toteutuneiden työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen määrät	Toteutuneita oppisopimuskoulutuksia oli yhteensä 3.
Selkeä ja kustannustehokas kaupunki- ja konsernirakenne	Perusopetuksessa toteutetaan palvelurakenne ja –tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet	Kehitetään kouluverkkoa vastaamaan tulevaisuuden tarvetta.	Toimenpiteiden valmisaste: tehty/kesken/ aloittamatta	Tehty talouden tasapinottamisohjelman sekä palvelutarveselvityksen mukaisesti.

3.5.4 Koulutus

Toiminnan kuvaus

Keuruun seutu on kiinnostava ja monipuolinen opiskelupaikka peruskoulunsa päättävälle nuorille ja aikuisväestölle. Tavoitteena on, että Keuruun seutukunnalla toimii joustava toisen asteen koulutus ja että sitä kehitetään ja monipuolistetaan yhdessä elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa seudun tarpeita entistä paremmin palvelevaksi. Toisen asteen johtoryhmä seuraa toisen asteen koulutuksen toteutumista käytännössä. Johtoryhmässä ovat edustajat Keuruun kaupungilta, kansalaisopistolta, Gradia Jyväskylästä, SASKY koulutuskuntayhtymästä Mänttä-Vilppulasta, lukion oppilaskunnasta, nuorisovaltuustosta sekä Kehittämisyhtiö Keulink Oy:stä. Ohjausryhmä kokoontui vuonna 2022 neljä kertaa.

Koulutuksessa ja osaamisen tuottamisessa on rakennettu yleissivistävän lukiokoulutuksen, myös koko maakunnan lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, aikuiskoulutuksen, vapaan sivistystyön, korkeakouluopetuksen, TE-palveluiden, kehittämissyhtiön ja seudullisen

elinkeinoelämän sekä muiden sidosryhmien välistä yhteistyötä entistä toimivammaksi. Toiminnassa huomioidaan yksilöiden henkilökohtaiset opinpolut väylänä ammattiin tai jatko-opintoihin yksilöllisen opetussuunnitelman ja ohjauksen avulla. Tämä rakenne käsittää sekä putoamisriskissä olevat, että useamman tutkinnon suorittamisesta kiinnostuneet opiskelijat. Kehittämistyötä jatketaan edelleen vuonna 2023.

Toisen asteen opiskelu

Lukio-opiskelu tapahtuu Keuruun yhteiskoulun lukiossa. Yhteistyö kansalaisopiston ja musiikkiopiston kanssa on tiivistä ja opiskelijat voivat valita mieleisiään harrastekursseja taito- ja taideainelinjan laajasta tarjonnasta. Lukiossa toimii myös liikuntalinja, joka mahdollistaa lajivalmennuksen ja lukio-opiskelun yhdistämisen. Valmennustapahtumat toteutetaan kiinteässä yhteistyössä paikallisten seuravalmentajien kanssa. Lukiolla toteutetaan myös seuraohjaajakoulutusta ja opiskelijat voivat hyväksilukea urheiluseurojen ohjaustoimintaa lukiosuorituksiksi liikunnassa.

Syksyllä 2022 aloitti lukiossa myös yrittäjyyslinja. Yrittäjyyslinjan opintoja vetävät Kehittämisyhtiö Keulinkin työntekijät. Keuruun yhteiskoulun lukio on Finest Future yrityksen yhteistyökumppani. Tätä kautta Keuruun yhteiskoulun lukioon on valittu kansainvälisiä opiskelijoita suorittamaan lukiokoulutuksen oppimäärän. Heidän tueksi on valittu opiskelijoiden ohjaaja (50 %) Opiskelijoita on 6 ja he ovat myös yrittäjyyslinjan opiskelijoita.

Ammatillista koulutusta järjestetään Keuruulla Jyväskylän koulutuskuntayhtymän sopimusyhteistyön myötä. Vuonna 2022 Gradia Jyväskylä järjesti sosiaali- ja terveystieteiden perustutkintoon johtavaa lähihoitajakoulutusta nuorille ja aikuisille. Syksyllä 2021 alkanut ei-tutkintoonjohtava hoiva-avustajakoulutus päättyi keväällä 2022. Oppisopimuskoulutusta Gradia toteutti noin 50 yrityksen ja yhteisön kanssa mukaan lukien Keuruun kaupunki. Useille Keuruun yrityksille on järjestetty myös täsmäkoulutusta erityistarpeisiin. Saskyn Mäntän seudun koulutuskeskuksen kanssa markkinoitiin aktiivisesti majoitus- ja ravitsemusalan ja liiketoiminnan ammatillisten opintokokonaisuuksien toteuttamista paikallisesti Keuruulla, mutta opinnot eivät alkaneet opiskelijoiden puutteen vuoksi.

Ammatillinen koulutus toimii yhteistyössä lukiokoulutuksen sekä kansalais- ja musiikkiopistojen kanssa Keuruun koulukampuksessa. Koulukampus tarjoaa yhteisen hallinnon ja opettajat koulutukseen kuuluviin yleissivistäviin aineisiin. Ammatilliseen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden lisäksi yhteinen kampus helpottaa myös lukiolaisille tarjottavien yhdistelmä-tutkintojen ammatillisten kontaktiosoiden suorittamista paikkakunnalla.

Toisen asteen koulutuksen kehittäminen

Toisen asteen koulutusta ohjataan ja kehitetään sivistyslautakunnan hyväksymän sivistyspalvelujen kehittämissuunnitelman 2018–2022 pohjalta. Keskeisin ja tärkein kehittämisen painopistealue on uudessa opetussuunnitelmassa. Tämän ohella tärkeäksi kehittämisen kärjeksi nousee arjen hyvinvointi.

Lukion uusi opetussuunnitelma LOPS2021 otettiin Keuruulla käyttöön 1.8.2021. Saman aikaisesti lukio siirtyi neliperiodijärjestelmään. Palautteiden perusteella syksyllä 2022 siirryttiin 5-jakso järjestelmään. Opetussuunnitelmassa korostuvat laaja-alaiset osaamisalueet sekä yhteistyö muun muassa korkeakoulujen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Yrittäjyyslinja alkoi syksyllä 2022. Yrittäjyys linjaa kehitetään yhdessä Keulinkin kanssa. Opin-
topolussa on myös mahdollisuus hakea liikuntalinjalle (entinen kilpaurheilulinja). Molemmat linjat ovat mukana kevään 2023 yhteishaussa.

Yleissivistävissä oppiaineissa seudullista yhteistyötä on jatkettu siten, että Keuruun yläasteen ja lukion aineenopettajat ovat vastanneet Gradian Keuruulla toteutettavan koulutuksen yhteisten tutkinnon osien opetuksesta vuonna 2022. Koulutus on toteutettu Keuruun yhteiskoulun ja

Keuruun alakoulun tiloissa. Gradia ja Keuruun kaupunki järjestävät lisäksi yhteistyönä ammatillisen koulutuksen opinto-ohjausta ja nivelvaiheen ohjausta voimassa olevin sopimuksin. Yhteistyötä on tarkoitus kehittää edelleen varsinkin harjoittelupaikkojen ja työelämässä tapahtuvan oppimisen osalta vahvistamaan opiskelijoiden sijoittumista Keuruulle valmistumisen jälkeen.

Keväällä 2022 toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston (JYU) ja ammattikorkeakoulun (JAMK) sekä HUMAKin sekä useiden Keski-Suomen lukioden kanssa korkeakouluviikko, joka toteutettiin kokonaisuudessaan verkossa. Keväällä 2023 korkeakouluviikko laajenee kaikkiin Keski-Suomen lukioihin. Lukiolaiset voivat lisäksi suorittaa avoimen yliopiston ja avoimen korkeakoulun kursseja. Kurssit hyväksi luetaan opiskelijoiden lukiosuorituksiksi.

Lukiossa toimii hyvinvointiryhmä (opiskeluhoitoryhmä). Työryhmän kokoonpano on moniammatillinen ja se kokoontuu säännöllisesti. Ryhmään kuuluvat muun muassa terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, opettaja ja opiskelijoiden edustajia. Nimensä mukaan ryhmä keskittyy arjen hyvinvoinnin parantamiseen. Ryhmän puheenjohtajana toimii lukion rehtori.

Vuonna 2019 käynnistettiin Liikkuva opiskelu -toiminta Keuruun lukiossa. Toimintaa jatkettiin koko vuosi 2022. Tavoitteena on liikunnallistaa koulun toimintakulttuuria kehittämällä oppimista ja liikkumisympäristöjä sekä kouluttamalla opiskelijoista vertaisliikuttajia koko kouluyhteisöön. Hankkeessa motivoidaan ja koulutetaan lisäksi opettajia käyttämään erilaisia toiminnallisia, istumista vähentäviä opetusmenetelmiä. Moniammatillista yhteistyötä tehdään esimerkiksi opiskeluterveydenhuollon kanssa vähän liikkuvien opiskelijoiden tunnistamisessa ja tuen tarjoamisessa muun muassa yksilöllisen liikuntaneuvonnan ja aktiivisuusmittausten avulla. Lisäksi opiskelijoille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua ja harrastaa erilaisia lajeja kuten kuntosali ja keilailu ilmaiseksi kerran viikossa. Oppimisympäristöjen tärkeimpänä kehityskohteena olivat seisomapöydät opettajille ja opiskelijoille. Luokkiin tuli 4–5 seisomapöytää.

Vuonna 2019 Keuruun lukioon perustettiin oma kurssikirjalainaamo. Lainaamon perustamisen tavoitteena on ollut tukea kestävästä kehitystä, vähentää opiskelusta aiheutuvia kustannuksia sekä lisätä oppilaitoksen houkuttelevuutta. Lainaamo on toteutettu yhteistyössä Keuruun lukion oppilaskunnan hallituksen kanssa, joka on osallistunut toteutukseen, seurantaan ja toiminnan kehittämiseen konkreettisesti kirjallainaamon pyörittämisen kautta. Lainaamo on toiminut aktiivisesti koko vuoden 2022 ja lainaamon oppikirjoja täydennetään opettajien toiveiden mukaan.

Vuonna 2022 valmisteltiin uutta hanketta, joka alkaa vuonna 2023. Hanke on Verkostosta laa-
tua seutulukioihin. Hanketta hallinnoi Sastamala. Hanke on 17 lukion yhteinen ja Keuruun lukio on siinä osatoteuttajana mukana. Keuruun lukion ensisijainen tavoite on kehittää lukiolaisten osallisuuden ja hyvinvoinnin toimintakulttuuria ja linkittää ne keskeiseksi osaksi lukion laatutoimintaan.

Muu koulutuksen kehittämistoiminta

Tavoitteena on parantaa tarvelähtöisten koulutus- ja osaamispalveluiden saatavuutta ja tarjontaa Keuruun seutukunnalla. Tavoitteeseen pyritään siten, että aikuisille on tarjolla yleissivistävää, ammatillinen perus- ja lisäkoulutusta sekä mahdollisuus osaamistason nostamiseen aina korkeakoulutasolle saakka.

Yhteistyötä avointen korkeakouluopintojen tarjoamiseksi seudulla jatkettiin vuonna 2022 Jyväskylän avoimen yliopiston ja Jyväskylän avoimen ammattikorkeakoulun kanssa. Syksyllä 2022 käynnistyi Lähihoitajasta sosionomiksi –polkuopinnot Jyväskylän avoimen ammattikorkeakoulun toteuttamana. Ryhmässä opiskelee yhteensä 8 henkilöä ja he ovat kokoontuneet seuraamaan yhdessä verkon kautta toteutettavaa opetusta uimahallin neuvottelutilassa. Avoi-

met korkeakoulut toteuttivat lisäksi maakunnallisen korkeakoulutuksen osaamistarvekartoituksen työnantajille saaden Keuruulta kaksi vastausta. Tulevaa opintotarjontaa suunnitellaan jatkossa kysynnän ja palautteen perusteella. Yhteistyössä on mukana myös Keski-Suomen liitto.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Koulutus	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	186 950	0	186 950	178 920	-8 030	95,7 %
Toimintamenot	-1 946 690	-10 670	-1 957 360	-1 768 730	188 630	90,4 %
Toimintakate	-1 759 740	-10 670	-1 770 410	-1 589 810	180 600	89,8 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Mittari	Toteuma 2022
Hyvinvoinnilla veto- ja pitovoimaa	1.Koulutus osallistuu omalta osaltaan hyvinvointikertomuksen sekä Lasten ja nuorten Keuruu –ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen 2.Lapsiystävällinen kuntamalli	1.Koulutukselle kuuluvat toimenpiteet on tehty 2.Koulutuksen tulosalue osaltaan osallistuu kuntamallin toteuttamiseen asetettujen tavoitteiden mukaisesti	1.Ohjelmien mukaiset mittarit 2.Toimenpiteiden valmiusaste: tehty / kesken / aloittamatta	1. Toimenpiteet tehty 2.Koulutus on ollut mukana alkukartoituksen tekemisessä ja tavoitteiden laadinnassa
Työllä lisää elinvoimaa	1.Etsitään monimuotoisia ratkaisuja 2.asteen koulutuksen kehittämiseen ja järjestämiseen oppilaitosten kanssa. 2.Kehitetään korkeakouluyhteistyötä erilaisten menetelmien ja yhteistyökumppanien kanssa	1.Vuosittain tarjotaan 2.asteen koulutusta yhteistyössä 2.asteen oppilaitosten kanssa. 2.Vuosittain tarjotaan korkeakouluviikkoo lukion opiskelijoille. Toimitaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä naapurilukioiden kanssa.	1.Alkavien tutkinnonosien, koulutusten ja opiskelijoiden määrät 2.Korkeakouluviikkoihin osallistuvien määrät	1.Kaksi tutkinnonosaa. Gradian lähihoitaja- ja hoiva-avustaja-opiskelijoita oli yhteensä 40. Gradialla peruspintoja suoritti 200, ammattitutkintoa 88 ja erikoisammatti-tutkintoa 15 opiskelijaa. Saskyn Mäntän seudun koulutuskeskuksessa keuruulaisia opiskelijoita oli yhteensä 95 hlöä. 2.Kaikki lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat osallistuivat

3.5.5 Kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus:

Kirjastopalveluiden tehtävä on tuottaa Lain yleisistä kirjastoista (1492/2016) määrittelemät kunnan yleisen kirjastolaitoksen peruspalvelut. Tavoitteena on edistää kuntalaisten tiedollista ja sivistyksellistä yhdenvertaisuutta, lukutaitoja, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta ja

sananvapautta. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi kirjasto tarjoaa lainaus- ja neuvontapalveluja, järjestää erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä sekä tekee laajasti yhteistyötä eri sidosryhmien, kuten koulujen, kaupungin muiden toimialojen ja järjestöjen kanssa. Keuruun kaupunginkirjasto kuuluu maakunnan laajuiseen Keski-kirjastojen verkostoon, joka hallinnoi yhteistä tietojärjestelmää ja tekee laajaa yhteistyötä esimerkiksi aineistoissa, palvelusuunnittelussa, hankinnoissa ja asiantuntemuksen jakamisessa. Tällä yhteistyöllä on ratkaisevan suuri merkitys kirjastopalveluiden kokonaisuudessa.

Kirjastopalveluita tarjotaan viidessä toimipisteessä: pääkirjastossa, Haapamäen lähikirjastossa, kirjastoautossa, Pohjoislahden kirjastossa sekä Pihlajaveden palvelupisteessä. Henkilöstömäärä on seitsemän ja kirjastotoimenjohtaja. Sähköisellä ja omatoimisella asiointilla on koko ajan kasvava rooli kirjaston toiminnassa, ja automaatio vapauttaa henkilöstöresursseja ihmisten kohtaamiseen perustuvaan työhön. Kirjastopalveluiden toimintaa suunnitellaan ja linjataan kaupunkistrategian sekä sivistystoimen palvelurakenne- ja tarveselvityksen 2022–2025 pohjalta.

Tunnuslukuja

Koronapandemia on viime vuodet leimannut voimakkaasti kirjaston toimintaa ja paitsi hankaloittanut koulutusten ja tapahtumien järjestämistä, myös pienentänyt asiakasvirtoja. Vuoden 2022 ja erityisesti syyskauden aikana pandemian vaikutus alkoi kuitenkin hellittää ja toiminnassa päästiin palaamaan monelta osin normaalikäytäntöihin.

Vuonna 2022 Keuruun kirjastoista otettiin 154 741 lainaa ja niissä vierailtiin 68 593 kertaa. Jälkimmäisessä oli kasvua edelliseen vuoteen yli 4 000 käynnin verran. Käyntien määrä lisäantyi suhteessa eniten Haapamäen lähikirjastossa, jonka asiakkaat ovat oppineet hyödyntämään kirjaston omatoimiaukioloa koko ajan enemmän.

Kirjaston järjestämiin koulutuksiin, kuten kirjavinkkauksiin, kirjastonkäytön ohjaukseen ja digineuvontaan osallistui yhteensä 1 118 henkilöä, joista liki tuhat oli alle 18-vuotiaita koululaisia tai opiskelijoita. Kirjasto järjesti 78 kaikille avointa tilaisuutta ja tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 1 160 henkilöä. Lisäksi kirjastojen tiloissa järjestettiin parikymmentä muiden toimijoiden tapahtumaa ja kirjasto oli mukana useissa ulkopuolisten järjestämissä tapahtumissa. Kirjastojen tiloja käytettiin aktiivisesti myös esimerkiksi opiskelussa, etätöissä, näyttelyissä, yhdistystoiminnassa, kansalaisopiston opetuksessa ja muunlaisessa ryhmätoiminnassa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kirjastopalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	8 350	0	8 350	8 422	72	100,9 %
Toimintamenot	-708 500	20 490	-688 010	-683 661	4 349	99,4 %
Toimintakate	-700 150	20 490	-679 660	-675 238	4 422	99,4 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Mediakasvatuksen kehittäminen osana sivistyspalveluiden mediakasvatushankkeita	Kirjastolle rooli varhaiskasvatuksen ja peruskoululaisten sekä heidän huoltajiensa mediataitojen edistämässä.	Uudet toimintamoodot ja kumppanuudet	Peruskoulun osalta tehty, varhaiskasvatuksen prosessi kesken

Työllä lisää elinvoimaa	Keuruulaisten osallisuuden ja paikallisdemokratian tukeminen kirjastojen demokratiahankkeen hengessä	Kirjaston asiakasraadin perustaminen, osallisuutta tukevien tilaisuuksien järjestäminen yhteistyökumppaneiden kanssa	Asiakasraati toiminnassa, tilaisuuksien ja kumppanuuksien määrä	Asiakasraadin perustaminen toteutuu 2023, Kumppaneina 7 eri toimijaa, tilaisuuksia yhteensä 20.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Kirjastopalveluissa suunnitellaan ja toteutetaan palvelurakenneseelvityksen ja mahdollisen talouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet.	Linjataan kirjastopalveluiden taso ja palvelulupaus tuleville vuosille resursien ja kysynnän mukaan.	Suunnitelma valmis.	Tehty

3.6 Opistolautakunta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Opistot	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	232 530	0	232 530	223 956	-8 574	96,3 %
Toimintamenot	-1 329 240	0	-1 329 240	-1 235 339	93 901	92,9 %
Toimintakate	-1 096 710	0	-1 096 710	-1 011 383	85 327	92,2 %

3.6.1 Opistojen hallinto

Toiminnan kuvaus:

Opistolautakunnan tulosalueeseen kuuluvat Keuruun kansalaisopisto ja Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto. Tulosalueen tehtävänä on tuottaa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluja Keuruun kaupungin sekä Multian ja Petäjäveden kuntien alueella. Kansalais- ja musiikkiopistojen hallintoelimenä toimii Keuruun opistolautakunta, jossa on edustajat myös Multian ja Petäjäveden kunnista. Opistojen hallinto on yhteinen myös viranhaltijatasolla, koska tulosalueen päällikkönä toimii kansalais- ja musiikkiopiston rehtori.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Johtamisella hyvinvointia	Kansalaisopiston Pedanet- alustan käytön laajentaminen tuntiopettaja- ja opiskelija-käyttöön.	Lisätä koko henkilöstön yhteydenpitoa ja tarjota myös tuntiopettajille sähköinen toimintalusta.	Toteutunut kyllä/ei Käyttäjien lukumäärä	Toteutunut osittain. Käyttäjiä 10
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Kansalaisopiston historiikin tuottaminen sähköisessä muodossa Keuruun Veräjä –sivustolle vaiheittain, aihealue tai vuosikymmen kerrallaan.	Kansalaisopiston 60-v juhlatuoteen 2023 valmistautuminen ja historiikin julkaiseminen.	Toteutunut kyllä/ei Julkaistujen osien lukumäärä	Toteutumassa. Valmistelut edenneet, julkaisu tapahtuu keväällä 2023.
Terve kuntatalous	Kurssimaksujen määrittämisperusteiden	Kansalaisopiston kurssimaksurakenteen uudistaminen	Toteutunut kyllä/ei	Toteutunut.

	tarkastelu talouden tasapainottamisohjelmaa noudattaen	vastaamaan kustannuskehitystä.		
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Musiikkioppilaitosten maakunnallisen jousisoitintapahtuman järjestäminen.	Keski-Suomen alueen yhteisen, joka 3. vuosi järjestettävän, jousisoitintapahtuman toteuttaminen.	Toteutunut kyllä/ei Osallistujamäärä	Toteutunut. Osallistujia 16 nuorta + 14 opettajaa.

3.6.2 Kansalaisopisto

Toiminnan kuvaus

Keuruun kansalaisopisto on yleissivistävää koulutusta järjestävä vapaan sivistystyön oppilaitos. Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi järjestämällä jatkuvan oppimisen periaatteen pohjalta paikallisten tarpeiden mukaan oppimismahdollisuuksia lapsille, aikuisille ja varttuneille.

Kansalaisopisto toimi vuonna 2022 kolmen kunnan alueella yhteensä 48 eri toimipisteessä. Valikoimissa oli yleisöluentoja, ikääntyvien verkkoluentoja, kahtatoista eri kieltä, taideaineiden opetusta, tietotekniikkaa, liikunta- ja terveystunteja, musiikkia, kädentaitoja, kotitaloutta, taiteen perusopetusta ja erilaisia yhteiskunnallisia aiheita. Kursseja toteutettiin myös yhteistyössä eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Toisen asteen opiskelijoiden oli mahdollista sisällyttää kansalaisopistojen kursseja opintosuorituksiinsa.

Tunnuslukuja

Opetustunteja annettiin yhteensä 8 730, josta vapaan sivistystyön opetusta 8 510 ja taiteen perusopetusta 220 tuntia. Kyläkuntien (mukaan lukien Haapamäki) osuus opetuksesta oli Keuruulla 24 prosenttia. Opiskelijamäärä (erillisiä henkilöitä) oli 2 225. Eri kursseille osallistuneita opiskelijoita oli vuonna 2022 yhteensä 4 939.

Eniten opiskelijoita oli liikunta- ja terveysaiheisilla kursseilla 2 018 (40,9 prosenttia kokonaismäärästä). Tunteja liikunnassa ja terveydessä pidettiin 1 720 (19,7 prosenttia). Musiikissa opiskelijoita oli 918 (18,6 prosenttia) ja opetustunteja 2 627 (30,1 prosenttia). Käden taitoja opiskeli 609 (12,3 prosenttia) ja opetustunteja toteutui 1 755 (19,3 prosenttia). Taideaineiden opiskelijamäärä oli 516 (10,4 prosenttia) ja tuntimäärä 1 220 (13,9 prosenttia). Viidenneksi suurin aineryhmä olivat kielet, joita opiskeli 385 henkilöä (7,8 prosenttia) ja opetettiin 1 136 tuntia (13,0 prosenttia). Historiaa, yhteiskuntaa tai psykologiaa käsitteleville kursseille osallistui 360 henkilöä (7,2 prosenttia) ja tunteja käytettiin 167 (1,9 prosenttia). Kotitalouden ja maa- ja metsätalouden kursseilla oli 74 opiskelijaa, tietotekniikassa ja muussa koulutuksessa 61. Yleisöluentoja ja yhteislaulutilaisuuksia toteutui koronapandemian vuoksi hieman keskivertovuotta vähemmän. Osallistujia niissä oli yhteensä 400.

3.6.3 Musiikkiopisto

Toiminnan kuvaus

Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto on oppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetusta musiikissa laajan oppimäärän mukaan ja tanssissa yleisen oppimäärän mukaan. Opetus koostuu alle kouluikäisille suunnatusta varhaisiän musiikkikasvatuksesta ja lastentanssista, kouluikäisille annettavasta henkilökohtaisesta soiton- tai laulunopetuksesta, musiikin perusteiden ja yhteismusisoinnin ryhmäopetuksesta sekä ryhmäopetuksena toteutettavasta tanssin perusopetuksesta. Kolmen kunnan alueella toimivan musiikkiopiston vuotuinen opetustuntimäärä on noin 5 000 tuntia.

Tunnuslukuja

Vuonna 2022 oli kouluikäisille suunnatussa musiikin perusopetuksessa keskimäärin 106 oppilasta. Ainoastaan Keuruulla toimivan 0-6-vuotiaiden musiikkileikkikoulun toimintaan osallistui 21 lasta. Tanssin perusopetuksessa oppilaita oli 31. Opetusta annettiin yhteensä 4 900 tuntia, josta musiikkileikkikoulun osuus oli 50 ja tanssinopetuksen 85 tuntia. Koko opetus oli valtionosuuden piirissä.

Musiikkiopisto järjesti vuoden 2022 aikana 21 julkista oppilaskonserttia, joissa kuulijoita oli yhteensä 1125. Osa kevään 2022 konserteista oli koululaiskonsertteja Keuruun ja Petäjäveden alakouluilla.

3.7 Vapaa-ajan lautakunta

Toiminnan kuvaus

Vapaa-ajanlautakunta

Vapaa-ajanlautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa ja käsitteli 31 pykälää. Iltakouluja oli kaksi.

Vapaa-ajanlautakunnan keskeisiä päätöksiä:

- päätti taksoista ja maksuista
- päätti palkittavista
- esitti hallitukselle hyvinvointikoordinaattorin toimen perustamista
- Esitti hallitukselle nuorisohjaajan nimikkeen muuttamisesta nuorisopalveluiden vastaavaksi
- käsitteli valtuustoaloitteita uimahallin taksoista sekä uimahallin tuoksuttomuudesta
- hyväksyi talousarvion ja siihen liittyvät toimintasuunnitelmat

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tuottaa, suunnittelee, kehittää ja arvioi Keuruun kaupungin liikuntapalveluita. Liikuntapalveluissa luodaan perusedellytykset seuratoiminnalle sekä omatoimiselle liikuntaharrastukselle tarjoamalla liikuntapaikkoja. Liikuntasuunnitelmassa olevia toimenpiteitä toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Ulkoliikuntapaikkoja on 62 ja lisäksi latuja ja reittejä noin 120 km. Ulkoliikuntaolosuhteita ylläpidetään koko Keuruun alueella osin erilaisin ylläpitosopimuksin, mukaan lukien kyläkunnat ja koululiikunta. Suurimpana investointina aloitettiin Keuruun keskusurheilukentän rakentaminen. Se sujui aikataulun mukaisesti ja se jatkuu keväällä 2023. Haapamäen pumptrack-rata tehtiin Haapapuistoon. Siihen saatiin Leader Vesuri rahoitusta 70 %. Investointeja tehtiin myös valaistuksiin Keurusselän liikuntapuistoon. Näiden lisäksi hoidetaan varauksia koulun saleihin kouluajan ulkopuolella.

Uimahallin asiakasmäärä oli 71171, mikä laski hieman edellisestä vuodesta. Ohjattuja ryhmäliikuntapalveluita järjestetään erityisliikkuville ja uimahalliasiakkaille. Kaikkiaan liikuntapalveluilla on 28 säännöllisesti kokoontuvaa ryhmää. Liikuntaneuvontaa annettiin 35 asiakkaalle. Koululaisille suunnattu Suomen harrastamisen mallin mukaisen Hurahda harrastamaan -hankkeen kautta järjestettiin 23 kerhoa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Lisäksi lapsille järjestettiin kesätoimintaa leikkikentillä ja liikuntakerhoissa keskustassa, Haapamäellä, Pohjoisjärvellä ja Pihlajavedellä.

Avustus- ja stipendihakemuksia jätettiin toimintavuoden aikana 47 kappaletta. Avustuksia myönnettiin yhteensä 49 444,40 euroa.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tuottaa monipuolista osallisuuteen ja vaikuttamiseen kannustavaa toimintaa yhteistyössä nuorten ja eri aikuistukijoiden kanssa. Nuorisotyössä on vahva sosiaalista vahvistamista ja nuorten aktiivista kansalaisuutta tukeva ote. Nuorisotyössä on kyse kasvatuksesta ja nuoren kasvusta yhteiskunnan jäseneksi. Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää toimintaa, niin sanottua matalan kynnyksen tila- ja palvelutoimintaa. Perustehtävä nuorisotyössä on rakentaa mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-aikaan, johon kuuluvat muun muassa nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimitilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistysten ja -ryhmien tuki sekä koulunuorisotyö. Nuorisopalveluiden alla toimii myös etsivä nuorisotyö, jossa osittain ennaltaehkäisevän työn lisäksi tehdään korjaavaakin työtä.

Vuoden 2022 aikana nuorisopalveluiden toiminnassa keskeisinä toimintamuotoina olivat 1) nuorisotilatoiminta Kipinä ja Haapamäen nuorisotilat 2) nuorten itsenäistymisen, kasvun ja yhteisöllisyyden tukeminen sekä 3) nuorten osallisuus ja vaikuttaminen.

Nuorisopalveluiden toimintoihin sisältyi aktiivista, yhteisöllistä ja osallistavaa tilatoimintaa, koulunuorisotyötä, leirejä, projekti- ja tiimitoimintaa, kerhotoimintaa eri ikäisille sekä teema- ja bänditoimintaa. Nuorisotilojen käyttöpäiväkirjan mukaan nuorisokeskus Kipinällä oli tilivuoden aikana noin 9 000 ja Haapamäen nuorisotilassa noin 3 500 kävijää. Nuorisopalveluiden tilatyön aukioloajat tarjosivat maanantaista perjantaihin avointen ovien vuoroja 24 tuntia viikossa alakoulun 4.–6.luokkalaisille sekä yläkoulun ja 2.asteen opiskelijoille. Tilatoiminnan osallisuudesta vastaa Kipinän nuorten talotoimikunta, joka edustaa kaikkia nuorisotilan kävijöitä. Tilatoiminnan lisäksi nuorisopalveluiden toiminnassa oli vuoden aikana 12 eri toimintaryhmää, joista osa on toteutettu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Yhtenä nuorten vaikuttajaryhmänä Keuruulla toimii nuorisovaltuusto. Alakoululaisten omana vaikuttajaryhmänä toimi vuonna 2022 yhdessä sivistystoimen kanssa järjestetty lasten parlamentti.

Yhteensä avustuksia jaettiin noin 9 100 euroa, joista kohdeavustuksia oli 4 100 euroa kolmelle hakijalle. Musiikkileiri-yhdistykselle myönnettiin 5 000 euron avustus.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut tuloksikkoo edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa ja tarjoaa taidepalveluita yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa kulloinkin käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssiensa mukaan. Kulttuuri on Keuruulla merkittävä hyvinvoinnin edistäjä, imago- ja vetovoimatekijä sekä matkailuvaltti. Lisäksi kulttuuritoimi tukee kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä Museosäätiön, kaupungin kokoelmien hoitoa ja näyttelytoimintaa 82 600 eurolla yhteistyösopimuksen muodossa. Museosäätiön toiminnan avustus on lähes kolmasosa koko yleisen kulttuuritoimen kokonaismäärärahoista.

Kulttuuritalo Kimaran toimintoja pyöritettiin yhteistyössä tukiyhdistys Estatan kanssa, joka vastasi kahvipalveluiden tuottamisesta. Isäntäpalveluita ei enää kyetty tuottamaan talkootyönä, joten ne jäivät kulttuurisihteerin tehtäväksi. Kulttuuritoimen oman tapahtumatuotannon lisäksi suurimmat käyttäjäryhmät ovat kansalais- ja musiikkiopisto sekä eläkeläisjärjestöt. Talon käyttöaste oli syksyllä sen historian vilkkain. Yleisötapahtumia järjestettiin n. 30. Kävijöitä talossa oli noin 2 100 kahvion asiakaskäyntejä 1 523. Talkootyötunteja kirjattiin 617 ja emännän työtunteja 350. Kulttuuriopetus suunnitelmalla toteutettiin koronarajoitukset huomioiden yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Kokonaiskävijämäärä kulttuuriportailla oli 1 800 henkilöä. Lastenkulttuurin sisällöt ja volyymi ovat Keuruulla erinomaisella tasolla. Keuruu on valtakunnallisen lastenkulttuuriverkoston jäsen. Kulttuuripalkinto myönnettiin Esko Soinille. Kulttuurimatkailuun liittyen tehtiin kulttuuritoimijoiden yhteistyönä Kiehtovaa vanhaa Keuruuta -esite ja merkittiin kulttuurikohteet QR-koodeilla, joiden kautta voi lukea rakennuksen historiaan liittyviä tietoja. Esitteeseen päivitettiin myös kohteiden aukioloajat ja sisältötiedot. Taiteen edis-

tämiskeskus myönsi 30 000 euron avustuksen julkisen taideteoksen hankintaan Keuruun kulttuurisatamaan. Teos ”Splash” tilattiin arkkitehti Mark Nixonilta ja kuvataiteilija Viliina Koivistolta. Teräksen hinnannousun vuoksi valmistuminen siirtyy vuodelle 2023. Kulttuuritoimi tuki Soiton paikan festivaalia 5000 euron avustuksella. Einari Vuorela runopalkintoraati järjestäytyi keväällä ja aloitti työskentelynsä. Itsenäisyyspäivän juhlallisuuksia voitiin viettää 2 vuoden tauon jälkeen.

Matkailupalvelut

Keuruun matkailupalvelut toimii vapaa-aikatoimen alaisuudessa ja koordinoi yhteistyössä Keuruun matkailun toimijoiden kanssa markkinointia sekä tiedottaa vapaa-aikatoimen palveluista. Tähän sisältyy vapaa-aikatoimen mainosmateriaalin toteutus muun muassa käsiohjelmiin, lehtiin ja sosiaaliseen mediaan.

Matkailuneuvonta kuuluu valtakunnalliseen SUOMA - palvelevat matkailutoimistot ketjuun. Matkailuneuvonnan infopiste toimii Tiltalti Shopissa Kamanassa. Matkailua ja matkailupalveluja esittelevä Keurusselän Seutu 2022 -esite valmistui yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Ilmoitusmyynnin toteutti matkailusihteeri. Yhteismarkkinoinnissa mukana olevat toimijat saavat näkyvyyden visitkeuruu.fi verkkosivulla ja somessa, joita päivittää matkailusihteeri.

Kevään ajan jatkettiin 1,5 vuoden kestävän matkailusihteerin hallinnoimaa ja koordinoimaa Keski-Suomen liiton rahoittamaa Keuruun matkailun toimijat –markkinointihanketta. Hankkeessa järjestettiin kevään aikana sosiaalisen median kurssi-iltoja yrittäjille.

Keuruun matkailutoimi jatkoi yhteistyötä Ylä-Pirkanmaan kuntien ja Jämsän kanssa Matkalla Suomen Sydämessä -hankkeessa (kansainvälinen markkinointi). Lisäksi matkailutoimi osallistui mm. Lakeland – Jyväskylä Region -hankkeeseen sekä Mänttä-Vilppulan, Ähtärin, Multian ja Petäjäveden alueen yhteiseen Matkailun Maakultakolmio -hankkeeseen. Lisäksi on toteutettu muun muassa sosiaalisen median ja radiokampanja yhteistyössä Hotelli Keurusselän ja liikuntatoimen kanssa.

Matkailusihteeri neuvotteli yhdessä kaupungin tilapalvelun kanssa operointisopimuksen Suomen Hopealinjat Oy:n kanssa siipiraslaiva Elias Lönnrotin liikennöinnistä kaudelle 2022.

Keuruun matkailupalvelut aloitti kolmivuotisen yhteistyön Visit Jyväskylä Regionin kanssa. Sopimukseen liittyy alueneuvojan palvelut yhdessä neljän muun kunnan kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Vapaa-ajan palvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	484 210	0	484 210	453 970	-30 240	93,8 %
Toimintamenot	-2 352 190	29 430	-2 322 760	-2 227 269	95 491	95,9 %
Toimintakate	-1 867 980	29 430	-1 838 550	-1 773 298	65 252	96,5 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista pito- ja vetovoimaa	Nettisivut ja tiedotus ovat ajantasaiset.	Nettisivut houkuttelevat aktiiviseen vapaa-ajan toimintaan. Netisivujen käytettävyys ja tiedonhankinta on helppoa kuntalaisille	Kävijämäärät ja palaute sekä kyselyt.	Kävijämäärät keskimäärin 10 000 käyntiä/kk. Kyselyä ei ole tehty, mutta palautetta on tullut muutoin hyvästä sisällöstä ja käytettävyydestä.
Hyvinvoinnista pito- ja vetovoimaa	Liikuntatoimen kehittämissuunnitelman toteutus	Kehittämiskohteiden tavoitteet konkretisoituvat	Montako toimenpidettä on toteutunut /suunniteltu	Suunnitelman 25 toimenpidettä on toteutettu. N. 20 % niistä sellaisia, jotka on toteutunut kokonaan ja saatu päätökseen. Pääosin jatkuvan kehittämisen toimenpiteitä.
Hyvinvoinnista pito- ja vetovoimaa	Nuorisotoimen kehittämissuunnitelman toteutus	Nuorisotoimen kehittämissuunnitelmaa on toteutettu ja huomioitu v. 2022 osalta	Montako toimenpidettä on toteutunut/suunniteltu	Suunnitellut toimenpiteet ovat toteutuneet.
Hyvinvoinnista pito- ja vetovoimaa	Kulttuuriopetussuunnitelman toteuttaminen/lastenkulttuurin aseman vahvistaminen	Toteutetaan lastenkulttuurin opetussuunnitelmaa 100 %	Toimintaan osallistuneet lapset/toimenpiteiden määrä	1800 osallistujaa
Hyvinvoinnista pito- ja vetovoimaa	Kulttuuri- ja luontoretkelyn kehittäminen ja markkinointi	Kulttuuri- ja luontoretkelyn ajankohtaiset mahdollisuudet kuntalaisille ja matkailijoille tutuiksi. Myös lähellä oleva ympäristö koetaan retkeilykohteeksi.	Retkeilykohteiden ja -tapahtumien ajankohdista markkinointia on tehty kolmessa eri markkinointikanavassa some, netti (mm. Keuruu Today viikko-ohjelma 5/21 alkaen), printti vuodenaikojen mukaan.	Toteutunut

3.8 Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	11 267 990	0	11 267 990	11 518 811	250 821	102,2 %
Toimintamenot	-10 443 400	134 550	-10 308 850	-10 319 971	-11 121	100,1 %
Toimintakate	824 590	0	959 140	1 198 839	239 699	125,0 %

3.8.1 Teknisen toimen johto

Toiminnan kuvaus

Tulosalue tuottaa hallinto- ja toimistopalveluja tekniselle lautakunnalle ja sen alaisille tulosalueille. Teknisen toimen johto ja -hallinto vastaa myös kaupungin rakennuttamistehtävistä ja rakentamisen ohjauksesta. Tulosalueen henkilöstömäärä oli vuonna 2022 kaksi henkilöä.

Tekninen lautakunta piti vuoden 2022 aikana 9 kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 63 pykälää.

Vuoden 2022 keskeisimpiä rakennuttamistehtäviä talonrakennuksen osalta oli Seipon päiväkodin muuttaminen Perhekeskus Seipoksi. Yhdyskuntateknistä ja aluerakentamista toteutettiin Haapamäen Haapapuiston alueella ja muun muassa Kiveläntiellä yhteistyössä Keuruun Vesi liikelaitoksen kanssa. Vapaa-aikatoimen kanssa yhteistyössä toteutettiin ensimmäinen vaihe Keuruun urheilukentän perusparannushankkeesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Teknisen toimen johto	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintamenot	-205 940	24 120	-181 820	-188 493	-6 673	103,7 %
Toimintakate	-205 940	24 120	-181 820	-188 493	-6 673	103,7 %

Vuonna 2022 toteutetun laajan henkilöstön työhyvinvointikyselyn tulokset teknisissä palveluissa olivat lähes kaikilla osa-alueilla paremmat tai vähintään yhtä hyvät kuin vuoden 2021 kyselyssä.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Terve kuntatalous	Kiinteistöohjelman toteuttaminen	Kiinteistöohjelman tavoitteiden toteutuminen	Toteutumisprosentti	Toteutunut 90 %
Johtamisella hyvinvointia	Esimieskoulutukset ja henkilöstön työssä jaksamisen tukeminen	Työyhteisön hyvä yhteishenki	Henkilöstökyselyiden tulos yksiköittäin	Toteutunut. Työhyvinvointikyselyn tulos parempi kuin 2021.

3.8.2 Kunnallistekniikka

Toiminnan kuvaus

Kunnallistekniikan tulosalue tuottaa yhdyskunnan rakentamisen ja kunnossapidon edellyttämät yhdyskuntatekniset palvelut sekä vastaa jätehuollosta. Lisäksi kunnallistekniikan tulosalue vastaa oman ja kaupungin muun sisäisen käytön tarvitsemista konepalveluista ja omista varastopalveluista. Tulosalueen ydinpalveluihin kuuluu tarvittavien ja turvallisten liikenneväylien sekä viihtyisien ja riittävien viheralueiden ja muiden yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito sekä tasokkaan jätehuollon järjestäminen. Painopistealueeksi on otettu erityisesti asuin- ja muun toimintaympäristön viihtyisyys sekä turvallisen kevytliikenneväylästäön rakentaminen ja kunnossapito. Kunnallistekniikka vastaa myös kaupungin uimarantojen, vene- ja uimalaitureiden sekä leikkikenttien rakentamisesta, ylläpidosta ja turvallisuudesta.

Kunnallistekniikassa työskenteli tilivuonna vakituisesti 11 henkilöä, joista 2 henkilöä on ollut vain kesäkaudella töissä. Työnjohtoon kuului kuntatekniikan päällikkö, kunnossapitomestari ja viheraluemestari. Kesäkautena palkattiin liikennevihreän ja puistojen kunnossapitoon sekä maanrakennusryhmään lisähenkilöstöä, joista työllistettävät ovat muodostaneet merkittävän ja tärkeän osan kaupungin hyvän ympäristönhoidon tason ylläpitämisessä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kunnallistekniikka	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	304 980	0	304 980	382 504	77 524	125,4 %
Toimintamenot	-1 347 410	37 740	-1 309 670	-1 229 130	80 540	93,9 %
Toimintakate	-1 042 430	37 740	-1 004 690	-846 627	158 063	84,3 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Yleisten alueiden suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan kaupunkistrategian tavoite: "Keuruu tunnetaan luonnonläheisenä kulttuuri-kaupunkina".	Hankkeet toteutetaan ympäristöä kunnioittaen.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut
Terve kuntatalous	Infrastruktuurin ylläpito käytettävien määrärahojen puitteissa	Katuverkko ja yleiset alueet ovat hyväksytyjen hoitotasoluokitusten mukaisessa kunnossa.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut
Työllä lisää elinvoimaa	Kunnallistekniikka tarjoaa työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja ja mahdollistaa oppisopimuskoulutuksen toteutumisen.	Kunnallistekniikassa on vähintään yksi työharjoittelu- / työssäoppimis- / oppisopimuskoulutuspaikka vuoden aikana	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut

3.8.3 Tilapalvelu

Toiminnan kuvaus:

Tilapalvelun toimintaan kuuluu tuottaa ja ylläpitää käyttäjille tarpeelliset tilat, kuten koulut, kirjastot ja vanhainkodit, sekä ylläpitää kaupungin omistuksessa olevien koulujen asunnot. Tilapalvelu tuottaa myös Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen kiinteistönhoidon.

Kaupunkiorganisaatiossa toimii sisäilmatyöryhmä, johon kuuluu teknisen puolen henkilöiden lisäksi terveystarkastaja, työterveyslääkäri, työterveyshoitaja ja työsuojeluvaltuutettu.

Ylläpidettävien kiinteistöjen pinta-ala on 83 640 m² ja tilavuus 332 917 m³. Luvut eivät sisällä Keuruun Toimitilat Oy:n hallinnassa olevia teollisuusrakennuksia, osakehuoneistoja eikä yhteistoimintakunnissa olevia terveystarkastajien, eläinlääkäreiden ja maataloustoimen toimitaloja.

Tilapalvelun henkilöstöstä kolme työskentelee hallinnossa, 12 keskitetyssä kiinteistönhoidossa ja kaksi toimi- ja vuokratilojen ylläpidossa. Määräaikaaisessa työsuhteessa tilikaudella 2022 oli yksi henkilö. Hallinnosta eläköityi vuonna 2022 yksi henkilö.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Tilapalvelu	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	7 262 660	0	7 262 660	7 326 845	64 185	100,9 %
Toimintamenot	-4 463 960	16 410	-4 447 550	-4 402 012	45 538	99,0 %
Toimintakate	2 798 700	16 410	2 815 110	2 924 833	109 723	103,9 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Palvelurakennusten suunnitelmien mukaiset kunnossapitokorjaukset määrärahojen puitteissa.	Palvelurakennusten investointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutuneet.	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut
Työllä lisää elinvoimaa	1. Tekniset palvelut tarjoaa yksiköissään työharjoittelu- ja työssopimispai-koja 2. Tekniset palvelut mahdollistavat yksiköissään oppisopimuskoulutuksen toteutumisen	Teknisissä palveluissa on vähintään kaksi työharjoittelu-/ työssä oppimis-/ oppisopimuskoulutuspaikkaa vuoden aikana	Työharjoittelupaikkojen määrä Työssäoppimispaikkojen määrä Oppisopimuskoulutuspaikkojen määrä	2 1
Terve kunta-talous	Toiminnan mitoittaminen talousraamia vastaavaksi	Suunnitellut toiminnot pystytään suorittamaan talousarvion mukaisesti.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut
Energian käyttö ja tehokkuus kiinteistöissä	Tilapalvelu siirtyy kiinteistöjen energiaseurannassa etäluentaan.	Energiatehokkuutta pystytään paremmin seuraamaan ja muutoksiin pystytään reagoimaan nopeammin.	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut

3.8.4 Pelastustoimi

Toiminnan kuvaus

Keski-Suomen pelastuslaitos vastaa Keuruun pelastustoimesta. Pelastustoimen menoihin lisättiin loppuvuodesta 50 000 euron lisämääräraha talousarviomuutoksella. Määrärahan lisäämiselle ei ollut tarvetta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Pelastustoimi	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintamenot	-900 810	15 080	-885 730	-890 625	-4 895	100,6 %
Toimintakate	-900 810	15 080	-885 730	-890 625	-4 895	100,6 %

3.8.5 Tukipalvelut

Toiminnan kuvaus:

Tukipalvelut toimivat kaupungin organisaation tukena ateria- ja siivouspalveluissa. Palvelut tuotetaan sopimusten mukaan.

Vuoden 2022 aikana selvitettiin ateriapalveluiden tuotantotapavaihtoehtot 1.1.2023 alkaen, kun hyvinvointialueuudistus alkaisi ja kunnat eivät suoraan voi tuottaa ateriapalveluita hyvinvointialueen järjestämisvastuulla oleville asiakkaille. Vaihtoehtoina tarkasteltiin hajautettua mallia ja in-houseyhtiömallia. Hajautetussa mallissa Keuruun kaupunki olisi tuottanut 1.1.2023 alkaen koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut Keuruun yläkoulun ja Haapamäen yhteiskoulun keittiöissä ja hyvinvointialueelle olisi vuokrattu keskuskeittiö Säde sekä hyvinvointialueen tarvitsemat jakelukeittiöt yksiköissä. In-housemallissa ateriapalveluiden tuottamiseen olisi perustettu useamman kunnan sekä hyvinvointialueen omistama yhteinen in-houseyhtiö, joka tuottaisi sekä kuntien että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat ateriapalvelut. Selvitysten lopputuloksena Keuruu, Multia ja Petäjävesi päättivät perustaa yhteisen in-houseyhtiön, Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n, johon Keski-Suomen hyvinvointialue tulee omistajaksi ja hallitukseen saaden sidosyksikköaseman. Henkilöstöt siirtyvät perustettuun yhtiöön liikkeenluovutusperiaatteiden mukaisesti vanhoina työntekijöinä. Keittiöt vuokrataan yhtiölle, paitsi Keuruulla sivistystoimialan vastuulla olevat sivukoulujen keittiöt ja niiden henkilökunta jatkavat kaupungin toimintana.

Siivouksessa on vuonna 2022 otettu käyttöön päivittäistä siivoustyötä helpottavia sovelluksia, kuten työajan seuranta ja toiminnanohjausjärjestelmä. Koulutuksia on järjestetty työturvallisuudesta ja ensiaputaidoista.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Tukipalvelut	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	3 700 350	0	3 700 350	3 809 462	109 112	103,0 %
Toimintamenot	-3 525 280	41 200	-3 484 080	-3 609 712	-125 632	103,6 %
Toimintakate	175 070	41 200	216 270	199 751	-16 519	92,4 %

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Työllä lisää elinvoimaa	Tukipalvelut tarjoaa kohteissaan työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja ja mahdollistaa oppisopimuskoulutuksen toteutumisen.	Tukipalveluissa on vähintään kaksi työharjoittelu-/ työssä oppimis-/ oppisopimuskoulutuspaikkaa vuoden aikana	Työharjoittelupaikkojen määrä Työssäoppimispaikkojen määrä Oppisopimuskoulutuspaikkojen määrä	Kesätt 16, kuntouttava 5 Toteutunut 2 Toteutunut 4
Terve kuntalaisuus	Toiminnan mitoittaminen talousraamia vastaavaksi	Suunnitellut toiminnot pystytään suorittamaan talousarvion mukaisesti.	Toteutunut/ ei toteutunut	Toteutunut
Johtamisella hyvinvointia	Esimieskoulutukset ja henkilöstön työssä jaksamisen tukeminen	Sosiaalisen pääoman mittaamisen suunnittelu käytännön kokeilu tukipalvelun työyksiköissä 2022	Toteutunut / ei toteutunut	Esimieskoulutukset toteutuneet suunnitellusti. Sosiaalisen pääoman mittauksen suunnitelma ei toteutunut.
Selkeä ja kustannustehokas konsernirakenne	Ateriapalveluiden organisaation uudelleen organisointi	Esimiestyön järjestelyt	Toteutunut / ei toteutunut	Toteutunut

3.9 Rakennuslautakunta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Rakennusvalvonta	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	96 210	0	96 210	87 734	-8 475	91,2 %
Toimintamenot	-197 580	6 340	-191 240	-152 118	39 122	79,5 %
Toimintakate	-101 370	6 340	-95 030	-64 383	30 647	67,7 %

3.9.1 Rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta edistää hyvän ympäristön ja kaupunkikuvan muodostumista sekä yhteiskunnan taloudellisen tuen tehokasta hyödyntämistä tuottamalla lain- ja oikeudenmukaiset sekä tasapuoliset julkiset rakennusvalvontapalvelut.

Rakennusvalvonta toimii kunnan asuntoviranomaisena ja ylläpitää rakennus- ja huoneistorekisteriä sekä valvoo rakentamista kunnan alueella. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös kunnan toimivaltaan kuuluvien poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisujen käsittely sekä lausuntojen antaminen ELY-keskukselle. Rakennusvalvonta käsittelee myös maisematyöluvut ja puunkaatoilmoitukset.

Rakennuslautakunta piti vuoden aikana viisi kokousta ja käsitteli niissä 49 pykälää. Lautakunnan tehtävänä on ollut hoitaa kaikki maankäyttö- ja rakennuslaissa rakennusvalvontaviranomaiselle asetetut tehtävät, lukuun ottamatta rakennustarkastajalle ja valvontainsinööreille delegoituja tehtäviä.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Luvanhakijoille tarjotaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaista hyvää palvelua.	1. Rakennuslupa-, poikkeamislupa- ja suunnittelu-tarveluvat tehdään kuukauden kuluessa lupahakemuksen saapumisesta, ellei lisäselvitysten hankinta edellytä pitempää valmisteluaikaa. 2. Rakennuskatselmukset pyritään suorittamaan kahden viikon kuluessa niiden pyytämisestä.	1. Lupien käsittely-ajat 2. Katselmusten suoritusaajat	Toteutunut
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Rakennusten valmistuminen lupien voimassaoloaikana	Rakennusvalvonta muistuttaa luvan hakijoita viimeistään 2 kk ennen luvan vanhenemista.	Muistutuskirjeiden lähetyksen onnistuminen aikataulussa	Toteutunut
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Asemakaava-alueen siisteydestä huolehtiminen	Pitää Keuruun alue viihtyisänä paikkana asua ja lomailla.	Asiakkailta saatu palaute	Osittain toteutunut

3.10 Keurusselän ympäristölautakunta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Rakennusvalvonta	TA 2022 €	TA 2022 muut. €	TA 2022 + muut. €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatulot	1434 670	0	1 434 670	1 368 499	-66 171	95,4 %
Toimintamenot	-1 760 930	-9 580	-1 770 510	-1 614 564	155 946	91,2 %
Toimintakate	-326 260	-9 580	-335 840	-246 065	89 775	73,3 %

3.10.1 Ympäristön- ja terveydensuojelu

Toiminnan kuvaus

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelujaoston toiminta perustuu kuntien väliseen yhteistoimintasopimukseen, jonka mukaan Keuruun kaupunki toimii lautakunnan, jaoston sekä niiden alaisen Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimiston isäntäkuntana. Lautakunnan ja jaoston toiminta ja kustannusten jako on ollut yhteistoimintasopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaista.

Lautakunnan alainen Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto tuottaa lakisääteiset terveydensuojeluun kuuluvan valvonnan, elintarvike- ja tupakkavalvonnan sekä eläinlääkintähuollon mukaan lukien eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan tehtävät koko lautakunnan toiminta-alueella sekä ympäristönsuojelu- ja maa-aineslainsäädännön mukaiset lupa- ja valvontatehtävät jaoston toiminta-alueella. Toimiston toiminnan lähtökohtana on ollut lakisääteisten

palvelujen tasapuolinen tuottaminen kaikille yhteistoimintasopimuskunnille, muille toimijoille ja asukkaille.

Ympäristöterveydenhuollon toimintaa säätelee toimialan erityislainsäädäntö, valtakunnalliset toimialan valvontaohjelmat ja niihin pohjautuva Keurusselän ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma, joka kattaa vuodet 2020–2024. Toiminta raportoidaan ympäristöterveydenhuollon osalta yksityiskohtaisesti valtion viranomaisille. Edellisen vuoden ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman yksityiskohtaisempi toteutuminen arvioidaan lautakunnassa seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Myös ympäristönsuojelun toimintaa säätelee erityislainsäädäntö, ympäristöluvan- ja ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja sekä ammattimaista jätteen keräystä koskeva Keurusselän ympäristönsuojelijaoston vahvistama valvontasuunnitelma (2021–2025) ja valvontasuunnitelmaan perustuva vuosittain hyväksyttävä valvontaohjelma. Valvontaohjelman toteutuminen käsitellään ympäristönsuojelijaostossa aina seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Keurusselän ympäristölautakunta piti vuoden aikana seitsemän kokousta ja käsitteli niissä 45 pykälää. Keurusselän ympäristönsuojelijaosto kokoontui kuusi kertaa ja käsitteli vuoden aikana 47 pykälää. Keskeisiä asioita olivat ympäristö- ja maa-ainesluvista sekä ympäristönsuojeluavustuksen jakamisesta päättäminen ja talouden seuranta.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimistossa työskentelee ympäristöterveyspäällikkö, kaksi ympäristönsuojelusihteeriä, kymmenen ympäristöterveystarkastajaa, seitsemän kaupungineläinlääkärinä, valvontaeläinlääkärinä, toimistonhoitajaa ja toimistosihteeriä.

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Strateginen päämäärä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Johtamisella hyvinvointia	Maakunnan valvontayksiköiden yhteistoiminnan lisääminen	Valvontatyön yhdenmukaistaminen Keski-Suomen alueella	Tehty / ei tehty	Tehty
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa, työllä lisää elinvoimaa	Maa-aines- ja ympäristölupahakemusten viivytyksen käsittely.	Kaikki asianmukaiset lupahakemukset käsitellään kolmen kuukauden määräajassa, ellei ole erityistä perustetta käsittelyajan pidentymiselle, kuten pyydettyjen lausuntojen ja toiminnanharjoittajan vastineen viivästyminen.	Toteutunut / ei ole toteutunut	Toteutui
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Keurusselän valuma-aluekunnostuksen edistäminen (KEURUS-hanke)	Toteutunut	Toteutunut / ei ole toteutunut	Toteutui
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Liesjärven vesistökuunnostushankkeen tukeminen	Toteutunut	Toteutunut/ei ole toteutunut	Ei toteutunut, koska kunnostushanke ei edennyt suunnitellusti.

4 Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan toteutuminen

4.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosaan yhdistellään liikelaitoksia lukuun ottamatta käyttötalousosan tulot ja menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa.

Tuloslaskelma ilman liikelaitoksia (ulk.+sis.) 1 000 eur	TA 2022	TA 2022 muut.	TA 2022 +muut.	TP 2022	Poikk. eur	Toteuma %
Myyntituotot	13 268	0	13 268	13 084	-184	98,6 %
Maksutuotot	4 728	0	4 728	4 915	187	103,9 %
Tuet ja avustukset	1 537	524	2 061	2 517	456	122,1 %
Muut toimintatuotot	7 454	0	7 454	7 554	100	101,3 %
Toimintatuotot	26 987	524	27 511	28 070	558	102,0 %
Henkilöstökulut:	-38 103	-500	-38 603	-38 349	254	99,3 %
Palvelujen ostot	-41 064	-2 330	-43 394	-43 702	-308	100,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 956	0	-4 956	-4 575	381	92,3 %
Avustukset	-3 241	0	-3 241	-4 349	-1 108	134,2 %
Muut toimintakulut	-5 985	0	-5 985	-5 902	83	98,6 %
Toimintakulut	-93 349	-2 830	-96 179	-96 877	-698	100,7 %
Toimintakate	-66 362	-2 306	-68 668	-68 807	-140	100,2 %
Verotulot	37 207	2 200	39 407	39 354	-53	99,9 %
Valtionosuudet	30 626	200	30 826	30 954	128	100,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	15	0	15	47	32	313,3 %
Muut rahoitustuotot	151	250	401	502	101	125,2 %
Korkokulut	-20	-60	-80	-198	-118	247,5 %
Muut rahoituskulut	-10	0	-10	-10	0	100,0 %
	136	190	326	341	15	104,6 %
Vuosikate	1 607	284	1 891	1 842	-50	97,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 200	0	-4 200	-3 803	-397	90,5 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 593	284	-2 309	-1 961	347	84,9 %

Verotulot	TA 2022	TA 2022 muutokset	TA 2022 muut. jälkeen	TP 2022	Poikkeama muutett. TA 2022 eur	Poikkeama muutett. TA 2022 %
Kunnan tulovero	31 350 000	2 200 000	33 550 000	32 379 586	-1 170 414	96,5 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 100 000	0	3 100 000	4 306 712	1 206 712	138,9 %
Kiinteistövero	2 757 000	0	2 757 000	2 667 735	-89 265	96,8 %
Verotulot yhteensä	37 207 000	2 200 000	39 407 000	39 354 033	-52 967	99,9 %

	2022	2021
Tuloveroprosentti	21,75 %	21,50 %
Kiinteistövero		
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10 %	1,00 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,51 %	0,41 %
Muut asuinrakennukset	1,20 %	1,00 %
Yleishyödyllisten yhteisöjen rakenn.	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosrakennus	2,75 %	0,00 %

Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus	TA 2022	TA 2022 muutok- set	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama muutettuun TA 2022 eur	Poikkeama muutettuun TA 2022 %
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtionos.	19 551 000	200 000	19 751 000	19 723 390	-27 610	99,9 %
Verotuloihin perustuva valtionos.	5 936 000	0	5 936 000	5 897 676	-38 324	99,4 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut val tionos.	-110 000	0	-110 000	-105 226	4 774	95,7 %
Verotulomenetysten korvaus	5 249 000	0	5 249 000	5 438 087	189 087	103,6 %
Yhteensä	30 626 000	200 000	30 826 000	30 953 927	127 927	100,4 %

4.2 Investointiosan toteutuminen

Investoinnit (1 000 eur) ilman liikelaitoksia	Talousarvio 2022+muut.			Toteuma 2022			Poikkeama		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto
Kaupungin investoinnit yhteensä	-1 980	220	-1 760	-1 941	243	-1 698	38	23	61
Kaupunginhallitus:	-30	100	70	0	123	123	30	23	53
Atk-ohjelmistot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaavat	-30	0	-30	0	0	0	30	0	30
Irtain käyttöomaisuus yhteensä	-30	0	-30	0	123	123	30	123	155
Kiinteän omaisuuden hankinta ja myynti	0	100	100	0	123	123	0	23	23
Kiinteä omaisuus	0	100	100	0	123	123	0	23	23
Perusturvalautakunta:	0	0	0	-57	0	-57	-57	0	-57
Kanta-palvelut -projekti	0	0	0	-57	0	-57	-57	0	-57
Irtain käyttöomaisuus yhteensä	0	0	0	-57	0	-57	-57	0	-57
Sivistyslautakunta:	-30	0	-30	0	0	0	30	0	30
Koulujen kalustot ja ATK -laitteet	-20	0	-20	0	0	0	20	0	20
Varhaiskasv.kalustot ja ATK-laitteet	-10	0	-10	0	0	0	10	0	10
Irtain käyttöomaisuus yhteensä	-30	0	-30	0	0	0	30	0	30

Investoinnit (1 000 eur) ilman liikelaitoksia	Talousarvio 2022+muut.			Toteuma 2022			Poikkeama		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto
Tekninen lautakunta	-1 920	120	-1 800	-1 885	120	-1 765	35	0	35
Tukipalvelut:									
Tukipalvelun kalusteet	-10	0	-10	0	0	0	10	0	10
Irtain käyttöomaisuus	-10	0	-10	0	0	0	10	0	10
Kunnallistekniikka:									
Ruohonleikkuri, päältä ajettava	-20	0	-20	-24	0	-24	-4	0	-4
Irtain käyttöomaisuus yhteensä	-20	0	-20	-24	0	-24	-4	0	-4
Tilapalvelut:									
Nyysänniemen leirintäalue	-50	0	-50	-57	0	-57	-7	0	-7
Tikkala	0	0	0	-45	0	-45	-45	0	-45
Lehtiniemen vanhainkoti	0	0	0	-19	0	-19	-19	0	-19
Seipon päiväkot	-260	0	-260	-237	0	-237	23	0	23
Paloasema	0	0	0	-36	0	-36	-36	0	-36
Virastotalo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uimahalli	-30	0	-30	0	0	0	30	0	30
Teletalo	0	0	0	-10	0	-10	-10	0	-10
Varastokeskus/korjaamo	0	0	0	-17	0	-17	-17	0	-17
Pihlajaveden kotiseutumuseo	-50	0	-50	0	0	0	50	0	50
Terveyskeskuksen kiinteistö	0	0	0	-21	0	-21	-21	0	-21
Tilapalvelu, pienet investoinnit	-150	0	-150	0	0	0	150	0	150
Terveyskeskuksen keittiö	0	0	0	-21	0	-21	-21	0	-21
Talonrakennus yhteensä	-540	0	-540	-462	0	-462	78	0	78

Investoinnit (1 000 eur) ilman liikelaitoksia	Talousarvio 2022+muut.			Toteuma 2022			Poikkeama		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto
Liikenneturvallisuuskohteet	-50	0	-50	-10	0	-10	40	0	40
Kaavatiet ja kevyen liik. väylät	-50	0	-50	-39	0	-39	11	0	11
Katuvalot	-35	0	-35	-45	0	-45	-10	0	-10
Muut viimeistelyt	-140	0	-140	-216	0	-216	-76	0	-76
Kaavakatujaen perusparantaminen	-450	0	-450	-468	0	-468	-18	0	-18
Tervan alueen kehittäminen	0	20	20	0	0	0	0	-20	-20
Liikennemerkinuudistus	-20	0	-20	0	0	0	20	0	20
Muu käyttöomaisuus yhteensä	-745	20	-725	-779	0	-779	-34	-20	-54
Ympäristötyöt:									
Liikunta-alueiden valaistus	-35	0	-35	0	0	0	35	0	35
Prosenttitaide, kirjastonranta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keskustan urheilukenttä	-450	100	-350	-527	120	-407	-77	20	-57
Aidat, kentät, reitistöt ja alueet	-60	0	-60	-32	0	-32	28	0	28
Talvisalon alueen jatkokäyttö	-20	0	-20	-20	0	-20	0	0	0
Ympäristökohteet, kunn. tekniikka	-40	0	-40	-41	0	-41	-1	0	-1
Muu käyttöomaisuus yhteensä	-605	100	-505	-620	120	-500	-15	20	5

4.3 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupunki ilman liikelaitoksia	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama muutettuun TA 2022 eur	Poikkeama muutettuun TA 2022 %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 891 430	1 840 706	-50 724	-2,7 %
Tulorahoituksen korjauserät	-87 950	732 463	820 413	-932,8 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 980 000	-1 941 922	-38 078	-1,9 %
Rahoitusosuudet investointeihin	120 000	120 000	0	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	187 950	187 897	-53	-0,1 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	131 430	939 144	807 714	614,6 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	-224 400	55 600	280 000	-124,8 %
Antolainojen lisäykset	-580 000	-400 000	180 000	-31,0 %
Antolainojen vähennykset	355 600	455 600	100 000	28,1 %
Lainakannan muutokset	761 960	-2 738 040	-3 500 000	-459,3 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	0	-3 000 000	-100,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 238 040	-2 238 040	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-500 000	-500 000	0,0 %
Muut maksuvalmiuden muutos	0	1 401 710	1 401 710	0,0 %
Oman pääoman muutos	0	0	0	0,0 %
Rahoituksen rahavirta	537 560	-1 280 730	-1 818 290	-338,2 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	668 990	-341 586	-1 010 576	-151,1 %

5 Tilinpäätöslaskelmat

5.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma	2022	2021
Myyntituotot	11 180 250,88	11 427 582,59
Maksutuotot	4 862 861,87	4 882 825,25
Tuet ja avustukset	2 532 210,74	2 790 676,95
Muut toimintatuotot	3 961 234,88	4 217 832,11
Toimintatuotot	22 536 558,37	23 318 916,90
Valmistus omaan käyttöön	22 040,30	0,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-30 705 931,02	-30 277 316,23
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-7 140 562,98	-7 055 030,67
Muut henkilösivukulut	-1 013 185,20	-1 270 048,78
Palvelujen ostot	-40 684 572,45	-38 119 216,07
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 382 364,98	-5 877 039,32
Avustukset	-4 346 509,06	-4 023 137,08
Muut toimintakulut	-813 579,39	-965 369,62
Toimintakulut	-90 086 705,08	-87 587 157,77
Toimintakate	-67 528 106,41	-64 268 240,87
Verotulot	39 354 033,19	37 687 553,77
Valtionosuudet	30 953 927,00	29 578 896,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 274,92	8 014,53
Muut rahoitustuotot	445 522,55	126 743,39
Korkokulut	-197 875,87	122 135,88
Muut rahoituskulut	-18 565,87	-38 779,64
Vuosikate	3 018 209,51	3 216 323,06
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 080 485,95	-4 995 945,06
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-2 062 276,44	- 1 779 622,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 062 276,44	- 1 779 622,00

5.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 018 209,51	3 216 323,06
Tulorahoituksen korjauserät	732 463,10	923 075,66
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 124 803,13	-3 331 387,41
Rahoitusosuudet investointeihin	120 000,00	40 585,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	187 897,07	451 865,08
Toiminnan ja investointien rahavirta	933 766,55	1 300 462,19
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 238 040,00	-2 518 291,90
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000,00	4 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	207 915,00	-60 413,47
Vaihto-omaisuuden muutos	5 335,45	-6 933,07
Saamisten muutos	-126 306,52	18 634,43
Korottomien velkojen muutos	1 360 824,05	-1 485 753,00
Rahoituksen rahavirta	-1 290 272,02	-52 757,01
Rahavarojen muutos	-356 505,47	1 247 705,18
Rahavarojen muutos	-356 505,47	1 247 705,18
Rahavarat 31.12.	2 779 885,01	3 136 390,48
Rahavarat 1.1.	3 136 390,48	1 888 685,30

5.3 Tase

Tase	2022	2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	101 438,77	61 453,25
Muut pitkävaikutteiset menot	165 652,86	194 162,80
	267 091,63	255 616,05
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 333 348,58	7 342 763,42
Rakennukset	68 606 234,69	70 748 348,91
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 618 755,27	15 832 863,91
Koneet ja kalusto	2 336 962,03	2 680 465,53
Muut aineelliset hyödykkeet	108 794,07	108 794,07
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	901 633,94	291 876,77
	94 905 728,58	97 005 112,61
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 584 203,85	11 695 469,03
Muut saamiset	653 030,37	653 030,37
	12 237 234,22	12 348 499,40
Toimeksiantojen varat	104 252,88	247 714,80
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	957,95	1 021,94
Valmiit tuotteet	14 346,27	19 617,73
Ennakkomaksut	5 332,00	5 332,00
	20 636,22	25 971,67
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	612 500,00	175 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 095 342,88	2 033 449,90
Lainasaamiset	469 726,39	773 050,83
Muut saamiset	457 982,92	438 562,26
Siirtosaamiset	850 844,86	920 842,95
	4 486 397,05	4 165 905,94
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	93 178,18	93 178,18
Rahat ja pankkisaamiset	2 686 706,83	3 043 212,30
Vastaavaa yhteensä	114 801 225,59	117 360 210,95

Tase	2022	2021
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	37 446 231,18	37 446 231,18
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 733 727,79	7 513 349,79
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 062 276,44	-1 779 622,00
	41 117 682,53	43 179 958,97
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	2 710 245,67	1 913 376,31
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	431 975,73	368 873,00
Muut toimeksiantojen pääomat	2 965,40	1 615,05
	434 941,13	370 488,05
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	12 756 131,00	15 001 637,00
Muut pitkäaikaiset velat	2 556 705,47	2 533 544,19
	15 312 836,47	17 535 181,19
Lyhytaikainen vieraspääoma		
Joukkovelkakirjalainat	41 500 000,00	42 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	2 245 506,00	2 238 040,00
Saadut ennakot	80 134,63	81 889,85
Ostovelat	4 603 830,44	3 641 273,66
Muut lyhytaikaiset velat	765 399,01	704 299,94
Siirtovelat	6 030 649,71	5 695 702,98
	55 225 519,79	54 361 206,43
Vastattavaa yhteensä	114 801 225,59	117 360 210,95

5.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma	2022	2021
Toimintatuotot	63 421 141,26	72 170 592,83
Valmistus omaan käyttöön	22 040,30	0,00
Toimintakulut	-127 003 552,35	-121 184 387,14
Osuus osakk. yhteis. voitosta (tappiosta)	231 067,43	208 333,74
Toimintakate	-63 329 303,36	-48 805 460,57
Verotulot	39 280 157,84	37 617 135,28
Valtionosuudet	34 731 099,75	33 380 134,12
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	109 350,05	80 044,80
Muut rahoitustuotot	349 078,14	411 179,52
Korkokulut	-642 966,65	-398 443,25
Muut rahoituskulut	-44 846,83	-172 055,93
	-229 385,29	-79 274,86
Vuosikate	10 452 568,94	22 112 533,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 235 050,36	-9 856 673,90
Omistuksen eliminointierot	0,00	-364 959,00
Arvonalentumiset	-11 354,06	-106 106,00
	-11 246 404,42	-10 327 738,90
Satunnaiset erät	411 034,69	466 000,00
Tilikauden tulos	-382 800,79	12 250 795,07
Tilinpäätössiirrot	-68 059,86	72 082,68
Tilikauden verot	-223 609,46	-3 407 086,44
Laskennalliset verot	-90 839,06	1 158 308,61
Vähemmistöosuudet	2 515,76	-70 794,87
Tilikauden yli-/alijäämä	-762 793,41	10 003 305,05

Konsernin rahoituslaskelma	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 452 568,94	22 112 533,97
Satunnaiset erät	411 034,69	466 000,00
Tilikauden verot	-223 609,46	-3 407 086,44
Tulorahoituksen korjauserät	-3 979,98	-11 130 302,57
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 688 744,10	-23 468 065,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	147 883,13	45 140,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	322 928,42	31 145 339,24
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 418 081,64	15 776 349,84
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-617 402,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	549 880,00	3 047 640,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 736 619,62	-13 918 842,98
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-419 985,00	1 390 400,00
Oman pääoman muutokset	35 722,90	14 181,46
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	207 973,67	-60 276,26
Vaihto-omaisuuden muutos	-250 040,87	49 382,04
Saamisten muutos	-3 251 367,79	-791 382,91
Korottomien velkojen muutos	-2 367 310,18	2 997 913,22
Rahoituksen rahavirta	-10 849 148,89	-7 271 435,43
Rahavarojen muutos	-7 431 067,25	8 492 124,41
Rahavarojen muutos	-7 431 067,25	8 492 124,41
Rahavarat 31.12.	7 298 690,87	14 733 042,92
Rahavarat 1.1.	14 729 758,12	6 240 918,51

Konsernitase	2022	2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	12 952 836,33	14 436 230,22
Muut pitkävaikutteiset menot	211 042,58	204 612,65
	13 163 878,91	14 640 842,87
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 820 554,50	9 789 518,20
Rakennukset	103 391 075,70	107 181 518,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 161 838,99	22 959 179,43
Koneet ja kalusto	16 402 329,31	17 540 093,69
Muut aineelliset hyödykkeet	844 738,45	931 503,05
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 339 648,01	918 400,35
	156 960 184,96	159 320 212,72
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 360 521,42	3 723 142,19
Muut saamiset	479 245,90	404 957,90
	4 839 767,32	4 128 100,09
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	589 026,34	279 473,05
Lahjoitusrahastojen varat	121 693,34	263 444,46
Muut toimeksiantojen varat	626,07	1 308,59
	711 345,75	544 226,10
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	779 635,53	495 718,24
Keskeneräiset tuotteet	10 045,88	8 615,56
Valmiit tuotteet	14 346,27	19 617,73
Muu vaihto-omaisuus	276 498,81	307 224,77
Ennakkomaksut	5 332,00	5 332,00
	1 085 858,49	836 508,30
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	41 762,87	62 644,32
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 765 087,42	5 406 125,73
Lainasaamiset	249 226,39	251 076,96
Muut saamiset	1 074 955,69	927 204,95
Siirtosaamiset	1 887 366,85	2 463 576,54
	12 018 399,22	9 047 984,18
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	108 581,61	559 178,18
Muut arvopaperit	126 335,84	123 000,00
	234 917,45	682 178,18
Rahat ja pankkisaamiset	7 063 772,97	14 083 211,20
Vastaavaa yhteensä	196 078 125,07	203 345 907,96

Konsernitase	2022	2021
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	37 446 231,18	37 446 231,18
Muut omat rahastot	2 106 412,13	2 106 525,41
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	26 093 141,72	15 946 516,41
Tilikauden yli-/alijäämä	-762 793,41	10 003 305,05
	64 882 991,62	65 502 578,05
Vähemmistöosuudet	174 086,29	191 122,58
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	888 882,03	766 575,67
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	589 405,54	279 852,25
Lahjoitusrahastojen pääomat	451 895,53	387 743,47
Muut toimeksiantojen pääomat	6 834,93	5 808,55
	1 048 136,00	673 404,27
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	50 564 460,91	54 203 324,33
Muut pitkäaikaiset velat	12 169 351,84	12 052 769,84
	62 733 812,75	66 256 094,17
Lyhytaikainen vieraspääoma		
Joukkovelkakirjalainat	41 500 000,00	42 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	5 314 159,19	4 966 203,94
Saadut ennakot	315 012,29	207 458,96
Ostovelat	7 313 499,20	6 846 472,64
Muut lyhytaikaiset velat	1 875 394,95	2 853 588,14
Siirtovelat	9 048 069,53	12 207 443,98
Laskennalliset verovelat	984 081,22	874 965,56
	66 350 216,38	69 956 133,22
Vastattavaa yhteensä	196 078 125,07	203 345 907,96

6 Tilinpäätöksen liitetiedot

6.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimistapaa koskevat liitetiedot

6.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti asianomaiselle tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa suuruusena.

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

6.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti.

3) Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Keuruun kaupungilla ei ole tehty oikaisuja.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Keuruun kaupungilla ei ole tehty oikaisuja.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottojen ja kulujen sekä virheiden korjauksia ei ole tehty.

6.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernin laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty osuuspääoman suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja –katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Kiinteistöverojen käsittely

Kiinteistöyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen konserniyhteisöjen omistuksen eroavaisuudet on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernin tytäryhteisöjen poistot on yhdenmukaistettu vastaamaan kaupungin poistosuunnitelmaa ja poistoerot oikaistu tilikausien yli- / alijäämätileillä.

Omistuksen eliminointiero

Keuruun Sähkö Oy osti omia osakkeitaan, joista kaupungin konserniin aiheutui noin 1,1 miljoonan poisto konserniliikearvosta.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Konsernin osuuksissa on tapahtunut muutoksia. Kehittämissyhtiö Keulin Oy:n osuus on 99,60 prosenttia (ennen 98,86 %) ja Keuruun Sähkö Oy:n osuus on 99,41 prosenttia (ennen 99,32 %).

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tytäryhtiöiden ja konserniin edeltäviin vuosiin kohdistuvat oikaisut, jotka eivät ole olennaisia, on kirjattu tilikauden tuloslaskelman asianmukaiseen tuotto- tai kuluerään.

6.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot toimialoittain

Toimintatuotot	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto ja maaseutupalvelut	7 772 847	7 743 150	7 772 847	7 743 150
Sosiaali- ja terveystuotot	4 842 406	5 481 187	29 138 400	24 460 711
Opetus-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	2 011 341	1 915 710	6 513 177	6 370 491
Yhdyskuntapalvelut	7 909 965	8 178 870	27 403 898	40 856 034
Muut palvelut	0	0	617 129	655 903
Yhteensä	22 536 558	23 318 917	71 445 451	80 086 289
Konsernin sisäiset eliminoinnit	0	0	-8 024 310	-7 915 697
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	22 536 558	23 318 917	63 421 141	72 170 592

7) Verotulojen erittely

Verotulojen erittely				
	2022	2021	Muutos €	Muutos %
Kunnan tulovero	32 379 586	30 837 449	1 542 137	5,0
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 306 712	4 419 917	-113 205	-2,6
Kiinteistövero	2 667 735	2 430 188	237 547	9,8
Verotulot yhteensä	39 354 033	37 687 554	1 66 479	4,4

8) Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely				
	2022	2021	Muutos €	Muutos %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	19 723 390	18 667 230	1 056 160	5,7
Verotuloihin perustuva valtionosuiden tasaus	5 897 676	6 263 880	-366 204	-5,8
Verotulomenetysten kompensatio	5 438 087	4 841 352	596 735	12,3
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-105 226	-193 566	88 340	-45,6
Valtionosuudet yhteensä	30 953 927	29 578 896	1 375 031	4,6

9) Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely	Kaupunki	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	32 063 432	30 023 657
Muiden palvelujen ostot	8 621 141	8 095 559
Palvelujen ostot yhteensä	40 684 572	38 119 216

10) Perittyjen luottamushenkilömaksujen määrä

Perityt luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Yhteensä	18 646	20 222

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pienet hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi. Jos hyödyke on koostunut useasta eri komponentista, joiden yhteenlaskettu hankintameno on ylittänyt 10 000 euroa, se on merkitty pysyviin vastaaviin ja kirjattu normaalisti poistoina vaikutusaikaan kuluksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä			
Poistoajat vuosina, poistomenetelmänä tasapoisto			
Sovelletaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankittuihin investointeihin			
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	2	- 5	vuotta*
Aineettomat oikeudet	5	- 20	vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2	- 5	vuotta*
Muut	2	- 5	vuotta*
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet			ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	- 50	vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	- 30	vuotta
Talousrakennukset	10	- 20	vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20	- 30	vuotta
Asuinrakennukset	30	- 50	vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, torit ja puistot	15	- 20	vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10	- 30	vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15	- 30	vuotta
Vedenjakeluverkosto	30	- 40	vuotta
Viemäriverkko	30	- 40	vuotta
Kaukolämpöverkko	20	- 30	vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15	- 20	vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja al.	10	- 12	vuotta
Maakaasuverkko	20	- 25	vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	- 20	vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitos	10	- 20	vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	- 20	vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10	- 15	vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rak.			
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15	- 20	vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkor	8	- 15	vuotta
Muut kuljetusvälineet	4	- 7	vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5	- 10	vuotta

Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 vuotta
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Valtuusto hyväksyy hyödykeryhmäkohtaiset poistoaikojen ala- ja ylärajat ja muut mahdolliset perusteet Valtuuston hyväksymien perusteiden pohjalta kaupunginhallitus hyväksyy hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat. Kaupunginhallitus on delegoinut tämän päätösvallan kaupunginjohtajalle.

12) Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Ympäristöluvan edellyttämä vakuus 1.1.	5 000	5 000	5 000	5 000
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Tilanne 31.12.	5 000	5 000	5 000	5 000
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämän kattaus 1.1.	1 908 376	0	0	0
Lisäys v. 2020 tehty avaavaan taseeseen	0	679 927	0	0
Lisäys tilikaudella	2 705 246	1 228 449	0	0
Vähennys tilikaudella	-1 908 376		0	0
Tilanne 31.12.	2 705 246	1 908 376	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0	0	766 575	846 950
Lisäykset tilikaudella	0	0	123 307	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	80 375
Tilanne 31.12.	0	0	888 882	766 575
Kaikki yhteensä	2 710 246	1 913 376	893 882	771 575

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Muu toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	42 382	229 828	42 382	229 828
Rakennusten myyntivoitot	0	2 762	0	2 762
Muut myyntivoitot	24 925	72 783	26 006	74 590
Myyntivoitot yhteensä	67 307	305 373	68 388	307 180
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	91	0	91	0
Rakennusten myyntitappiot	2 810	0	2 810	0
Muut myyntitappiot	0	0	4	311
Myyntitappiot yhteensä	2 901	0	2 905	311

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaiset tuotot ja kulut	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot	0	0	411 035	466 000
Satunnaiset kulut	0	0	0	0

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		2022	2021
Osinkotuotot			
Keuruun Sähkö Oy		321 000	0
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy		55 220	55 220
Kuntarahoitus Oyj		18 411	9 295
Reka Industrial Oyj		9	5
Osinkotuotot yhteensä		394 640	64 520
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä			
Jyväskylän koulutuskuntay		13 537	13 537
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä yhteensä		13 537	13 537
Yhteensä		408 177	78 057

16) Erittely poistoeron muutoksista

Keuruun kaupungilla ei ole kirjattu poistoeroa.

6.3 Tasetta koskevat liitetiedot

6.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Taseeseen ei ole aktivoitu mainittuja menoja.

18) Arvonkorotukset

Arvonkorotuksia ei ole tehty vuonna 2022.

19) Pysyvät vastaavat

	Pysyvien vastaavien tase-eräkohtaiset tiedot	Tase 1.1.2022	Lisäys 2022	Rah.osuudet 2022	Vähennykset 2022
Aineettomat oikeudet		61 453	56 606	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot		194 163	19 606	0	0
Aineettomat hyödykkeet		255 616	76 212	0	0
Maa- ja vesialueet		7 342 763	0	0	9 415
Rakennukset		70 748 349	1 062 429	0	2 811
Kiinteät rakenteet ja laitteet		15 832 864	854 148	0	0
Koneet ja kalusto		2 680 466	136 379	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet		108 794	0	0	0
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat		291 877	995 634	120 000	0
Aineelliset hyödykkeet		97 005 113	3 048 590	120 000	0
Osakkeet ja osuudet		11 695 469	0	0	111 265
Pysyvien vastaavien saamiset		653 030	0	0	0
Pysyvät vastaavat yhteensä		109 609 228	3 124 801	120 000	123 491
	Sis.siirrot	Poistot	Arvonalent.	Tase	
	2022	2022	2022	31.12.2022	
Aineettomat oikeudet	0	16 620	0	101 439	
Muut pitkävaikutteiset menot	0	48 116	0	165 653	
Aineettomat hyödykkeet	0	64 736	0	267 092	
Maa- ja vesialueet	0	0	0	7 333 348	
Rakennukset	21 556	3 223 289	0	68 606 235	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	244 322	1 312 578	0	15 618 755	
Koneet ja kalusto	0	479 883	0	2 336 963	
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0	108 794	
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	-265 878	0	0	901 633	
Aineelliset hyödykkeet	0	5 015 750	0	94 905 728	
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	11 584 204	
Pysyvien vastaavien saamiset	0	0	0	653 030	
Pysyvät vastaavat yhteensä	0	5 080 486	0	107 410 054	

Maa- ja vesialueiden erittely		
	2022	2021
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	0	0
Muut maa- ja vesialueet	7 333 349	7 342 763
Maa- ja vesialueet yhteensä	7 333 349	7 342 763

Sijoitusten erittely

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet kons.yht	Kuntayh- tymä- osuudet	Muut osakkeet	Saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	5 910 525	3 422 855	2 362 089	653 030	12 348 499
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	111 015	250	0	111 265
Hankintameno 31.12.2022	5 910 525	3 311 840	2 361 839	653 030	12 237 234

20-21) Omistuksia muissa yhteisöissä

Tytäryhteisö- ja kuntayhtymäosuudet 2022			Konsernin osuus		
Nimi	Kaupungin omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	omasta pää-omasta	vieraasta pääomasta	tilikauden tappiosta / voitosta
Tytäryhteisöt					
Kehittämisyhtiö Keulink Oy	99,60 %	99,60 %	622 061	105 632	-171 659
Keuruun Toimitilat Oy	100,00 %	100,00 %	101 509	5 269 094	-173 050
Kiinteistö Oy Hotelli Keurusselkä *)	0,00 %	100,00 %	245 298	30 594	-4 945
Keuruun Sähkö Oy (konserni)	99,41 %	99,41 %	11 814 297	26 593 110	495 643
Keuruun Jäähalli Oy	46,67 %	46,67 %	47 292	69 725	-4 431
Asunto Oy Puskuri	100,00 %	100,00 %	124 596	24 307	0
Kiinteistö Oy Kurkihaka	100,00 %	100,00 %	85 398	12 738	45
Tytäryhteisöt yhteensä			13 040 451	32 105 200	141 603
Kuntayhtymät					
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	4,66 %	4,66 %	2 234 760	27 091 587	1 866 098
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	2,27 %	2,27 %	1 281 411	194 335	32 799
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	3,30 %	3,30 %	3 386 142	1 199 361	-59 690
Keski-Suomen liitto	3,51 %	3,51 %	19 743	63 830	1 305
Kuntayhtymät yhteensä			6 922 056	28 549 113	1 840 512
Tytäryhteisöt ja kuntayhtymät yhteensä			19 962 507	60 654 313	1 982 115

*) Keuruun Toimitilat Oy:n tytäryhtiö on Kiinteistö Oy Hotelli Keurusselkä.

22) Osakkuusyhteisöt

Keuruun kaupungilla ei ole osakkuusyhteisöjä

23) Saamisten erittely

Saamisten erittely	2022		2021	
	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set	Pitkäaikai- set	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	57 191	0	23 774
Lainasaamiset	612 500	220 500	175 000	521 500
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	612 500	277 691	175 000	545 274
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	126 869	0	145 376
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	55 000	0	13 400
Yhteensä	0	181 869	0	158 776
Saamiset yhteensä tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä	612 500	459 560	175 000	704 050

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Lomituspalvelujen valtionkorvaussaa.	77 986	124 726	77 986	124 726
Valtionosuussaaminen	0	0	31 952	52 418
Verotilitys	0	0	0	0
Covid-19 valtionavustus	0	490 244	0	490 244
Kela-korvaus työterv. huoll.järjestämis.	169 305	0	224 449	50 956
Kuntatodistukset, korkojaksotus	295 659	0	295 659	0
Muut siirtosaamiset	307 895	305 874	1 257 321	1 745 233
Yhteensä	850 845	920 843	1 887 367	2 463 576

6.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	37 446 231	37 446 231	37 446 231	37 446 231
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	37 446 231	37 446 231	37 446 231	37 446 231
 Muut omat rahastot 1.1.	0	0	2 106 525	2 132 203
Muut omat rahastot 31.12.	0	0	2 106 412	2 106 525
 Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 733 728	8 193 277	25 949 822	12 164 710
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 733 728	7 513 350	26 093 142	15 946 517
 Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 062 276	-1 779 622	-762 793	10 003 305
Oma pääoma yhteensä	41 117 683	43 179 959	64 882 992	65 502 578

26) Erittely poistoerosta

Keuruun kaupungilla ei ole poistoeroa.

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 845 057	5 702 093	29 084 359	32 795 529
Muut velat	0	0	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 845 057	5 702 093	29 084 359	32 795 529

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Joukkovelkakirjalainat	2022	2021
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistustlainat	41 500 000	42 000 000
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	41 500 000	42 000 000

29) Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset	2022	2021
Muut pakolliset varaukset		
Ympäristövastuut	5 000	5 000
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämä	2 705 246	1 908 376
Yhteensä	2 710 246	1 913 376

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämän kattaus vuodelle 2020 on tehty avaavaan taseeseen 679 927,28 euroa. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kattaus vuodelle 2021 on tehty tulosvaikutteisesti 1 228 449,03 euroa. Vuodelle 2021 laskettujen yhteismäärä 1 908 376 euroa koostuu luvuista 679 927,28 ja 1 228 449,03.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämän kattaus vuodelle 2022 on tehty tulosvaikutteisesti 1 778 471,67 euroa lisäämällä pakollista varausta. Kumulatiivinen alijäämä vuosille 2020–2021 on sairaanhoitopiirin ilmoittaman korjatun tiedon mukaan 926 774,00 euroa, mikä tehtiin tulosvaikutteisesti ja lisäsi pakollista varausta. Summaa 926 774 euroa ei ole vielä suoritettu. Pakollisen varauksen yhteissumma 2 705 246 euroa koostuu luvuista 1 778 471,67 ja 926 774,00.

30) Vieras pääoma

Vieras pääoma tytäryhteisöille ja jäsenkuntayhtymille				
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	337 914	0	398 613
Muut velat	0	0	0	
Siirtovelat	0	0	0	
Yhteensä	0	337 914	0	398 613
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	1 286 028	0	546 483
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	1 286 028	0	546 483
Yhteensä	0	1 623 943	0	945 096

31) Sekkitililimiitti

Sekkilimiitti	2022	2021
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.	168 188	168 188
-siitä käyttämättä oleva määrä	168 188	168 188

32) Muiden velkojen erittely

Muut velat	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	2 556 705	2 533 544	2 556 705	2 533 544
Muut velat	0	0	9 612 646	9 519 226
Muut velat yhteensä	2 556 705	2 533 544	12 169 352	12 052 770

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelat	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Työnantajamaksuihin liittyvät siirtovelat	651 519	658 506	651 519	658 506
Siirtyvät korot	31 417	4 197	31 417	4 197
Valtionosuusennakot	23 522	62 156	23 522	62 156
Lomapalkkavelka	4 207 380	4 339 556	4 207 380	4 339 556
Palautus Melalle	0	7 053	0	7 053
Muut siirtovelat	1 048 910	624 234	4 066 330	7 135 975
Koronakorvaus v. 2022 hoitajille (600 €)	67 901	0	67 901	0
Siirtovelat yhteensä	6 030 650	5 695 703	9 048 070	12 207 444

6.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34–37) Keuruun kaupungilla ei ole velkoja, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja vakuuksia. Lainan takaukset ilmoitettu kohdassa 39.

38) Vuokravastuut

Kaupungin leasing- ja muut vuokravastuut		
	2022	2021
Leasing-vastuut	956 760	1 038 670
Muut vuokravastuut	331 993	321 758
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	189 088	184 124
Leasing- ja muut vuokravastuut yhteensä	1 288 753	1 360 428

Konsernin vuokravastuut		2022	2021
Leasing- ja muut vuokravastuut yhteensä		38 444 800	33 534 919

39) Kaupungin antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Takausvastuut yhteisöittäin	2022	2021	Muutos	Alkuperäinen määrä
Jäljellä oleva pääoma 31.12.				
TYTÄRYHTEISÖJEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET:				
Keuruun Toimitilat Oy	4 266 215	4 928 948	-622 733	14 929 036
Koy Keuruun Elinkeinotalo	1 036 911	1 105 293	-68 381	1 996 101
Keuruun Lämpövoima Oy	11 316 300	12 430 400	-1 114 100	22 000 000
TYTÄRYHTEISÖJEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET YHTEENSÄ	16 619 426	18 464 641	-1 845 215	38 925 137
MUIDEN KUIN TYTÄRYHTEISÖIDEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET:				
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	484 500	535 500	-51 000	994 500
MUIDEN KUIN TYTÄRYHTEISÖIDEN PUOLESTA ANNETUT TAKAUKSET YHTEENSÄ	484 500	535 500	-51 000	994 500
TAKAUKSET YHTEENSÄ	17 103 926	19 000 141	-1 896 215	39 919 637

40) Muut kaupungin antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	71 489 348	67 068 101
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	41 341	43 933

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Kaupunki		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Edunvalvonnan päämiesten rahavarat 31.12.	11 056 116	8 872 729	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuut	138 209	332 027	471 508	739 426
Johdannaissopimukset:				
Koronvaihtosopimukset yhteensä	0	0	30 840 424	27 943 462
Käypä arvo yhteensä	0	0	2 086 621	-845 255
Sähköjohdannaiset:				
Nimellisarvon ja tilinpäätöshetken markkina-arvon erotus	0	0	5 520 994	0

6.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

Vakinaisen henkilöstön lukumäärä 31.12.			
	2022	2021	Muutos
Hallinto- ja henkilöstöpalvelut	98	113	-15
Talous- ja tietohallinto	15	15	0
Kaavoituspalvelut	4	4	0
Perusturva	224	207	+17
Sivistystoimi	224	232	-8
Tekniikka ja ympäristö	97	101	-4
Keuruun Vesi liikelaitos	7	8	-1
Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos	1	1	0
Yhteensä	670	681	-11
Yhteensä ilman lomituspalveluja	586	589	-3

43) Taseen aktivoidut henkilöstömenot

Henkilöstökulut			
	2022	2021	Muutos
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	38 859 679	38 602 396	257 284
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	48 172	108 495	-60 323
Henkilöstökulut yhteensä	38 907 851	38 710 890	196 960

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut

Perittyjen luottamushenkilömaksujen määrä	2022	2021
	18 646	20 222

45) Tilintarkastusyhteisölle suoritettut palkkiot eriteltynä

BDO Audiator Oy toimi tilintarkastusyhteisönä 30.6.2022 asti. KPMG Oy Ab aloitti tilintarkastusyhteisönä 1.7.2022.

Tilintarkastusyhteisön palkkiot	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	19 387	14 293
Tilintarkastajan lausunnot	0	0
Palkkiot yhteensä	19 387	14 293

46) Intressitapahtumat

Tiedossa ei ole kaupungin eikä konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa tehtyjä tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

7 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

7.1 Keuruun Vesi liikelaitos

7.1.1 Toimintakertomus

Olenneiset tapahtumat liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa

Keuruun veden henkilöstön vahvuus on kahdeksan vakituista työntekijää. Veden kokonaisymyynti oli 378 915 m³. Veden myynti väheni 3,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Jätevedestä laskutettiin 474 776 m³, josta Multian osuus on 102 514 m³. Tilikauden liikevaihto oli 2 087 774 euroa (v. 2021 oli 2 166 780 euroa). Tilikauden nettoinvestoinnit olivat 582 300 euroa vesi- ja viemäriverkoston saneeraukseen. Suurimmat verkostoinvestoinnit kohdistuivat Keuruulla Kiveläntien alueelle ja Haapamäellä Riihontien-Lampilantien alueelle 118 854 euroa. Vuoden aikana asennettiin uusia etäluettavia mittareita 179 kpl. Etäluettavia mittareita on nyt asennettu yhteensä noin 2 111 kpl, eli noin 87 prosenttia mittarikannasta. Tilikauden alijäämä on -72 477 euroa, mikä on 76 227 euroa budjetoitua huonompi. Arvioitua heikompaan tulokseen on vaikuttanut vuoden aikana tapahtuneet äkilliset ja budjetoimattomat saneeraushankkeet, kuten Riihontien-Lampilantien verkostokorjaus sekä Jaakonsuon jätelingon uusiminen.

Toiminnan laajuutta kuvaavia tunnuslukuja	2022	2021
Verkostoon pumpattu vesimäärä	463 137	454 503
Laskutettu talousvesimäärä, m ³	378 915	391 842
Vedenhukkaprosentti, %	18,2	13,7
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	474 776	500 692
Vesijohtoverkon pituus, km	219	219
Jätevesiverkon pituus, km	228	226
Asiakkaiden määrä	2 419	2500
Vesimaksu / jätevesimaksu, euroa (sis.alv)/m ³	1,76 / 2,94	1,76 / 2,94

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Liikelaitoksen tulevaisuuden talousnäkymät ovat vakaat. Talousveden myynti on nyt tasaantunut. Talousveden tuotantoa on jouduttu rajoittamaan Haapamäen ja Hepolammen vedenottoilla ja todennäköisesti Hepolammen vedenottamosta tullaan luopumaan kokonaan. Edellä mainittujen laitosten pohjavesialueet ovat heikossa kunnossa ja korvaava vedenotto on rakennettu Valkeiselle. Vesilaitos on aikanaan varautunut rakentamaan Lintusyrjän vedenottamon varmistamaan riittävän vedentuotannon myös poikkeusoloissa. Lintusyrjän ympäristöluvan voimassaolo on rauennut ja uutta lupahakemusta ei ole laitettu vireille. Tulevaisuuden investoinnit kohdistuvat vesi- ja viemäriverkoston saneeraukseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja muulle johdolle. Valtuusto on 17.11.2014 hyväksynyt asiakirjan Keuruun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on 17.12.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet. Tätä päivitettiin toukokuussa 2018. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessin kehittäminen on eden-

nyt odotettua hitaammin. Myös koko konsernin sisällyttäminen prosessiin on vielä alkutekijöissä. Vesilaitoksella on oma riskienhallintaohjelmansa, jonka mukaisia toimenpiteitä on tehty vuonna 2022 ja tullaan jatkamaan edelleen vuonna 2023.

Varojen käytön valvonta

Laskujen hyväksymismenettely

Johtokunta vahvistaa vuosittain laskujen hyväksyjät.

Ostolaskut käsitellään sähköisesti. Laskun tiliöi ja sen oikeellisuuden tarkastaa vastaanottaja. Laskun hyväksyjä hyväksyy laskun, minkä jälkeen lasku menee maksatukseen.

Hankinnat

Hallintosäännön mukaan liikelaitoksen johtaja päättää hankinnoista, joiden arvo on enintään 200.000 €.

Raportointi

Tulosaluekohtainen talousarviovertailu annetaan pääsääntöisesti kaupunginhallitukselle kuukausittain. Lisäksi laaditaan neljännesvuosiraportit, joissa arvioidaan talousarvion ja talousarvioon kirjattujen toiminnallisten tavoitteiden toteumista vuositasolla. Viimeisessä neljännesvuosiraportissa esitettävät tavoitteiden toteutumat ilmoitetaan toimintakertomuksessa.

Päätösten laillisuuden valvonta

Viranhaltijapäätökset saatetaan ko. toimielimen tiedoksi niin, että toimielimellä on mahdollisuus käyttää otto-oikeutta tarvittaessa. Hallintosäännön mukaan asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunta, johtokunnan puheenjohtaja tai esittelijä.

Riskienhallinta

Omaisuusriskejä hallitaan vakuuttamalla. Vakuutusten omavastuut on määritelty siten, että pienehköt vahingot jäävät kaupungin vastuulle, mutta vahingot, joilla on olennaista vaikutusta kaupungin talouteen, ovat vakuutusturvan piirissä. Tämä pitää vakuutusmaksut kohtuullisina.

Kaupungilla on vastuuvakuutus, joka kattaa toiselle osapuolelle aiheutuvat vahingot siinä tapauksessa, että kaupunki virheellisen menettelyn vuoksi on korvausvelvollinen.

7.1.2 Talousarvion toteutuminen

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

	TA 2022 €	TP 2022 €	Poikkeama €	Toteuma, %
Liikevaihto	2 103 360	2 087 774	15 586	99,3
Tuet ja avustukset	0	15 327	-15 327	0
Liikelyli-/alijäämä	73 170	-8 678	-81 848	-11,9
Toimintakate	770 170	709 175	60 995	92,1
Poistot	-697 000	-700 496	3 496	100,5
Rahoituskulut netto	-69 420	-63 799	-5 621	91,9
Yli-/alijäämä	3 750	-72 477	76 227	-1 906,1
Nettoinvestoinnit	-525 000	-582 300	57 300	110,9

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 2022
Vesijohtoverkoston toimintavarmuuden parantaminen	Putkirikkojen väheneminen. Mittaamaton veden määrän väheneminen.	Enintään kaksi (2) runkojohdon putkirikkoa vuodessa.	Toteutunut. Vesijohtovuotoja 2 kpl.
Viemäriverkoston toimintavarmuuden parantaminen.	Viemäritukosten vähentäminen.	Enintään kahdeksan (8) runkoviemärin tukosta vuodessa.	Toteutunut, Viemäritukoksia 7 kpl.
Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen	Talousarvio	Valtuuston asettamat tavoitteet.	Sitovat erät ovat toteutuneet.

Rahoituslaskelman toteutuminen

Rahoituslaskelma	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Liiketoimintajäämä	73 170	-8 678	81 848
Poistot ja arvonalentumiset	697 000	700 496	-3 496
Rahoitustuotot ja -kulut	-69 420	-63 799	-5 621
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-525 000	-582 300	57 300
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	175 750	45 719	130 031
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-100 000	-100 000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-200 000	-61 769	-138 231
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-300 000	-161 769	-138 231
Rahavarojen muutos	-124 250	-116 050	-8 200

7.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022		2021	
Liikevaihto	2 087 773,66		2 166 780,11	
Valmiiden ja keskeneräisten tuott. varastojen lisäys (+) tai väh. (-)				
Valmistus omaan käyttöön		22 040,30		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		17,67		0,00
Tuet ja avustukset		15 327,30		2 354,40
Materiaali ja palvelut:				
Aineet, tarv. ja tavarat	-406 858,49		-419 016,94	
Palvelujen ostot	-557 090,78	-963 949,27	-339 610,97	-758 627,91
Henkilöstökulut:				
Palkat ja palkkiot	-339 920,53		-311 508,15	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-67 150,62		-67 299,38	
Muut henkilösivuk.	-11 990,28	-419 061,43	-11 544,34	-390 351,87
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-700 496,18		-699 977,34	
Arvonalentumiset	0,00	-700 496,18	0,00	-699 977,34
Liiketoiminnan muut kulut		-50 330,49		-65 336,68
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-8 678,44		254 840,71
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Rahoitusavustus kunnalta	0		0,00	
Muut rahoitustuotot	2 971,29		5 242,83	
Kunnalle maksetut korkok.	-2 635,81		-5 621,87	
Korvaus peruspääomasta	-63 921,05		-63 921,05	
Muut rahoituskulut	-213,07	-63 798,64	-106,87	-64 406,96
Tilikauden yli-/alijäämä		-72 477,08		190 433,75

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,1 %	3,1 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,1 %	3,1 %
Voitto, %	-3,5 %	8,8 %

Sijoitetun pääoman tuotto kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa suhteellista kannattavuutta. Tuotoksi katsotaan ylijäämä ilman korkokuluja ja korvausta peruspääomasta. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan omaa pääomaa ja vierasta korollista pääomaa. Tunnusluku lasketaan jakamalla tuotto sijoitetulla pääomalla ja kertomalla osamäärä 100:lla. Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Voittoprosentti kertoo ylijäämän prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen liikevaihdosta.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta	-8 678,44	254 840,71
Poistot ja arvonalentumiset	700 496,18	699 977,34
Rahoitustuotot ja -kulut	-63 798,64	-64 406,96
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-582 299,65	-249 531,84
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	45 719,45	-640 879,25
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00	1 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-100 000,00	-625 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	700 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	1 455,53	6 574,70
Saamisten muutos muilta	35 363,40	-120 663,64
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-142 211,20	-315 375,59
Korottomien velkojen muutos muilta	43 622,82	133 796,56
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-161 769,45	-620 667,97
Rahavarojen muutos	-116 050,00	20 211,28
Rahavarojen muutos	-116 050,00	20 211,28
Rahavarat 31.12.	423 296,81	539 346,81
Rahavarat 1.1.	539 346,81	519 135,53

TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kert. 5 v., 1 000 €	-4 815	-4 095
Investointien tulorahoitus, %	107,9 %	356,8 %
Lainanhoitokate	0,7	1,4
Kassan riittävyys, pv	72	91
Quick ratio	2,1	2,00
Current ratio	2,1	2,00

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viiden vuoden aikana kuvaa, paljonko rahavirrasta on jäänyt lainojen lyhennyksiin ja kassa vahvistamiseen tilinpäätösvoiton ja sitä edeltävien neljän vuoden aikana. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoitolla on positiivinen.

Investointien tulorahoitus-% kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on katettu varsinaisella tulorahoituksella (yliäämä ilman poistoja).

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää tähän, jos tunnusluku on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys (pv) kuvaa maksuvalmiutta eli kassan riittävyyttä päivissä. Tunnusluku saadaan jakamalla vuoden lopun rahavarat vuoden kassastamaksuilla ja kertomalla tulos 365:llä.

Quik ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Lyhytaikaisilla sidotuilla varoilla tarkoitetaan rahavaroja ja lyhytaikaisia saamisia. Lyhytaikaisilla veloilla tarkoitetaan lyhytaikaista vierasta pääomaa ilman saatuja ennakoita. Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 1; tyydyttävä = 0,5-1; heikko = alle 0,5.

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Nopeakiertainen omaisuus = vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset. Nopeakiertoiset velat koostuvat lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta ilman saatuja ennakoita. Tunnusluvun luokitteluasteikko: hyvä = yli 2; tyydyttävä = 1-2; heikko = alle 1.

Tase ja sen tunnusluvut

	2022		2021	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	29 811,29	29 811,29	37 444,46	37 444,46
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset	5 538,175,53		5 760 531,41	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 759 241,37		4 564 468,76	
Koneet ja kalusto	1 624 672,04		1 688 526,94	
Ennakkomaksut ja keskenener.hank.	0,00	11 922 088,94	19 125,19	12 032 652,30
Sijoitukset				
Muut saamiset	152 900,00	152 900,00	152 900,00	152 900,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	610 297,96		658 634,26	
Muut saamiset	63 121,34		64 576,87	
Siirtosaamiset	15 327,30	688 746,60	2 354,40	725 565,53
Rahat ja pankkisaamiset		423 296,81		539 346,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ		13 216 843,64		13 487 909,10

TASE	2022		2021	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	2 556 841,95		2 556 841,95	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 715 023,01		4 524 589,26	
Tilikauden yli-/alijäämä	-72 477,08	7 199 387,88	190 433,75	7 271 864,96
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnalta	800 000,00		900 000,00	
Muut pitkäaikaiset velat	4 699 196,20	5 499 196,20	4 676 034,92	5 576 034,92
Lyhytaikainen vieraspääoma				
Lainat kunnalta	100 000,00		100 000,00	
Ostovelat	138 659,43		111 764,41	
Muut lyhytaikaiset velat	220 563,82		362 521,62	
Siirtovelat	59 036,31	518 259,56	65 723,19	640 009,22
	13 216 843,64		13 487 909,10	

TASEEN TUNNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	54,5 %	53,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	286,1 %	286,6 %
Kertynyt ylijäämä, 1.000 €	4 643	4 715
Lainakanta 31.12., 1.000 €	900	1 000
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1.000 €	952	1 051
Lainasaamiset 31.12., 1.000 €	0	0

Omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman prosenttiosuutta taseen loppusummasta ilman saatuja ennakoita. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri prosenttiosuus vuoden käyttötuloista (liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot) tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Vieraaseen pääomaan kuuluvat myös liittymismaksut, jotka sisältyvät kohtaan muut pitkäaikaiset velat. Velat ja vastuut käyttötuloista on muuten sama kuin suhteellinen velkaantuneisuus, mutta siinä huomioidaan vieraan pääoman lisäksi myös vuokravastuut. Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä -72 477,08 euroa jätetään taseeseen yli-/ alijäämän tilille.

7.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä			
Poistoajat vuosina, poistomenetelmänä tasapoisto			
Sovelletaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankittuihin investointeihin			
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	2	- 5	vuotta*
Aineettomat oikeudet	5	- 20	vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2	- 5	vuotta*
Muut	2	- 5	vuotta*
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet			ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	- 50	vuotta
Talousrakennukset	10	- 20	vuotta
Asuinrakennukset	30	- 50	vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Muut maa- ja vesirakenteet	15	- 30	vuotta
Kaukolämpöverkko	20	- 30	vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15	- 20	vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10	- 12	vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	- 20	vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10	- 20	vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	- 20	vuotta
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	4	- 7	vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5	- 10	vuotta
Muut raskaat koneet	10	- 15	vuotta
Muut kevyet koneet	5	- 10	vuotta
Atk-laitteet	3	- 5	vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3	- 5	vuotta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Valtuusto hyväksyy hyödykeryhmäkohtaiset poistoaikojen ala- ja ylärajat ja muut mahdolliset perusteet. Valtuuston hyväksymien perusteiden pohjalta johtokunta hyväksyy hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat. Johtokunta on delegoinut tämän päätösvallan vesihuoltopäällikölle.

Palvelujen ostojen erittely	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	0	0
Muiden palvelujen ostot	557 091	339 611
Palvelujen ostot yhteensä	557 091	339 611

Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat	Menojäännös 31.12.2021	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot	Poistot	Menojäännös 31.12.2022
Aineettomat hyödykkeet	37 444	0	0	0	7 633	29 811
Aineettomat oikeudet	37 444	0	0	0	7 633	29 811
Aineelliset hyödykkeet	12 032 654	582 300	0	0	692 865	11 922 089
Rakennukset	5 760 533	0	0	0	222 357	5 538 176
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 564 469	470 121	0	19 125	294 473	4 759 242
Koneet ja kalusto	1 688 527	112 179	0	0	176 035	1 624 671
Ennakkomaksut ja kesken. hank.	19 125	0	0	-19 125	0	0
Pysyvien vastaavien saamiset	152 900	0	0	0	0	152 900
Pysyvät vastaavat yhteensä	12 222 998	582 300	0	0	700 498	12 104 800

Saamiset tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	33 844	0	16 566
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	33 844	0	16 566
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	1 136	0	1 136
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	1 136	0	1 136
Saamiset yhteensä tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä	0	34 980	0	17 702

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Työterveyshuollon Kela, korvaus	2 179	2 354
Avustus hankkeelle	13 148	
Yhteensä	15 327	2 354

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelka	59 036	65 723

Oman pääoman erittely	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	2 556 842	2 556 842
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	2 566 842	2 566 842
Ylijäämä 1.1.	4 715 023	4 524 589
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-72 477	190 434
Saatujen ennakoiden siirto ed. tilikausien ylijäämään	0	0
Ylijäämä 31.12.	4 642 546	4 715 023
Oma pääoma yhteensä	7 199 388	7 271 865

Muiden pitkäaikaisten velkojen erittely	2022	2021
Muut pitkäaikaiset velat		
Liittymismaksut	4 699 196	4 676 035
Muut velat		0
Muut pitkäaikaiset velat yhteensä	4 699 196	4 676 035

Vieras pääoma tytäryhteisöille ja kuntayhtymille	2022		2021	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	20 368	0	30 428
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	20 368	0	30 428
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Yhteensä	0	0	0	0

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

5.3.1. Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	419 061	390 352
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	419 061	390 352

5.3.2. Vakinaisen henkilöstön lukumäärä 31.12.	2022	2021
	8	8

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

5.4.1. Muut vuokravastuut	2022	2021
	51 424	51 424

7.2 Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos

7.2.1 Toimintakertomus

Toiminnan kuvaus

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, joka omistaa, tuottaa ja ylläpitää omistamiaan vuokra-asuntoja Keuruun kaupungissa sekä tuottaa erikseen yksilöitäviä asuntopalveluita, kuten ARA-asuntojen asukasvalintojen valvontaa. Liikelaitos hoitaa tehtäviään liiketaloudellisia periaatteita noudattaen.

Liikelaitosta johtaa johtokunta, johon kuuluu viisi varsinaista jäsentä sekä viranhaltijajäsen. Vuonna 2022 johtokunta kokoontui kolme kertaa. Johtokuntaan kuuluivat Katja Leskinen, Delegha Safi, Tuire Junnonen sekä varapuheenjohtaja Marko Ruokola ja puheenjohtaja Tuomo Riikonen. Viranhaltijajäsenenä toimi Janne Teeriaho.

Liikelaitoksessa työskenteli vuonna 2022 yksi vakituinen henkilö.

Asuntojen vuokraustoiminta

Vuonna 2022 liikelaitoksen hallinnoimiin asuntoihin tehtiin uusia vuokrasopimuksia 72. Päätyviä sopimuksia oli 75. Asuntojen taloudellinen käyttöaste oli 94 %. Asuntojen neliövuokria ei korotettu vuonna 2022. Liikelaitoksen hallinnoimissa kiinteistöissä edullisin vuokra oli Haapamäellä Kaskikankaalla 7,82 euroa / neliömetri ja kallein taas Laajalanrannassa 9,34 euroa / neliömetri. Keskivuokra oli 8,61 euroa.

Talous

Tilikauden aikana toteutuneet investoinnit olivat 600 581,20 euroa. Lainan lyhennykset tilikauden aikana olivat 355 600 euroa. Uutta lainaa otettiin Keuruun kaupungilta 400 000 euroa.

Tilinpäätöksen mukaan Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitoksen liikevaihto vuonna 2022 oli 1 865 387,71 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui -27 716,95 euroa.

Taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 7 068 885,91 euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2022 on ollut poikkeuksellinen vuokra-asuntomarkkinoilla. Asuntojen kysyntää on kasvattanut sotaa pakenevien ukrainalaisten tulo Suomeen ja Keuruulle. Parantuneen kysynnän sekä liikelaitoksessa tehtyjen sopeutustoimien vuoksi, on käyttöaste saatu pidettyä kohtuullisena. Suurimpina haasteina on alati vanheneva rakennuskanta ja sen myötä kiinteistöjen kasvava korjausvelka. Korjausvelan pienentäminen vaatii vähintään nykyisen suuruista investointitasoa. Investoinnit taas kasvattavat poistojen määrää, mikä rasittaa tilikauden tulosta. Vanheneva asuntokanta luo omat haasteensa myös uutta ja modernia vuokra-asuntoa etsiville.

Asuntokannan laadullinen ja määrällinen sopeuttaminen vallitsevaan kysyntään tuo haasteita myös jatkossa. Vuokrataloja joudutaan todennäköisesti purkamaan tai myymään myös tulevina vuosina. Toisaalta sekä vanheneva että työikäinen väestö tarvitsee kohtuuhintaisia, moderneja vuokra-asuntoja keskustan palvelujen läheltä, joten asuntojen rakentaminen keskustaan tulee eteen jossain vaiheessa. Uudisrakennuksen suunnittelu tulisi käynnistää viimeistään vuonna 2024.

Liikelaitoksen yhtiöittäminen on edennyt siihen vaiheeseen, että Keuruun kaupungin valtuusto on perustanut Keuruun Asunnot Oy:n jatkamaan liikelaitoksen toimintaa ja vuosi 2022 tulee olemaan liikelaitoksen viimeinen kokonainen tilikausi. Uuden yhtiön on tarkoitus käynnistää toimintansa vuoden 2023 alkupuoliskolla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Keuruun kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunnat ja liikelaitosten johtokunnat taas vastaavat omalla toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginjohtaja, liikelaitoksen johtaja, toimialojen ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat sekä henkilöstöjohtaja vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta.

Varojen käytön valvonta

Laskujen hyväksymismenettely:

Johtokunta hyväksyy vuosittain laskujen hyväksyjät.

Ostolaskut on vuodesta 2019 alkaen käsitelty sähköisesti. Laskun tiliöi ja sen oikeellisuuden tarkastaa laskun vastaanottaja. Laskun hyväksyjä hyväksyy laskun, jonka jälkeen lasku lähtee maksatukseen.

Hankinnat

Keuruun kaupungin hallintosäännön mukaan liikelaitoksen johtaja päättää hankinnoista, joiden arvo on enintään 200 000 euroa. Yli 200 000 euron hankinnat hyväksyy liikelaitoksen johtokunta.

Raportointi

Tulosaluekohtainen talousarvion toteutumisvertailu annetaan pääsääntöisesti kaupunginhallitukselle kuukausittain. Lisäksi laaditaan kolmannesvuosiraportit, joissa arvioidaan talousarvion ja talousarvioon kirjattujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista vuositasona. Liikelaitoksen johtokunnalle toimitetaan tiedoksi jokaiseen kokoukseen sen hetkinen talousarvion toteutumisvertailu.

Päätösten laillisuuden valvonta

Viranhaltijapäätökset saatetaan kyseessä olevan toimielimen tiedoksi niin, että toimielimellä on mahdollisuus käyttää otto-oikeutta tarvittaessa. Viranhaltijapäätökset toimitetaan johtokunnan puheenjohtajalle sekä tuodaan tiedoksi johtokunnan jäsenille johtokunnan kokouksessa. Hallintosäännön mukaan asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunta, johtokunnan puheenjohtaja tai esittelijä. Mikäli asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan, että kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään tuolloin kaupunginhallituksessa.

Riskienhallinta ja tunnistaminen

Keskeisiä riskejä liikelaitoksen toiminnassa ovat taloudelliset riskit sekä vahinkoriskit. Taloudelliset riskit ovat talouden ja rahaprosessien riskejä, kuten korko-, luotto-, ja maksuvalmiusriskejä. Korkoriski on todellinen Euroopan Keskuspankin nostaessaan viitekorkoja kasvavan inflaation seurauksena. Inflaatiolla saattaa olla vaikutusta myös liikelaitoksen maksuvalmiuteen hintojen noustessa ja asukkaiden maksuvalmiuden heiketessä. Käyttöasteen lasku takaisin alle 90 %:iin kasvattaisi taloudellista riskiä sekin.

Omaisuuksivahinkoriskejä hallitaan vakuuttamalla. Vakuutusten omavastuut on määritelty siten, että pienehköt vahingot jäävät liikelaitoksen vastuulle, mutta vahingot, joilla on olennaista vaikutusta liikelaitoksen talouteen, ovat vakuutusturvan piirissä. Kaupungilla on vastuuvakuutus, joka kattaa toiselle osapuolelle aiheutuvat vahingot siinä tapauksessa, että kaupunki virheellisen menettelyn vuoksi on korvausvelvollinen.

7.2.2 Talousavion toteutuminen

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

	TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Toteuma
	€	€	€	%
Liikevaihto	1 836 620	1 865 388	-28 768	101,6
Tuet ja avustukset	0	272	-272	0
Liikelylijäämä	121 510	10 906	110 604	9,0
Toimintakate	621 400	588 107	33 293	94,6
Poistot	-499 890	-577 201	-77 311	115,5
Rahoituskulut netto	-36 200	-38 623	2 423	106,7
Ylijäämä/alijämä	85 310	-27 717	113 027	-32,5
Nettoinvestoinnit	-650 000	-600 581	-49 419	92,4

Strategiaa tukevien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen pää-määrä	Toimenpide	Tavoite	Arviointitapa	Toteuma 2022
Hyvinvoinnista veto- ja pitovoimaa	Vuokra-asumisen laadun parantaminen kiinteistöjä ja huoneistoja peruskorjaamalla	Peruskorjataan 10–15 asuntoa vuosittain.	Lukumäärä	9 asuntoa
Terve kuntatalous	Vajaakäytöllä olevista huonokuntoisista rakennuksista luovutaan joko myymällä tai purkamalla.	Käyttöaste 92 %	Tilinpäätös	Toteutunut. Käyttöaste 94 %
Työllä lisää elinvoimaa	Yritysten, Keulinkin ja vuokra-asuntojen välisen yhteistyön tiivistäminen.	Vuokra-asuntotarjonnalla voidaan auttaa yrityksiä rekrytoimaan uutta työvoimaa.	Yritysten kanssa solmitut vuokrasopimukset	Yritysten kanssa solmittu kuusi vuokrasopimusta vuonna 2022

Talousarvion toteutuminen

Tuloslaskelma	Talousarvio 2022		Tilinpäätös 2022		Poikkeama
Liikevaihto	1 836 620		1 865 388		-28 768
Valmistus omaan käyttöön	0		0		0
Liiketoiminnan muut tuotot	0		3 434		-3 434
Tuet ja avustukset	0		272		-272
Materiaalit ja palvelut:					
Aineet, tarv. ja tavarat	-490 310		-483 329		-6 981
Palvelujen ostot	-446 670	-934 980	-500 012	-983 341	53 342
Henkilöstökulut		-85 780		-91 755	5 975
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnit. mukaiset poistot	-499 890		-577 201		77 311
Arvonalentumiset	0,00	-499 890	0,00	-577 201	0
Liiketoiminnan muut kulut		-194 460		-205 891	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	85 310		10 906		74 404
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Rahoitusavustus kunnalta	0		0		0
Muut rahoitustuotot	7 000		8 890		-1 890
Kunnalle maks. korkokulut	-33 000		-35 106		2 106
Muille maksetut korkokulut	0		0		0
Korvaus peruspääomasta	-4 200		-4 205		5
Muut rahoituskulut	-6 000	-36 200	-8 202	-38 623	2 202
Tilikauden yli-/alijäämä	85 310		-27 717		113 027

Investointiosan toteutuminen

	Talousarvio 2022			Tilinpäätös 2022			Poikkeama		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-650 000	0	-650 000	-600 581	0	-600 581	-49 419	0	-49 419
Talonrakennus	-650 000	0	-650 000	-600 581	0	-600 581	-49 419	0	-49 419
ARA-talot	-100 000			0			-100 000		
Haaratie I									
Haaratie II									
Haaratie III									
Kaskikangas	-450 000			-364 921			-85 079		
Keurusriihi	0			-21 093			21 093		
Laajalanrinne I	0			-22 916			22 916		
Laajalanrinne II	0			-9 270			9 270		
Mäyräkivi									
Mäyrälänrinne	-100 000			-172 694			72 694		
Pihkapolku I									
Taulakuja	0			-9 688			9 688		
Taularinne									
Varsitie									
Viikrinrivi									
Muut osakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keurusriihi									
Kivelänhaka									

Rahoituslaskelman toteutuminen

Rahoituslaskelma	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Liikelyljäämä	121 510	10 906	110 604
Poistot ja arvonalentumiset	499 890	577 201	-77 311
Rahoitustuotot ja -kulut	-36 200	-38 623	2 423
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-650 000	-600 581	-49 419
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64 800	-51 097	-13 703
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	430 000	400 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-355 600	-355 600	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	107 828	-107 828
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	74 400	-152 228	226 628
Rahavarojen muutos	9 600	101 131	-91 531

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Liiketoimintajäämä	10 906,04	31 076,26
Poistot ja arvonalentumiset	577 201,23	512 593,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-38 622,99	-16 304,32
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-600 581,20	-521 061,99
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	4 030,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-51 096,92	10 332,95
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	400 000,00	350 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-355 600,00	-355 600,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-100 000,00
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoman lisäys (+) /vähennys (-)	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-2 800,94	18,19
Saamisten muutos muilta	-458,60	17 433,94
Korottomien velkojen muutos kunnalta	122 329,77	-16 537,09
Korottomien velkojen muutos muilta	-11 242,51	48 432,45
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	152 227,72	-56 252,51
Rahavarojen muutos	101 130,80	-45 919,56
Rahavarojen muutos	101 130,80	-45 919,56
Rahavarat 31.12.	151 345,83	50 215,03
Rahavarat 1.1.	101 130,80	96 134,59

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kert.5 v., 1 000 €	-1 473	-1 413
Investointien tulorahoitus, %	91,5	101,2
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,9
Kassan riittävyys, pv	24	9
Quick ratio	0,5	0,1
Current ratio	0,5	0,1

Rahoituslaskelman tunnuslukuja ovat toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viiden vuoden ajalta, investointien tulorahoitusprosentti, lainanhoitokate, kassan riittävyys päivinä, maksuvalmiussuhde eli quick ratio sekä käyttöpääomasuhde eli current ratio. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viiden vuoden aikana kuvaa, paljonko tilinpäätösvoiton ja sitä edeltäneiden neljän vuoden aikana rahavirrasta on jäänyt lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton positiivinen.

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, paljonko investoinneista on katettu varsinaisella tulorahoituksella eli ylijäämällä ilman poistoja. Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää tähän, mikäli tunnusluku on yksi tai sitä suurempi.

Kassan riittävyys kuvaa maksuvalmiutta eli kassan riittävyyttä päivissä. Tunnusluku lasketaan jakamalla vuoden lopun rahavarat vuoden kassastamaksuilla ja kertomalla luku 365:llä. Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla, joita ovat rahavarat ja lyhytaikaiset saamiset, pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat (ilman saatuja ennakoita). Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden, joita ovat vaihto-omaisuus, lyhytaikaiset saamiset sekä rahat ja pankkisaamiset, ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Nopeakiertoisia velkoja ovat lyhytaikainen vieras pääoma ilman saatuja ennakoita.

Tase ja sen tunnusluvut

Tase	2022		2021	
Vastaavaa				
Pysyvät vastaavat	6 878 918,72		6 855 538,75	
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset	5 299 877,50	5 299 877,50	5 276 497,53	5 276 497,53
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	1 513 259,23		1 513 259,23	
Muut saamiset	65 781,99	1 579 041,22	65 781,99	1 579 041,22
Vaihtuvat vastaavat	189 967,19		85 576,85	
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	35 286,67		34 577,27	
Muut saamiset	3 062,29		261,35	
Siirtosaamiset	272,40	38 621,36	523,20	35 361,82
Rahat ja pankkisaamiset	151 345,83		50 215,03	
Vastaavaa yhteensä	7 068 885,91		6 941 115,60	

Tase	2022		2021	
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Peruspääoma	1 556 123,19		1 556 123,19	
Edellisten tilik. yli-/alijäämä	105 359,71		90 587,77	
Tilikauden yli-/alijäämä	-27 716,95	1 633 765,95	14 771,94	1 661 482,90
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnalta	4 996 039,59	4 996 039,59	4 596 039,59	4 596 039,59
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnalta	0,00		355 600,00	
Saadut ennakot	80 134,63		81 889,85	
Ostovelat	141 784,48		151 394,75	
Muut lyhytaikaiset velat	203 793,92		82 112,72	
Siirtovelat	13 367,34	439 080,37	12 595,79	683 593,11
Vastattavaa yhteensä	7 068 885,91		6 941 115,60	

Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	23,4 %	24,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	286,5 %	267,6 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	78	105
Lainakanta 31.12., 1 000 €	4 996	4 952
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	4 996	4 952
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0

Taseen tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus, velat ja vastuut käyttötuloista ja kertynyt ylijäämä.

Omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman osuutta taseen loppusummasta ilman saatuja ennakkoita. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri prosenttiosuus käyttötuloista (liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot) tarvitaan vieraan pääoman maksamiseen. Vieraaseen pääomaan lasketaan myös liittymismaksut, jotka sisältyvät muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Velat ja vastuut käyttötuloista on muuten sama kuin suhteellinen velkaantuneisuus, mutta siinä huomioidaan vieraan pääoman lisäksi myös vuokravastuut. Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä -27 716,95 euroa jätetään taseeseen yli-/alijäämän tilille.

7.2.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostaminen:

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenon mukaisena vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen:

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon suuruisena.

Rahoitusomaisuuden arvostaminen:

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä			
Poistoajat vuosina, poistomenetelmänä tasapoisto			
Sovelletaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankittuihin investointeihin			
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	2	-	5 vuotta*
Aineettomat oikeudet	5	-	20 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2	-	5 vuotta*
Muut	2	-	5 vuotta*
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet			ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	-	50 vuotta
Talousrakennukset	10	-	20 vuotta
Asuinrakennukset	30	-	50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Muut maa- ja vesirakenteet	15	-	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20	-	30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15	-	20 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10	-	12 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	-	20 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10	-	20 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	-	20 vuotta
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	4	-	7 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5	-	10 vuotta
Muut raskaat koneet	10	-	15 vuotta
Muut kevyet koneet	5	-	10 vuotta
Atk-laitteet	3	-	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3	-	5 vuotta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Valtuusto hyväksyy hyödykeryhmäkohtaiset poistoaikojen ala- ja ylärajat ja muut mahdolliset perusteet

Valtuuston hyväksymien perusteiden pohjalta johtokunta hyväksyy hyödykekohtaiset

poistosuunnitelmat. Johtokunta on delegoinut tämän päätösvalan asuntopäällikölle.

Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat	Menojään- nös 31.12.2021	Lisäykset	Vähennykset	Poistot	Menojään- nös 31.12.2022
Aineelliset hyödykkeet	5 276 498				5 299 877
Rakennukset	5 276 498	600 581		577 201	5 299 877
Osakkeet ja osuudet	1 513 259				1 513 259
Pysyvien vastaavien saamiset	65 782				65 782
Pysyvät vastaavat yhteensä	6 855 539				6 878 919

Saamisten erittely		2022		2021	
		Pitkäaikai- set	Lyhytai- kaiset	Pitkäaikai- set	Lyhytaikaiset
Saamiset					
	Myyntisaamiset	0	35 287	0	52 026
	Muut saamiset	0	3 062	0	280
	Siirtosaamiset	0	272	0	508
	Yhteensä	0	38 621	0	52 814
Saamiset yhteensä		0	38 621	0	52 814

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelka	12 596	13 367
Oman pääoman erittely		
	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	1 556 123	1 556 123
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.12.	1 556 123	1 556 123
Ylijäämä 1.1.	105 360	90 588
Lisäykset tilikaudella *)	0	14 772
Vähennykset tilikaudella	27 717	0
Ylijäämä 31.12.	77 643	105 360
Oma pääoma yhteensä	1 633 766	1 661 483

Yhteisön omistajan y-tunnus		Yhteisön omistaja
Ara:n käyttö- ja luovutusrajoitetut kohteet		
Nimi	Osoite	Rajoitukset voimassa
Ketvellahti	Runkotie 4	02.06.2027
Haaratie 1	Haaratie 2	21.11.2027
Haaratie 2	haaratie 2	08.07.2030
Haaratie 3	Varsitie 1	08.07.2030
Taulakuja	Taulakuja 4	08.04.2032
Taularinne	Taulakuja 2	11.05.2033
Varsitie	Varsitie 2	09.01.2034
Laajalanrinne 1	Varsitie 4	21.02.2035
Laajalanrinne 2	Varsitie 6	02.05.2036
Pihkapolku 1	Pihkapolku 3	27.01.2037
Pihkapolku 2	Pihkapolku 1	01.02.2039

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	91 755	93 030
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	91 755	93 030

Vakinaisen henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2022	2021
	1	1

7.3 Muut eriytetyt laskelmat

	Ruokapalvelut TP 2022	Siivouspalvelut TP 2022
Toimintatuotot:		
Myyntituotot	458 143	56 123
Toimintatuotot	458 143	56 123
Toimintakulut:		
Henkilöstökulut	-110 812	-4 578
Palvelujen ostot	-19 647	-15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105 269	-1 826
Avustukset	0	0
Muut toimintakulut	-16 504	0
Toimintakulut yhteensä	-252 232	-6 418
Toimintakate	205 911	49 704
Tilikauden yli-/alijäämä	205 911	49 704

Ruokapalvelut

Ruokapalvelut ovat tuottaneet ateriapalveluita palvelutaloon, sairaanhoitopiirin vuodeosastolle sekä yksityiseen päiväkotiin. Palvelu on sisältänyt kokopäivän ateriat tai vain lounaan ja osassa palveluita myös astiahuollon.

Hinnoittelussa on huomioitu kaikki kulut ja lisäksi kaupungin ohjeistukset hintojen määrittelyssä. Ohjeistuksen mukaan kaikki toimintaan liittyvät kulut kuten tuotanto, kuljetus, henkilöstö sekä laskutus ja toimiston kustannukset sekä riittävä kate. Kateprosentti on ollut noin 15-25 prosenttia tuotteesta riippuen.

Siivouspalvelut

Julkisen puolen siivouspalveluja on tuotettu kaupungin sisäisenä palveluna sivistystoimelle, varhaiskasvatukselle, tilapalveluille, vapaa-aikatoimelle, perusturvalle sekä Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitokselle ja Keuruun Vesi liikelaitokselle. Kilpailuilla markkinoilla siivouspalveluja on tuotettu Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ja Kehittämisyhtiö Keulink Oy:n tiloja siivoamalla samalla palvelukuvauksella kuin julkisen puolen siivous.

Eriyttävien toimintojen hinnoittelussa on käytetty seuraavia hinnoitteluperiaatteita. Sama palvelusisältö kuin julkisella puolella. Kate on ollut 10 prosenttia.

7.4 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten vaikutus tuloslaskelmaan

Liikelaitosten vaikutus kaupungin tuloslaskelmaan 2022 (ulkoinen)								
	Kaupunki	Keuruun	Vuokra-	Sisäiset	Ulkoinen tuloslaskelma		Muutos 2021=>2022	
	ilman	Vesi	asunnot	elimini-	2022	2021	€	%
	liikelaitoksia	liikelaitos	liikelaitos	noinnit				
Toimintatuotot:								
Myyntituotot	9 485 991	2 087 774	126 372	-519 885	11 180 251	11 427 583	-247 332	-2,2 %
Maksutuotot	4 864 212	0	0	-1 350	4 862 862	4 882 825	-19 963	-0,4 %
Tuet ja avustukset	2 516 611	15 327	272	0	2 532 211	2 790 677	-258 466	-9,3 %
Muut toimintatuotot	2 364 702	18	1 742 450	-145 934	3 961 235	4 217 832	-256 597	-6,1 %
Toimintatuotot yhteensä	19 231 516	2 103 119	1 869 094	-667 170	22 536 558	23 318 917	-782 359	-3,4 %
Valm. omaan käyttöön	0	22 040	0	0	22 040	0	22 040	0,0 %
Toimintakulut:								
Henkilöstökulut	-38 348 863	-419 061	-91 755	0	-38 859 679	-38 602 396	-257 283	0,7 %
Palvelujen ostot	-40 061 691	-557 091	-500 012	434 221	-40 684 572	-38 119 216	-2 565 356	6,7 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-4 570 451	-406 858	-483 329	78 274	-5 382 365	-5 877 039	494 674	-8,4 %
Avustukset	-4 346 509	0	0	0	-4 346 509	-4 023 137	-323 372	8,0 %
Muut toimintakulut	-712 033	-50 330	-205 891	154 675	-813 579	-965 370	151 790	-15,7 %
Toimintakulut yhteensä	-88 039 547	-1 433 341	-1 280 987	667 170	-90 086 705	-87 587 158	-2 499 547	2,9 %
Toimintakate	-68 808 031	691 818	588 107	0	-67 528 106	-64 268 241	-3 259 866	5,1 %
Verotulot	39 354 033	0	0	0	39 354 033	37 687 554	1 666 479	4,4 %
Valtionosuudet	30 953 927	0	0	0	30 953 927	29 578 896	1 375 031	4,6 %
Korkotuotot	47 017	0	0	-37 742	9 275	8 015	1 260	15,7 %
Muut rahoitustuotot	501 787	2 971	8 890	-68 126	445 523	126 743	318 779	251,5 %
Korkokulut	-197 876	-2 636	-35 106	37 742	-197 876	122 136	-320 012	-262,0 %
Muut rahoituskulut	-10 150	-64 134	-12 407	68 126	-18 566	-38 780	20 214	-52,1 %
Vuosikate	1 840 706	628 019	549 484	0	3 018 210	3 216 323	-198 114	-6,2 %
Poistot	-3 802 789	-700 496	-577 201	0	-5 080 486	-4 995 945	-84 541	1,7 %
Tilikauden tulos	-1 962 082	-72 477	-27 717	0	-2 062 276	-1 779 622	-84 541	4,8 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 962 082	-72 477	-27 717	0	-2 062 276	-1 779 622	-84 541	4,8 %

Liikelaitoksen vaikutus toiminnan rahoitukseen

Rahoituslaskelma	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Liikelaitokset yhteensä	Eliminointikirjaukset		Ulkoinen rahoituslaskelma
			Kaupunki	Liikelaitokset	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 840 706	1 177 503	0	0	3 018 209
Tulorahoituksen korjauserät	732 463	0	0	0	732 463
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 941 922	-1 182 881	0	0	-3 124 803
Rahoitusosuudet investointeihin	120 000	0	0	0	120 000
Pysyvien vastaavien hyödykk. luov. tulot	187 897	0	0	0	187 897
Toiminnan ja investointien rahavirta	939 144	-5 377	0	0	933 767
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-400 000	0	400 000	0	0
Antolainasaamisten vähennys	455 600	0	-455 600	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	400 000	0	-400 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 238 040	-455 600	0	455 600	-2 238 040
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000	0	0	0	-500 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset	207 915	0	0	0	207 915
Vaihto-omaisuuden muutos	5 335	0	0	0	5 335
Saamisten muutos	-159 866	33 559	19 881	-1 345	-107 771
Korottomien velkojen muutos	1 348 325	12 499	1 345	-19 881	1 342 288
Rahoituksen rahavirta	-1 280 730	-9 542	21 227	34 373	-1 290 272
Rahavarojen muutos	-341 586	-14 919	21 227	34 373	-356 505
Rahavarojen muutos	-341 586	-14 919	0	0	-356 505
Rahavarat 31.12.	2 205 242	574 643	0	0	2 779 885
Rahavarat 1.1.	2 546 829	589 562	0	0	3 136 391

8 Allekirjoitukset ja merkinnät

8.1 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Keuruulla 29.5.2023

Keuruun kaupunginhallitus

_____
Saara Kässä-Jokinen, puheenjohtaja

_____
Maija Kajosmäki, 2. varapj.

_____
Onni Haapala

_____
Kari Kotiranta

_____
Leena Laurila

_____
Tapani Paasu

_____
Hannu Rantanen

_____
Henry Träff

_____
Petri Tuominen

_____
Noora Pajari, kaupunginjohtaja

8.2 Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta arviointikertomuksen

Keuruulla _____._____.2023

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Elina Pesonen
KHT, JHT

9 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

9.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat:

- Tasekirja
- Tase-erittelyt
- Päiväkirja
- Pääkirja
- Käyttöomaisuuskirjanpito
- Palkkaluettelot
- Laskutuspäiväkirjat

Asiakirjat säilytetään sähköisenä tasekirjaa (sidottu) ja tase-erittelyä (paperisena) lukuun ottamatta.

Tositelajit:

001 Avaussaldojen korjaus
 007 Jaksotukset
 010 Pankkien tositteet
 020 Muistiotositteet
 050 Myyntireskontra, viitesuoritukset
 055 Myyntireskontra, manuaalisuoritukset
 101 Ostoreskontra, suoritukset
 111 Yleishallinnon laskutus
 112 Työpaikkaruokailu
 113 Yleishallinnon toistuvaislaskutus
 114 Yleinen edunvalvonta
 115 Lomatoimi
 117 Varhaiskasvatus
 118 Työterveyshuollon laskutus
 119 Vanhuspalvelut, Lifecare
 120 Lastensuojelun asiakasmaksut
 121 Sosiaalitoimen hallinto
 122 Päivähoito
 123 Vanhuspalvelut
 124 Vammaishuolto
 125 Työ- ja toimintakeskus
 126 Muu vanhainkodin laskutus
 127 Muu sosiaalitoimen laskutus
 129 Palveluasumisen vuokrat
 131 Sivistystoimi
 132 Musiikkiopisto
 133 Opistolaskutus HelleWi
 134 Kansalaisopisto
 141 Vapaa-aikatoimi
 142 Uimahalli
 151 Tekninen toimi
 152 Jätehuolto

153 Venepaikat
154 Rakennusvalvonta
155 Kaavoitustoimi
156 Liikehuoneistojen vuokrat
157 Asuinhuoneistojen vuokrat
160 Tilapalvelu
161 Ympäristöterveydenhuolto
162 Korttimaksut
165 Jamix-ruoka
166 CPU-ruoka
167 Tukipalveluiden toistuvaislaskutus
203 CPU-kassatositteet
301 Palkat
400 Vesilaskutus
401 Vesilaitoksen yleislaskutus
441 Ostolaskujen maksut (Keuruun Vesi)
442 Sähköiset ostolaskut (Keuruun Vesi)
450 Sähköiset ostolaskut (Keuruun Vuokra-asunnot)
451 Ostolaskujen maksut (Keuruun Vuokra-asunnot)
480 Vuokratuotot (Keuruun Vuokra-asunnot)
501 Sosiaalityön yhteinen kirjanpitosiirto
701 Tilapalvelu, sisäinen toistuvaislaskutus
702 Tilapalvelu, sisäinen kertalaskutus
705 Tukipalvelut, sisäinen toistuvaislaskutus
706 Tukipalvelut, sisäinen kertalaskutus
710 Henkilöstöhallinto, sisäinen kertalaskutus
715 Kaavoituspalvelut, sisäinen kertalaskutus
716 Kaavoituspalvelut, sisäinen toistuvaislaskutus
999 Konversiosuoritukset